

tidende

DEN NORSKE
TANNLEGEFORENINGS
TIDENDE

THE NORWEGIAN DENTAL JOURNAL
134. ÅRGANG · #6-7 · 2024

SKANDENDO

BERGEN 2024

29.-31. AUGUST

Påmeldingen er åpen for alle tannleger, ikke bare spesialister

www.skandendo2024.no/

481–580

482 Siste nytt først

485 Leder

Nå holder det

487 Generalsekretæren har ordet

Engasjement og klar tale, takk!

488 Tidendes sommerhefte

488 37 år i NTFs tjeneste

496 Bosatt og begeistret i Balestrand

500 En villmarksdrøm

508 Profesjon: Tannlege og fotballspiller

512 Bruker erfaringer fra Sydpolen på behandlingsrommet

516 Elmer på en sommerdag. Foto av Niklas Angelus.

518 Omfavnet kunsten på heltid

526 Øst-Afrika: Inntrykk og erfaringer frå et studieopphold

530 Kva skal du lese

532 Kronikk

532 Profesjonen som mistet magien

534 Kommentar og debatt

534 «Førstereisgutt» (Jostein Vaksvik)

538 Libellesafari. Foto av Niklas Angelus

539 Fra NTF

540 NTF hører fra seg

542 Arendalsuka

543 Landsmøtet 2024

544 Digital fagdag

546 TSE høsten 2024

547 Oversikt over kollegahjelpere

548 Sommerdag på Salsnes. Foto av Niklas Angelus

549 Hva sier studentene?

550 Kurs- og aktivitetskalender

554 Notabene

554 Tilbakeblikk

555 Sommer i Landskrona. Foto av Niklas Angelus

556 Vanndråper i spindeltev. Foto av Niklas Angelus

557 Kollegiale henvisninger

577 Stillinger – Kjøp – Salg – Leie

Klokka 0000 på utgivelsesdato

www.tannlegetidende.no

Ingen fakultetsfusjon mellom medisin og odontologi

Foto: Universitetet i Oslo

For andre gang er konklusjonen at en fusjon mellom Det medisinske fakultet og Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO) ikke er å anbefale.

Fungerende administrerende direktør ved Veterinærinstituttet, Øyvind Fylling-Jensen, har ledet arbeidsgruppen som har vurdert fusjonen.

– Gruppen vurderer enstemmig at det ikke er hensiktsmessig å gå videre med en prosess for å slå sammen de to fakultetene. På bakgrunn av det vil jeg orientere universitetsstyret om at rapporten er mottatt, hva tilrådingen er og at vi ikke vil gå videre med dette, sier universitetsdirektør Arne Benjaminsen (bildet) ved UiO til Uniforum.

I 2023 varslet universitetsledelsen at den ville vurdere de positive og negative sidene ved å slå sammen Det medisinske fakultet og Det odontologiske fakultet. Sistnevnte er det eneste fakultet for odontologi i Norge. Ved UiT Norges arktiske fakultet er odontologi en del av Det helsevitenskapelige fakultet, og ved Universitetet i Bergen en del av Det medisinske fakultet.

De ansatte ved Det odontologiske fakultet sa tydelig ifra at de var motstandere av fusjonen. Dekan Tiril Willumsen fortalte at den plutselige beskjeden opplevdes som en stor belastning for mange ansatte.

Universitetsledelsen ved UiO skrev at de ville «vurdere om det er synergier innenfor forskning, utdanning og innovasjon som taler for en felles organisering av de to fakultetene».

Det er det altså ikke, ifølge arbeidsgruppen som nå har sett på saken.

— Gruppen har lagt fram en grundig rapport. Kartleggingen er god, analysen er god og tilrådingen er veldig tydelig. Det er sånn man ønsker at en rapport skal være, sier Arne Benjaminsen.

Allerede i 2020 ble det undersøkt om det var en god ide å slå sammen Det medisinske fakultet og Det odontologiske fakultet. Konklusjonen var også den gang nei. Likevel valgte universitetsledelsen altså å starte ny prosess i 2023.

Oversikt over forskrivninger av antibiotika

Folkehelseinstituttet (FHI) og Antibiotikaserteret for primærmedisin (ASP) ved Universitetet i Oslo (UiO) lanserer nå «Antibiotikarapport». Der vil fastleger i Norge finne en detaljert og gjennomarbeidet oversikt over hvor mye og til hvilke sykdommer de har forskrevet antibiotika.

Legene vil også kunne sammenligne egen forskrivning med gjennomsnittet både på fylkesnivå og nasjonalt.

– Antibiotikaresistens er en global helseutfordring, og statusen for antibiotikaresistens i verden er bekymringsfull. Rapporten vi nå lanserer digitalt kan bevisstgjøre fastlegene i deres egen praksis på utskrivning av antibiotikaresepter, sier Mohammad Nouri Sharikabad, avdelingsdirektør i avdeling for legemiddelstatistikk ved FHI.

– Den digitale rapporten i kombinasjon med mulighet for kursing og kollegialt samarbeid vil kunne heve kvaliteten av behandling av infeksjonssykdommer med riktigere bruk av antibiotika, noe som vil bidra til arbeidet mot økende antibiotikaresistens, uttaler Sharikabad.

I Norge har vi relativt lave forekomster av antibiotikaresistens sammenlignet med mange andre land. Dette skyldes blant annet streng regulering og kontroll av antibiotikabruk hos mennesker, i matproduksjon og i dyrehold, samt effektive smitteverntiltak i helsevesenet. Likevel er det økende bekymring for resistens også i Norge.

Mesteparten av antibiotikabruken i Norge kommer av resepter fastleger har skrevet ut til sine pasienter. FHI og ASP ved UiO har utviklet et digitalt system der leger i primærhelsetjenesten (fastleger) nå får tilgang til en kvalitetsrapport over sin antibiotikaforskrivning basert på data fra Legemiddelregisteret (LMR) og Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR).

Mange etterlyser alkoholråd

Foto: iStock

Kommuner, forskningsmiljøer og helsemyndigheter syns det er underlig at ikke alkohol er nevnt i de nye kostrådene, som har vært på høring fra 22. mars til 20. mai, skriver NTB.

Blant 235 innspill fra 99 ulike aktører er det blant annet flere kommuner, fylkeskommuner, forskningsmiljøer og helsemyndigheter som syns det er underlig at ikke alkohol er nevnt under kostrådene overhodet, spesielt siden det var mye diskutert etter lanseringen av de nordiske kostrådene (NNR2023).

– Råd om alkohol kan inkluderes i det siste rådet, for eksempel på følgende måte: Hovedrådet: «Mat og drikke med mye salt, sukker, mettet fett eller alkohol bør begrenses», foreslår Folkehelseinstituttet.

Forbrukerrådet foreslår at det lages et eget råd om drikke, som tar for seg alt fra vann og juice, til kaffe, te og alkohol.

Også Legeforeningen savner råd om alkoholinntak, og påpeker at kunnskapsgrunnlaget for kostråd endres raskt. Derfor mener legene kostrådene bør oppdateres oftere.

Helsedirektoratet skal nå vurdere tilbagemeldingene, før de endelige kostrådene lanseres under Arendalsuka 15. august. Det har kommet inn 235 innspill, tilbagemeldinger og forbedrings-

forslag , blant disse er 105 fra ulike privatpersoner. Noen interesse-organisasjoner og representanter for ulike næringer har sendt inn flere innspill.

Legeforeningen savner for øvrig egne råd til eldre, siden flere eldre har sykdommer og/eller tilstander som påvirker kostholdet.

– Dette inkluderer manglende matlyst, nedsatt smak- og luktesans, utfordringer med å tygge maten, tap av muskelmasse og underernæring.

Forslagene til nye nasjonale kostråd inneholder flere nye elementer. Tolv råd er redusert til seks råd, og svært mange av tilbakemeldingene er fornøyd med det grepet.

– Flott med færre råd enn tidligere – gjør dokumentet mer brukervennlig. Noen råd bør være litt mer presise for å få det praktiske tydeligere fram i selve rådet, skriver St Olavs Hospital i sin tilbakemelding.

Forbrukerrådet mener derimot det kan være fornuftig å dele opp rådene i flere råd.

– Slik det er formulert nå er det svært mye innhold i hvert råd, og noe vanskelig å orientere seg, skriver det.

Et annet poeng som går igjen, er at forenkling kan føre til usikkerhet.

De seks rådene som har vært på høring lyder:

1. Ha et variert kosthold, velg mest mat fra planteriket og spis med glede.
2. Fukt eller grønnsaker bør være en del av alle måltider.
3. La grovt brød eller andre fullkornsprodukter være en del av flere måltider hver dag.

4. Fisk og sjømat, bønner og linser og rent kjøtt er gode kilder til protein – varier blant disse. Velg lite rødt kjøtt og minst mulig bearbeidet kjøtt.

5. Ha et daglig inntak av melk og meieri-produkter. Velg produkter med mindre fett.

6. Mat og drikke med mye salt, sukker eller mettet fett bør begrenses.

Kreftforeningens hederspris til Tove Strand og Dagfinn Høybråten for røykeloven

Mottakerne av Kreftforeningens hederspris ble presentert på verdens tobakksfrie dag, 31. mai, skriver NTB.

Beregninger fra Kreftregisteret viser at røyking til sammen forårsaker mer enn 5 200 krefttilfeller i Norge hvert år.

Steinar Solberg, som er forsker hos Kreftregisteret, har ved hjelp av modelleringsverktøyet Nordpred beregnet at røykeloven har avverget 1 500 flere tilfeller av lungekreft hvert år i Norge.

– Dette var en kjempeoverraskelse! Veldig hyggelig. Jeg blir helt rørt over at noen bryr seg om jobben vi har gjort, sier Tove Strand, som var sosialminister i perioden 1986-89, og arbeids- og administrasjonsminister i perioden 1990-92, i Gro Harlem Brundtlands regjeringer.

Også Dagfinn Høybråten var svært overrasket. Som helseminister bygget han videre på Strands innsats og ble for mange røykelovens ansikt utad. Høybråten mottok drapstrusler da han sørget for at røykeloven også skulle gjelde på barer og andre serveringssteder i 2004.

– I hver sin statsrådsperiode har de tatt ansvar for å innføre og utvide en lov som

ble beskyldt for å frata mennesker deres selvbestemmelsesrett. Men de holdt på sitt, fordi de var overbevist om at denne loven ville ha enorm effekt på folkehelsen, heter det i begrunnelsen.

Krefttallene for 2023 viste en spesielt gledelig tilbakegang i forekomsten av lungekreft blant kvinner. Nedgangen for sykdommen blant kvinner har kommet senere enn for menn. Røykeloven blir trukket fram som årsak til nedgangen i lungekreft.

Nå vil Kreftforeningen forby tobakkskjøp for kommende generasjoner. En undersøkelse utført av Norstat viser at tre av fem nordmenn støtter et slikt forbud.

– Det høres kanskje radikalt ut, men vi mener det er nødvendig for å beskytte fremtidens barn og unge, sier generalsekretær Ingrid Stenstadvold Ross. Kreftforeningen anbefaler også økte priser og redusert tilgjengelighet for tobakksprodukter.

– Lykkes vi, vil færre få kreft, og flere vil leve lenger, sier Ross.

Kreftregisteret anslår at 400 personer i 2010-kullet vil få lungekreft hvis dagens tobakksbruk blant unge fortsetter.

En undersøkelse fra Respons Analyse viser at 21 prosent av unge mellom 16 og 24 år røyker, og 3 prosent gjør det daglig. Andelen som snuser daglig har økt fra 10 til 18 prosent, og e-sigaretter blir stadig mer populære.

I 2022 vedtok New Zealand en lignende lov som Kreftforeningen ønsker seg, der personer født etter 2008 aldri skulle få kjøpe tobakk. Et regjeringsskifte førte til at loven ble opphevet før den trådte i kraft.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!

A-Oss fra kr 495

- Bovint ben
- 100% hydroksyapatitt (HA)
- Utmerket volumstabilitet

Q-Oss+ fra kr 450

- Alloplastisk (syntetisk) materiale (ikke fra dyr)
- 20% HA og 80% β -TCP

OssMeM fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid

Fixtur kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotetikk

OSSTEM

TRING
L. RING
L. RING

En av verdens største implantatprodusenter – produserer 4,7 mill implantater pr år

Bytt til banken med de mest fornøyde bankkundene.

Visste du at du har medlemsfordel i banken med Norges mest fornøyde bankkunder?

De aller mest fornøyde kundene i landet finner du i Handelsbanken.

Det viser ferske resultater fra Norsk Kundebarometer 2024.

Sjekk ut medlemsfordelene dine på handelsbanken.no

FORSIDEILLUSTRASJON

@heiaklubben / Marius Pålerud

REDAKSJON**Ansvarlig redaktør:**

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Asbjørn Jokstad

Dipak Sapkota

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Morten Enersen, Jostein Grytten,

Anne M. Gussgard, Gro Eirin Holde, Tine M. Søland,

Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Malin Jonsson, Eli-Karin Bergheim, Odd Bjørn Lutnæs

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 500,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Christiania torv 5, 0158 Oslo

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 450, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: Aksell AS

Grafisk design: Aksell AS

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALGTRYKT I
NORGE
NO - 1470Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERTMEDISINET
OF MEDIA - 2041 0379

Nå holder det

Foto: Kristin Adley Opdan

Noen ganger vet jeg ikke hva jeg skal si. Og dette er en sånn gang.

Det skal handle om sommer og ferie og fritid. Sårt tiltrengt, for all del. Og dypt urettferdig – at noen av oss bare kan ta ferie, mens andre står i sitt livs verste mareritt, for å si det mildt, uten sjanse til å komme unna. Det er mange som trenger å få fri nå. Det holder nå!

Likevel går det videre, sin skjeve gang.

Sommeren og sommerferien er viktig for oss nordmenn. Og vi gjør det på hver vår måte. Noen vil ha alt planlagt fra ende til annen, mens andre helst vil ta det som det kommer. Noen reiser hit og dit og gjør mange ting, og andre vil bare rusle rundt der de er, og ta livet helt med ro.

For mange er ferie å kunne være på hytta, enten den er på fjellet, ved sjøen eller i skogen. Noen går fra hytte til hytte, som eies av Turistforeningen. Mange vil være på sjøen hele sommeren. Noen skal ha seil, mens andre vil ha motorbåt. Noen padler i kano på en innsjø, mens en annen padler havkajak.

Noen priser seg lykkelige over at de ikke eier hverken hytte eller båt, og setter seg på første fly, og drar så langt som mulig, eller litt kortere. Til en strand eller til en storby. Noen drar til det samme stedet år etter år, andre vil alltid oppleve noe annet og helst noe nytt hver gang de reiser.

Noen gleder seg til å lese mange bøker, eller høre alle podkastene som det ikke er blitt tid til før. En vil helst sove så mye som mulig, en annen vil male bilder, og en vil gjøre yoga. En fjerde vil bare fiske. Noen skal pusse opp hjemme, og noen skal sykle. Noen skal bo på hotell, og noen skal bo i telt.

En har campingvogn, og en annen har fått seg bobil.

I ferien skal vi helst gjøre som vi vil. Kunsten er å klare nettopp det, samtidig som de rundt oss også har det bra. Får du til det innimellom, er du god.

Uansett hvor vi er, er vi muligens omgitt av våre nærmeste, mer enn til vanlig. Hvis vi da ikke savner noen å være nær. Eller kanskje vi har det fint på egen hånd.

Sjansen er uansett til stede for at vi har tid til å kjenne etter, og finne ut mer om hvordan vi har det – med oss selv og hverandre. Ferie og tid sammen, eller alene, kan være vanskelig. Og det kan være veldig fint. Sånn er det bare.

Og heldigvis trenger en ikke kjenne etter hele tiden. Det går an å ta seg til noe.

I dette sommernummeret skal vi møte en håndfull tannleger som forteller hva de driver med, ved siden av å være tannlege. Noen har vi oppsøkt, andre har bidratt på eget initiativ. Vi i redaksjonen sier tusen takk til alle som har levert tekst og bilder, og alle som har stilt opp til intervju. Uten disse bidragene hadde det ikke blitt noe sommernummer.

For de som lengter etter ferie hele året er ventetiden endelig over, for dem som lengter etter hverdag så lenge ferien varer, begynner ventetiden nå. Meget er forskjellig, og det synes ikke nødvendigvis utenpå. Det kan vi tenke litt på.

Mange vil ha sol når det er sommer. Det kommer. Regnet også. Været skifter. Det gjør livet også, og verden. Vi håper. Det holder nå.

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør

1000 farger hvitt ... alle i 1 sprøyte!

Paste

Flow

Flow Bulk

3 viskositeter – uendelig mange muligheter

Den patenterte Smart Chromatic Technology i OMNICHROMA sørger for kontinuerlig variabel fargetilpasning fra A1 til D4 takket være strukturell farge. I tillegg kommer 3 forskjellige viskositeter for alle preferanser og bruksområder. OMNICHROMA-familien tilbyr brukeren alle tenkelige alternativer med et minimum av materialer.

OMNICHROMA –
du trenger ikke
mer til moderne
fyllingsterapi.

Mer under:

Tokuyama Dental

omniCHROMA

Uten kunstige fargepigmenter
tilpasser seg "automatisk" til tannfargen

Bis-GMA-fri formulering
for en bedre biokompatibilitet

Miljøvennlig lagerbeholdning
Bestill bare 1 farge og ingen utløpte
spesialfarger

tokuyama-dental.eu/en/omnichroma

Tokuyama

Engasjement og klar tale, takk!

Mandag 3. august 1987 er en dato jeg aldri kommer til å glemme. Selv om det står 1. august i ansettelseskontrakten, så var det denne dagen jeg for første gang, med en viss ærbødighet, gikk inn gjennom døren til NTFs sekretariat i Kronprinsens gate 9 i sentrum av Oslo, som ansatt. Siden er det blitt mange dager, faktisk hele 13 484 kalenderdager fra start til mål, dvs 30. juni 2024. Det utgjør 9 316 arbeidsdager. Gode dager, nesten samtlige, på jobb for og med NTFs medlemmer, i min egen forening.

Det har vært et privilegium!

På mitt første representantskapsmøte, i 1987, overhørte jeg for første gang det litt kritisk ladete spørsmålet «Hva gjør de egentlig, alle disse som jobber i sekretariatet?» fra en av representantene. Og misforstå meg rett, det er et helt legitimt og fornuftig spørsmål, da som nå. Det både kan og bør stilles av NTFs mange engasjerte og oppegående tillitsvalgte, og det fortjener gode og grundige svar. For det er medlemmene som betaler regningen, i form av kontingent, kursavgifter og annonser, og de tillitsvalgte er deres utpekte representanter med rett og plikt til å følge med på foreningens virksomhet. «Hva får vi egentlig igjen for medlemskapet vårt» er et velkjent spørsmål. Og hva er svaret?

NTFs visjon er kort og konsis: Vi vil ha dyktige og tilfredse medlemmer med fornøyde pasienter i en befolkning med god munnhelse. Intet mindre. Ambisiøst, ja visst. Men vi jo må våge å strekke oss etter det beste. Vi er tross alt akademisk utdannet helsepersonell. NTF er foreningen for alle tannleger i Norge, for alle som jobber offentlig eller privat, i store eller små virksomheter, i små bygder eller store byer. Det aller viktigste som binder oss sammen, er vårt faglige fellesskap, vår odontologiske grunnutdanning. Det gir et sterkt grunnlag for å holde sammen også på det interessepolitiske området.

NTF skal fremme tannlegenes interesser overfor politiske miljøer, myndigheter og fagmiljøer. NTF skal rådggi medlemmene i yrkes- og arbeidslivsrelaterte spørsmål. NTF skal være den viktigste leverandøren av etterutdanning til tannleger. Det er ganske heftig. Klarer vi det? Når vi fram med våre budskap, får vi gjennomslag i politikken? Leverer vi de beste kursene, den beste juridiske rådgivningen? Klarer vi å få for-

Foto: Kristin Åknes L.

**Klar tale går
aldri av moten!**

midlet alt vi kan, vil og vet til dere medlemmer? Det er det bare dere som kan fortelle oss. Gjør det!

Det er helt OK å dele tanker og synspunkter på sosiale medier. Men for å hjelpe foreningen din med å bli en stadig sterkere og stødigere stemme som kan bidra konstruktivt og kreve noe tilbake på vegne av

både medlemmene, pasientene og befolkningen som helhet, er det viktig at du sier det til oss, i lokalforeningen, til dine tillitsvalgte lokalt og sentralt eller til oss i sekretariatet. Vi er her for å gjøre jobbene dere setter oss til, og da trenger vi både ris og ros. Klar tale går aldri av moten. Det er dessuten god hjelp til selvhjelp!

Vi er stolte av at medlemmene har stor tro på oss sentralt, i NTFs styrer og sekretariat. «Hvorfor gjør ikke NTF noe med – (fyll inn selv: lønssystemet, pensjonsordningen, helselovgivningen, skattesystemet, regnskapslovgivningen, Helfo-satsene mv.)» er noe vi jevnlig hører. Særlig når myndighetene presenterer nye krav og pålegg til tannlegestanden. Tvil aldri på at vi jobber hardt med alt dette, kontinuerlig, og at vi er like skuffet som dere, av og til ganske forbannet, når våre synspunkter ikke blir tatt hensyn til eller vi rett og slett blir uteglemt.

NTF er en forening av og for medlemmer. Det er du, dine kullkamerater, kolleger på klinikken og i lokalforeningen som ER Den norske tannlegeforening. Uten deg er vi ingenting. NTF trenger deg. Vi trenger at du er engasjert, kritisk, krevende, støttende – kort sagt at du bidrar, og at du sier hva du mener.

For meninger er viktige. Meninger skal brytes. Og meninger kan forandres. Heftige diskusjoner kan noen ganger flytte fjell. Jeg husker godt da en markant leder for de offentlig ansatte tannlegene gikk på representantskapets talerstol for n'te gang og modig slo fast at han, til sin forbauselse, måtte konstatere at han var uenig med seg selv! Sânt står det respekt av.

Jeg runder av med det afrikanske ordtaket; *Hvis du vil gå fort – gå alene. Hvis du vil gå langt – gå sammen med noen.* Vi er så få i denne standen av tannleger her i landet. Det gjør det enda viktigere at vi går sammen, skulder ved skulder, og står opp for det som virkelig betyr noe. Det har vi gjort i alle mine år i NTF. Det er jeg umåtelig stolt av å ha fått være med på. Stor takk.

Morten Harry Rolstad
Generalsekretær i NTF

37 år i NTFs tjeneste

Morten Harry Rolstad (71) går av som NTFs generalsekretær 1. juli, etter 36 år og 11 måneder i Tannlegeforeningens tjeneste. Han holder farten helt til han går av, og venter med å legge de store planene for det som kommer etterpå.

 ELLEN BEATE DYVI
 KRISTIN AKSNES

Når vi snakker med en som har jobbet for NTF i en mannsalder og vel så det, er det helt naturlig å trekke de lange linjene, for ikke å si uunngåelig. Hva er det viktigste som er skjedd – hva er det beste og hva er det verste? Hva har endret seg, i foreningen, og for norske tannleger? Hva har NTF gjort for deg og hva har du gjort for NTF? Slike spørsmål har vi på blokka når vi setter oss ned for å spise lunsj og snakke med avtroppende generalsekretær.

– Skal vi like gjerne begynne med begynnelsen?

– Ja, og vi kan begynne før begynnelsen også. Før jeg begynte i NTF, etter at jeg var ferdig utdannet tannlege i Oslo i 1977, var jeg først militærtannlege, og siden syv år i Finnmark i Den offentlige tannhelsetjenesten. Der trakk jeg mine odontologiske barnesko, og lærte mye. Jeg flyttet så tilbake til Oslo i 1985, der jeg hadde fått jobb som tannlegekonsulent i Helsedirektoratet. På den tiden var det nemlig en egen tannhelseavdeling i direktoratet, med avdelingsdirektør, byråsjef, sekretær og det hele. Den gangen var vi samlet, vi som jobbet med tannhelse – og siden er det bare gått nedover. Det vil si, det er blitt mer fragmentert.

– Hva var arbeidsoppgavene, som tannlegekonsulent i Helsedirektoratet?

– Jeg var for det meste opptatt med faglige spørsmål og et nytt journalsystem, som Helsedirektoratet ville utvikle for Den offentlige tannhelsetjenesten. Vi forsøkte til og med å etablere en elektronisk journal. Dette var så tidlig som i 1985, og hverken tiden eller teknologien var moden for slikt, så det ble dessverre ikke noe av når det kom til stykket. Men det var dette jeg holdt på med mye av tiden. I tillegg var jeg blant annet med på forhandlingene om veiledende tariff for tannbehandling i privat sektor, der staten forhandlet med NTF, og Helsedirektoratet var faginstansen, sammen med Administrasjonsdepartementet. Slik kom jeg i kontakt med NTFs daværende generalsekretær, Eivind Karlsen, og flere av hans medarbeidere. Karlsen spurte meg på et tidspunkt om jeg kunne tenke meg å jobbe for foreningen, og jeg må ærlig innrømme at jeg ble fristet av tanken.

– Betyr det at du ble headhuntet?

– Nei, ikke direkte. Jeg husker ikke akkurat hvordan det var, om jeg ble tipset om en ledig jobb, eller om jeg ble oppfordret til å søke. Jeg søkte i hvert fall en stilling som ble utlyst, og den fikk jeg. Så første august 1987 gikk jeg inn

NTFs sekretariat holder til på Christiania torv. Der ligger også Gamle Raadhus, hvor NTF ble stiftet for 140 år siden.

døren i toppetasjen i Kronprinsens gate 9, for å jobbe som forhandlingskonsulent for tannleger i privat sektor, i et sekretariat som den gang talte cirka 20 medarbeidere.

– Frem til 1995 fortsatte nemlig de nevnte forhandlingene mellom NTF og staten om hvilke honorarsatser som skulle gjelde for tannleger i privat sektor. Dette var en frivillig avtaleordning som foreningen hadde inngått. Samtidig opplevdes det som en av de store og viktige tingene som har skjedd at honorartariffen ble avskaffet. Den fungerte etter hvert mer og mer som en maksimalprisordning heller enn en veiledende tariff. Og de som forhandlet på statens side, var slik vi opplevde det, mest opptatt av at tannlegene ikke skulle få for høy inntekt. Etter hvert resulterte dette i at det nærmest var umulig for tannlegene å opparbeide kapital og skaffe økonomi til å investere i og utvikle privat praksis. Det var derfor et viktig veiskille da det ble fri prisfastsetting fra og med 1996 – noe vi ser på som en seier i NTF.

Fra forhandlinger til fag – til kommunikasjon

Tiden var nå inne for å ta tak i nye oppgaver, og Morten Rolstad gikk videre til NTFs fagavdeling. En av de store oppgavene der kom til å dreie seg om utviklingen av Tannlegeforeningens systematiske etterutdanning, TSE.

– Det var et kjempestort prosjekt og en veldig morsom utfordring, i mange år. Og resultatet lever fortsatt, i beste velgående, vil jeg si. Per i dag er det fem-seks moduler som ruller og går. Og det skjer stadig utvikling og fornyelse.

– Oppdraget kom fra NTFs hovedstyre rundt 1995, og vi gikk i gang. Det ble ansatt en prosjektleder, som var pedagog, til å utarbeide en plan for etablering av ordningen. Derest ble det etablert et TSE-team i sekretariatet. Vi fikk tidlig beskjed om at vi ikke måtte blande inn IT, for tannlegene var ikke der, ble det sagt. Men så var vi ulydige og gjorde det likevel. Og det ble veldig riktig. Selv om det var helt sant, at tannlegene trengte oppgraderinger for å kunne henge med. Tunge dokumenter på e-post gjorde at kursdeltakerne opplevde at det kræsjet mange steder og mange ganger. Mange hadde ikke e-post i det hele tatt da de begynte på et TSE-kurs. Vi skjøv dem i gang, faktisk, med dette prosjektet.

– TSE er, som alle vet, modulbasert og også basert på samlinger med undervisning og på mye jobbing og samarbeid deltakerne imellom mellom samlingene. Det er arbeidskrevende, det tar mye tid og man lærer mye. Konseptet var banebrytende for vår bransje, der vi var vant til dagskurs eller kveldskurs. Det falt i god jord, og kan kalles en suksesshistorie.

– Det er flere ting som har utviklet seg i riktig retning, og særlig det som har med informasjons- og kommunikasjonsarbeid å gjøre.

– Og NTF tjener mye penger?

– Nei, dette tjener ikke NTF mye penger på. Det er i beste fall selvbærende. TSE er kostnadskrevenende og mye jobb, ikke minst for lokalforeningene. Og det koster å være deltaker, så vi kan ikke ta mer betalt enn det vi gjør, synes vi. Det går en grense der. Det går alltid en grense.

– Ja, og nå springer vi kanskje litt raskt over fra alt du drev med i fagavdelingen til din neste jobb i NTF. Hvordan skjedde den overgangen?

– Det var slik at tidligere informasjonssjef i NTF, Reidun Stenvik, skulle gå av med pensjon, og jeg ble spurt om jeg kunne tenke meg å overta hennes stilling. Dette var i 2003.

– Da måtte jeg virkelig tenke meg om. Jeg stortrivedes der jeg var, og hadde gode medarbeidere og engasjerte tillitsvalgte i fagnemnden å forholde meg til. I informasjonssjefjobben, derimot, var jeg alene, uten noen egen gruppe av medarbeidere rundt meg, selv om det selvsagt handler om å jobbe med alle i organisasjonen. Det var både litt skummelt og ganske trist å forlate fagavdelingen, men jeg hadde samtidig lyst til å prøve meg på enda noe nytt i foreningen – så jeg sa ja. Det var en ny utfordring, noe jeg

liker. Jeg kunne lite om informasjonsarbeid, men jeg ville gjerne prøve. Og det ble bra, selv om jeg også angret innimellom, i hvert fall til å begynne med. Det gikk lang tid før jeg fikk medarbeidere som også skulle jobbe med kommunikasjon. Men de kom etter hvert, og NTFs kommunikasjonsvirksomhet har utviklet seg veldig mye siden jeg tok over som informasjonssjef. Som over alt ellers i organisasjonslivet, og i samfunnet.

Fra «lua i hånda» til en organisasjon som blir spurt om alt mulig

– Det er flere ting som har utviklet seg i det jeg vil kalle riktig retning i løpet av mine år i NTF, og særlig det som har med akkurat informasjons- og kommunikasjonsarbeid å gjøre. Der har det skjedd store forandringer. Da jeg ble informasjonssjef, som senere skiftet navn til kommunikasjonssjef, var vi det rådgiverne i kommunikasjonsbransjen kalte en «lua i hånda-organisasjon». Vi lå helst så lavt som mulig i terrenget, og ønsket egentlig ikke å bli hverken sett eller hørt.

– Vi befant oss for det meste under radaren og var tilfredse med det, samtidig som vi så at det var på tide å bli

Morten Harry Rolstad er sikker på at NTF er en robust forening, som vil fortsette å stå fjellstøtt, og samlet.

mer synlige. Ambisjonen vi formulerte på et tidspunkt var å bli tøffere enn Legeforeningen! «Hodet, skulder, kne og tann» skulle det lyde. Ingen skulle glemme det vi nå helst kaller munnhelsen. Og det søkte vi hjelp til. Først gjennom Geelmuyden Kiese og siden gjennom First House.

– Det er mange som er skeptiske til kommunikasjonsbransjen, og NTF er blitt kritisert for å ha brukt penger på tjenester fra den. Jeg vil forsvare bransjen. De er profesjonelle fagfolk, og de har lært oss mye. Vi har hele tiden brukt dem til nettopp det – å lære oss å gjøre ting selv. De har aldri gjort jobben for oss. Vi har søkt opplæring, og gjort jobben med å få frem NTFs budskap selv.

– Så nå er NTF en organisasjon som huskes på i alle sammenhenger?

– I hvert fall i ganske mange. Selv om jeg må nevne en av de mest negative opplevelsene de senere årene – da den siste folkehelsemeldingen ble lagt frem og det ikke sto et eneste ord om tannhelse. Det var nedtur. Men vi fikk orden på det!

– Samtidig har vi hatt mange oppturer. Hver onsdag har vi et internmøte der vi gjennomgår innkomne saker av

politisk karakter, der NTF er invitert til å uttale seg. Det kommer mange flere saker enn vi evner å engasjere oss i – og langt flere enn det vi har behov for å uttale oss om.

– Og nå venter vi på en NOU om den fremtidige organiseringen av selve tannhelsetjenesten.

– Ja, det venter vi spent på. Den første gangen jeg kan huske at tannhelse var nevnt i en regjeringserklæring var i 2005. Da ble ordet tannhelsereform nevnt. Men det skjedde lite. Siden er tannhelse gjentatt oftere og oftere, og det har vært tema i mange valgkamper. Det er ikke kommet så mye ut av det, riktignok – før nå. Det handler jo i bunn og grunn om at folk flest, med rette, er opptatt av at de selv betaler hele regninga for tannhelsetjenester, og nesten ikke noe for andre helsetjenester. Hvorfor er det sånn? Det er på høy tid at det blir sett nærmere på dette.

– Vi er selvsagt spente på hva utvalget vil foreslå. Og dernest, og ikke minst, blir det spennende å se hva politikerne faktisk vil gjøre med det som blir foreslått. Graden av oppfølging av slike utredninger er ikke gitt på forhånd. Erfaringer fra andre utvalg og ekspertgrupper er at forslagene de legger frem, ikke alltid blir fulgt opp i praksis.

Premium spesialistbehandling, og godt samarbeid med henvisende kolleger

Oralkirurgisk Klinikkk er en spesialistklinikkk med mer enn 30 års erfaring. Klinikkens spesialister tar imot henvisninger for vurdering, utredning og behandling innen alt av oral kirurgi, oral medisin og oral protetikk. Vi tilstreber kort ventetid.

**Motta raskere svar ved å sende oss
din henvisning digitalt, med Konekta**

*All informasjon ivaretas i tråd med
GDPR og Norsk Helsenett.*

Våre åpningstider i sommer

Man-tor 08:00-15:30
Fre 08:00-15:00
t.o.m 10. juli.

Stengt uke 29 og 30

Fra uke 31 er vi tilgjengelige
per telefon og for
akuttbehandling.

Her finner du oss:

Sørkedalsveien 10 A, 0369 Oslo
oralkirurgisk@orisdental.no
23 19 61 90

Spesialister i oral kirurgi og oral medisin

Johanna Berstad
Dagfinn Nilsen
Erik Bie
Hauk Øyri

Spesialist i oral protetikk

Dr.odont Jørn Aas

Anestesilege

Dr. Odd Wathne

ORALKIRURGISK KLINIKK

En del av ORIS DENTAL

– For meg blir det nå å gå fra å stå til rors til å skulle følge det hele fra utsiden. Det blir nok ganske rart å være en som bare skal observere – og det blir greit også.

Har fått gjort nesten alt han ville

Morten Harry Rolstad har stått til rors, som han sier, som NTFs generalsekretær, siden 2016.

– Er det noe du ikke har fått utrettet, som du tenkte du ville gjøre da du tok over som generalsekretær?

– Det er det sikkert, og jeg er likevel fornøyd. Da jeg overtok hadde jeg som min egen programerklæring at jeg ville prøve å få til mer systematisering og dokumentasjon av det vi gjør i sekretariatet. Sørge for at all kunnskapen ikke bare sitter i hodet til den enkelte medarbeider som jobber med og kan sakene. Der er vi kommet et stykke på vei – og vi har fortsatt et stykke vei å gå for å komme i mål.

– En annen ting jeg gjerne skulle hatt på plass, er en beredskapsplan for sekretariatet. Hva gjør vi når en medarbeider plutselig blir borte, eller når systemet kræsjer og vi ikke finner igjen det vi hadde av dokumenter og korrespondanse? Eller når det kommer en ny pandemi?

– Akkurat når det gjelder pandemien må jeg si at jeg er stolt av måten sekretariatet håndterte den på. Vi snudde på hælen og fikk det til. Som for alle andre virksomheter kom nedstengningen i samfunnet som julekvelden på kjerringa også for oss, og vi taklet etter mitt syn situasjonen på en god måte. Alle i sekretariatet sto på og ga støtte til NTFs medlemmer på alle tenkelige og utenkelige måter, noe som imponerte meg veldig.

– Hva er du ellers fornøyd med når du ser deg tilbake?

– Jeg trodde ikke jeg skulle si dette noen gang, for jeg tenkte aldri at jeg ville gå inn for å flytte sekretariatet fra de fine lokalene vi hadde i Haakon VIIIs gate. Men jeg er faktisk veldig fornøyd med at vi flyttet derfra og inn i Legenes hus i 2022. Den prosessen gikk jeg inn i med ryggen først, for jeg ville ikke flytte. Derfor startet jeg en prosess nærmest for syns og skams skyld da kontrakten i Vika gikk mot slutten, og alternativene var enten fornyelse eller oppsigelse.

– Vi startet med rundt 30 prospekter. Legenes hus var ikke blant disse. Grunnen til det var at det ikke passet tidsmessig. Legenes hus skulle egentlig ha inn noen allerede fra høsten 2020, og det var for tidlig for oss og vår prosess. Men så kom pandemien, og ting ble forskjøvet og forsinket, også for Legeforeningen. Så for å gjøre en lang historie kortere: Vi endte opp i Legenes hus, og det har vist seg å være et meget heldig valg.

Noe jeg også er stolt av at vi har fått etablert i min tid, er en egen studentforening i NTF, der også utenlandsstudentene er med. Det har vært en hjertesak for meg. Det var viktig å få studentforeningen etablert, og det er utrolig fint å se at den fungerer så godt. Det kan også hende at studentene bør få mer innflytelse i NTF etter hvert, ikke minst ettersom den teller såpass mange medlemmer. I dag er NTF Student den tredje størst av underforeningene, det vil si etter henholdsvis Oslo og Bergen Tannlegeforening.

– Det er også grunn til å glede seg over at vi bare har én tannlegeforening i Norge. Det er ikke sånn over alt, selv ikke i Skandinavia, og det er en styrke for oss tannleger her i landet. Til tross for litt forskjellige prioriteringer og interesser ulike medlemsgrupper imellom holder vi sammen i én felles forening. Faget forener, vi har respekt for hverandre og vi løser de viktige spørsmålene i fellesskap. Dette kan selvfølgelig bli utfordret på nytt, kanskje som følge av det utvalgsarbeidet som pågår og etter planen skal avsluttes nå i juni. Jeg er imidlertid sikker på at NTF er en robust forening som vil fortsette å stå fjellstøtt – samlet. Det er et ønske fra begge sektorer, jeg har i hvert fall aldri hørt noe annet.

– Hva skal til for å holde foreningen samlet?

– Det forutsetter at vi er lyttende til hverandre og er kompromiss- og endringsvillige, når det er nødvendig. Vi må kunne diskutere og se nye realiteter – og innta nye standpunkter etter hvert som vi blir klokere. Da går det bra.

– Er ikke det en fin avslutning

– Jo, det er egentlig det.

Venter med å planlegge fremtiden – har mye å gjøre

– Hva skal du gjøre nå?

– Nå skal jeg få tid til å gjøre noe av det jeg ikke har rukket å gjøre før. Det vil si, jeg vil definitivt engasjere meg i noe, og jeg vet ennå ikke hva det skal bli. Det kommer. Jeg vil bruke god tid på å tenke på saken før jeg bestemmer meg for hva jeg skal bli når jeg blir stor, og den tiden får jeg nå når jeg avslutter min tid i NTF. Men foreløpig er det full fart forover for foreningen for mitt vedkommende, og ingen nedtrapping.

– Samtidig vet jeg én ting: Jeg skal spille mer gitar enn det jeg har tid til nå. Eller rettere sagt: gitarer.

– Har du mange?

– Jeg har syv. El-gitar og bassgitar, en 12-strenger, to vanlige kassegitarer, og to – nei, faktisk tre – nylonstrengere. Da ble det åtte totalt. Kort sagt mange ulike. Akkurat nå er favoritten en nydelig gammel klassisk gitar fra Brasil, med nylonstrenger, som jeg har arvet etter min svoger.

TRANSCEND™

UNIVERSAL COMPOSITE

Restaureringer med **BARE ÉN ENKELT FARGE**

Transcend universal kompositt tilbyr hittil uopnåelig fargematching med bare én Universal Body farge, takket være den patenterte Resin Particle Match™ teknologien som eliminerer behovet for maskering.

Hvis du foretrekker sjikt-teknikk, kommer Transcend også med fire dentinfarger og to emaljefarger.

Dyp misfarging fra amalgam utgjør en av de vanskeligste situasjonene for klinikere som skal utføre restaureringer. I dette tilfellet ble kun Transcend-kompositt i Universal Body-farge brukt til å erstatte amalgamet, det var ikke nødvendig å bruke opakere. Legg merke til den ypperlige integreringen av fargen til den bevarte transversale cristaen.

Skann QR koden for å lære mere om Transcend Universal kompositten, eller gå til ultradent.eu/transcend.

Bosatt og begeistret i Balestrand

Randi Sognnæs Aamot har etablert den første private tannklinikken i Balestrands historie. Det går over all forventning, og timeboken er fylt opp én måned frem i tid. Foto: Rainer Kleive, NRK.

Tannlege Randi Sognnæs Aamot ønsket seg et hus ved fjorden. Nå har hun hus, hotell og egen tannklinikk, og planlegger kurs for tannleger – med innlagt toptur.

 TONE ELISE ENG GALÅEN

NRK-serien «6899 til eg dør» møter vi Aamot etter at hun sammen med samboer og artist Kjartan Lauritzen og broren hans, har kjøpt Balestrand Hotell. Hotellet med sine tre etasjer og tretti gjesterom ligger vakkert til ved Sognefjorden – og trenger oppussing.

Serien følger renoveringsprosjektet som de tre begav seg ut på, med velvillig hjelp fra en stor flokk gode venner og bekjente. Hovedprosjektet var å oppgradere resepsjonen og få bygget en bar. I tillegg trengte gjesterommene i første etasje en oppfrisking. For dem som tok turen for å bidra med arbeidskraft, manglet det i alle fall ikke på overnattingsplasser.

– Jeg får frysninger når jeg tenker på hvor mange som faktisk kom og hjalp oss. Heldigvis hadde vi mye moro også, det var ikke bare jobb. Nå passer vi på å invitere dem tilbake når det skjer gøy ting, slik at de kan få nyte det de har vært med på å bygge opp, sier Aamot, som var ferdig utdannet tannlege fra Universitetet i Bergen i 2018.

Bratt læringskurve

Sammen med samboeren, begynte hun å se seg om etter et hus ved fjorden. Valget falt på Balestrand, nabobygda til Kyrkjebø, der hun kommer fra. Etter en stund oppsto det en

Tannlege Randi Sognnæs Aamot overtok Balestrand Hotell i 2021 sammen med samboer og svoger. Renoveringsprosjektet kan du følge i NRK-serien "6899 til eg dør". Fra venstre: Per Åki Sigurdsson Kvikne alias Kjartan Lauritzen, Randi Sognnæs Aamot, Biggie og Theodor Sigurdsson Kvikne. Foto: Rainer Kleive, NRK.

mulighet: Eierne av Balestrand Hotell ønsket å pensjonere seg og flytte fra bygda. Kunne de tenke seg å kjøpe huset – og hotellet?

– Vi flyttet inn i mai 2022. Samtidig som hotellet åpnet for sesongen, og samtidig som turnésesongen startet for samboeren min. Den første sommeren drev jeg hotellet sammen med alle våre dyktige ansatte. Læringskurven var bratt, men du verden så kjekt, forteller Aamot.

Et ski-eldorado

I år holder de åpent fra april og frem til oktober. Ingen av de tre hotelleierne er lenger med i den daglige driften, i stedet engasjerer de seg sterkt i å utvikle konseptet gjennom ulike aktiviteter. I sommersesongen er Balestrand et populært reisemål for turister som ønsker å oppleve den vakre naturen og det unike fjordlandskapet. Målet er at det skal skje noe i regi av hotellet hele året, også etter at snøen har lagt seg.

– Det vi ønsker er flere vinterturister. To gode kompisar har tatt opp igjen en gammel tradisjon, nemlig skifestivalen. I februar arrangerte de Balestrand Open med toppturer og konkurranser i fjellet på randonee-ski. Vi hadde fullt hotell med skiglade mennesker som koste seg i strålende

sol. Deltakerne fikk oppleve den spektakulære fjellheimen rundt Sognefjorden på sitt beste, med påfølgende sauna og afterski hos oss. Dette blir et fast arrangement, og etter planen enda større neste år, sier Aamot.

Musikk i fjæra

Balestrand Hotell har noe på menyen for både turister og fastboende. Mat- og vinhelger er populært. Det samme er Balestrand Badeklubb Festival, en musikkfestival som arrangeres siste helg i august.

– Det er årets høydepunkt. Da har vi band som spiller på en stor scene ut mot fjorden og 1 200 festivaldeltakere på plenen. Ellers har vi organisert alt fra rave til keramikkurs på hotellet. Også er vi veldig stolte av saunaen vår i fjordkanten, der man nå kan booke seg inn hele året. På sikt er planen å legge til rette for kurs innen odontologi, med mulighet for topptur for den som ønsker det, sier Aamot.

Populær tannlegepraksis

Etter det første året som hotelleiere, ble det ansatt en daglig leder. Aamot kunne igjen rette oppmerksomheten mot tannlegeyrket. Planen var å ha klinikken på hotellet, men så oppdaget hun at det sto et ledig tannlegekontor

I sommersesongen er det kort vei til en forfriskende dukkert i Sognefjorden.
Foto: privat.

Det var viktig å få på plass en bar i hotellet. Foto: privat.

Området er et eldorado for skientusiaster. Skifestivalen Balestrand Open byr på toppturer og konkurranser.

i Balestrand sentrum, fiks ferdig. Kontoret hadde tilhørt Den offentlige tannhelsetjenesten.

– Alt inventar var intakt, det eneste jeg måtte gjøre var å fylle skuffene med instrumenter, forteller Aamot, som ikke helt visste hva hun kunne forvente av pasientgrunnlag da hun åpnet privatklinikk, som den første i Balestrand.

– Det har gått over all forventning. Jeg har fulle bøker en måned fram i tid, og lokalbefolkningen uttrykker glede over at jeg er her. De har vært vant med å måtte ta fri og reise langt for å komme til tannlege. Det er veldig kjekt å føle seg så ønsket i jobben, sier hun.

Gartner på deltid

Ikke desto mindre, hun har nå justert stillingen som tannlege ned til åtti prosent. De resterende tjue bruker hun som gartner og vaktmester ved hotellet.

– Det var drømmen min etter det første året. Som gartner og vaktmester kan jeg være ute store deler av dagen. Det er veldig godt, samtidig som det er moro å prøve noe helt annet, sier Aamot, som allerede er i gang med å planlegge nye prosjekter.

– Blant annet drømmer vi om å bygge et orangeri som en utvidelse av hotellet, sier hun.

PASIENTER KAN LIDE AV SENSITIVE TENNER I MANGE ÅR, MEN LØSNINGEN FINNES. HELDIGVIS!

En liten samtale om ising i
tennene kan gjøre en stor
forskjell.

**Ta det opp med dine
pasienter i dag!**

Oppdag en verden av kunnskap innen
munnhelse. For å finne ut mer og få
tilgang til Sensodyne prøvetuber,
skann QR-koden og registrer deg på
www.haleonhealthpartner.com

En villmarksdrøm

En felles drøm om villmarken i Canada ble til virkelighet. Vekk fra full timebok og travle dager. Eventyret bestod av kanoer, telt og urørt natur i Nordvestterritoret.

✍ JØRN A. AAS, HARALD SOLLUND, JAN AKRE

Nordvestterritoriet finner vi i Canada nord for 60° nordlig bredde (1). I sør grenser området til provinsene British Columbia, Albert og Saskatchewan. I vest grenser det til Yukon Territory og Nunavut i nordøst og øst. Navnet Nordvestterritoriet (NVT) er beskrivende. På inuktitut heter det «Nunatsiaq» - «vakkert land» (1). I størrelsesorden har NVT et areal på 1 356 108 kvadratkilometer, 3,5 ganger så stort som Norge (1,2). I hovedsak består arealet til NVT av arktisk sletteland (1).

Canadas lengste og Nord-Amerikas nest lengste elv, Mackenzie River, drenerer mesteparten av landet og renner ut i Polhavet i nord. Den største innsjøen i Canada, Store Bjørnesjø, og den dypeste innsjøen, Store Slavesjø, er tilknyttet elvesystemet til Mackenzie River (1). Store Slavesjø har en størrelse på 27 200 kvadratkilometer, nesten 74 ganger så stor som Mjøsa (3). Det subarktiske barskogområdet har kaldt og kontinentalt klima med kun 70 frostfrie dager i året. I 2017 hadde NVT en befolkning på 44 263. Eneste by er Yellowknife med en befolkning på

19 569 (2016). Hay River og Inuvik er de største tettstedene (1). Nær hele befolkningen er bosatt i den sørvestlige delen langs Mackenzie River. Tundraområdene har en svært liten befolkning (1). Urbefolkningen omfatter 53,5 prosent av befolkningen: «First Nations» (tidligere kalt «indianere» utgjør 36,5 prosent, inuittene 11,1 prosent og metiser 6,9 prosent. Det tales 11 offisielle språk i NVT (1).

Vi ankommer gruvebyen Yellowknife med fly fra Vancouver. Yellowknife har vært hovedstad i NVT fra 1967 (3). Byen har gjennom lange tider vært et handelssentrum i munningen av Yellowknife River. Yellowknife fikk bystatus etter funn av gull i 1934. Utviklingen av byen har pulsert i takt med gullforekomster og gullrush. Den siste gullgruven stengte i 2004 (4). Reserver av diamanter ble oppdaget og er blitt utvunnet siden midten av 1990-tallet. Skiltet «Capital of diamond industry of North America» møter oss på vei fra flyplassen og inn til byen. Vi har tre dager til rådighet for forberedelser til vår tur videre. Harald og Jan er på sin fjerde tur til dette området, og Jørn debuterer. Erfaringer fra tidligere turer er til stor nytte. Det er mange tanker og utstyr

Bymonument Yellowknife. Foto: Jørn Aas.

Nordvestterritoriet: Høres stort ut, og er stort. Nordvestterritoriet er en amerikansk betegnelse på det ca. 640 000 kvadratkilometer store området mellom Ohio-elven, Mississippi-elven og Lake Ontario.

som skal på plass før man går i gang med tre uker langt fra andre mennesker. Vi vil være på besøk hos mange ville dyr gjennom turen. Etter myndighetenes veiledning presiseres det av vi er inntrengere i dyrenes habitat. Vi forholder oss til dette og ønsker å skape minst mulig støy og forstyrrelse. Før utreise avlegger vi jaktprøve og løser inn fiskekort.

På Helge Ingstads tid var store deler av dette området ubeskrevet og deler av kartet hvitt (5). Sikkerhet og forsiktighet følger oss gjennom turen. Uten kart på

tundraen hadde vi unødvendig utfordret sikkerheten. For å ivareta sikkerheten hadde vi med satelittelefon og hver av oss hadde i tillegg Garmin Inreach for kommunikasjon innad i gruppen og ut av området. Med vektbegrensninger for utreise med sjøfly, pakker vi utstyr og proviant. Fra Yellowknife krysser flyet over Store Slavesjø i nordøst. Flyturen tilsvarer Oslo-Trondheim i distanse. Vi ankommer start-koordinatet for turen i strålende sommervær. Piloten ønsker oss god tur og flyduren forsvinner i det fjerne.

Spenningen stiger. Klart for ombordstigning i et De Havilland U6-A Beaver, et legendarisk fly fra 1959, og en begivenhet i seg selv. Foto: Harald Sollund.

Strandhugg første dag. Disse strendene får sjelden besøk av mennesker. Foto: Harald Sollund.

Ute etter dagens fangst. Tar som regel ikke lang tid. Foto: Jørn Aas.

En natt av de sjeldne er i anmarsj. Aurora Borealis kommer ofte på besøk når alt blir svart. Foto: Harald Sollund.

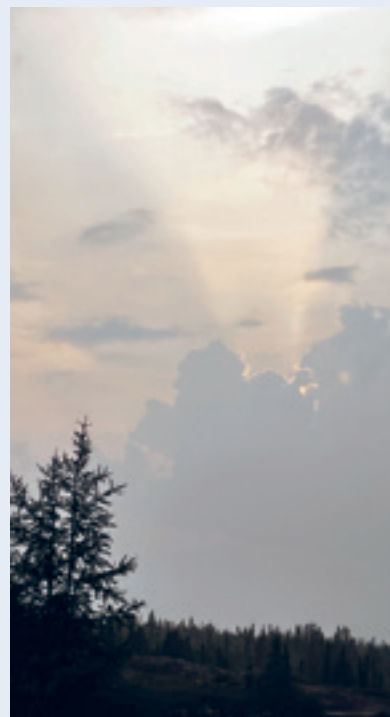
Middagene varierte mellom harr, sik, ørret og gjedde.
Foto: Harald Sollund.

Våre firbente moskusvenner dukket opp til stadighet. De oppførte seg alltid pent. Foto: Jørn Aas.

Morgenstund. Foto: Harald Sollund.

Slike syn kan gi tanker om mangt og meget. Høst i anmarsj. Foto: Harald Sollund.

Noen lusker rundt med store klør. Dette er en prærieulv. Ingen småtass. Foto: Jørn Aas.

Bjørnebærsj ved leir. Heldigvis gammel og uttørket. Vitner om at bær står øverst på menyen. Foto: Harald Sollund.

Kveldsstemning med etablering av camp. Foto: Harald Sollund.

Slik så solen ut en vakker dag. I ly av røykdisen fra skogbrann langt unna. Det var mange skogbranner i 2023. Foto: Harald Sollund.

Rester av en cirka 100 år gammel fangsthytte. Foto: Jørn Aas.

Foto: Harald Sollund.

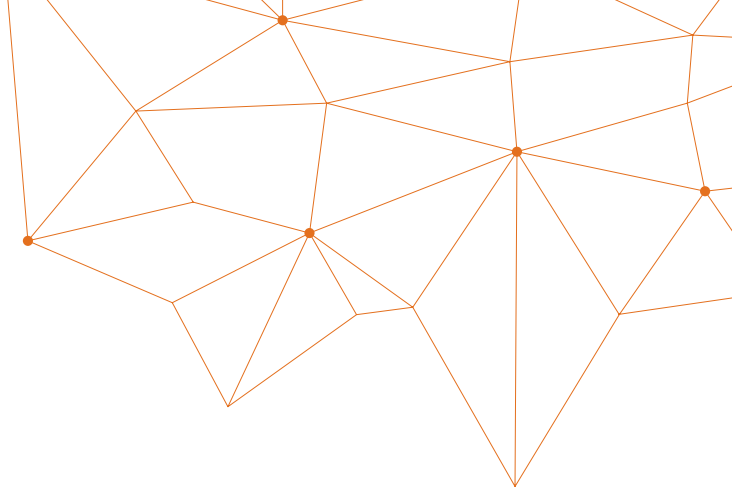

Foto: Harald Sollund.

Avslutning på The Wildcat Cafe! Eldste restaurant åpnet under klondike i 1937. En tur innom der anbefales om man er i Yellowknife. God stemning og historisk sus. Foto: Harald Sollund.

Hvordan forklare **goMatic** så enkelt at du leser denne teksten, men så grundig at du blir overbevist om kvaliteten?

Det hele begynte i 2017, da Proteket bestemte seg for å skape fremtidens tannteknikk. Vi ville avlaste våre dyktige tannteknikere, så de kunne bruke fagkompetansen sin på utfordrende kasus. Vi ville lage en automatisert løsning for tannleger som bruker 3Shape intraoral skanner uten at det skulle gå på bekostning av kvalitet. Løsningen ble **goMatic** - en heldigital løsning for fast protetik, som reduserer antall feilkilder fra skann til ferdig levert tannerstatning, med stor presisjon.

Alle bestillinger leveres innen syv dager – 365 dager i året.

Vi kaller det rett og slett Automagi.

gomatic.no

goMatic
BY PROTEKET

Profesjon: Tannlege og fotballspiller

Edit Lund Machlik (26) er fotballproff og nyutdannet tannlege. Hun er dessuten OL-deltaker i sjakk, har en bachelor i klassisk kontrabass, og kan gjøre seg forstått på fem språk.

✍ TONE ELISE ENG GALÅEN

tillegg er hun og familien kjent for en pizzavariant litt utenom det vanlige.

– Pizzafyllet består av tre bokser tunfisk og tre bokser ananas som du blander sammen, før det hele toppes med ost, forklarer Machlik.

Oppskriften ble med hjem etter et esperantotreff i Danmark.

– Der fikk vi servert spinatlasagne også, men den slo ikke like godt an. Så når vi virkelig skal kose oss står det tunfiskpizza på menyen, sier hun.

Et dilemma

Machlik er født og oppvokst i Tromsø. Hun var ferdig utdannet tannlege fra UiT Norges arktiske universitet i juni i år, der hun gikk Forskerlinjen for å kunne fordype seg innen kardiologi. Siden 2020 har Machlik også spilt høyre back på førstedivisjonslaget Tromsø IL 2020, der så godt som samtlige spillere nå har proffkontrakt.

Så hva skal hun satse på, tannlegeyrket eller fotballkarrieren?

– Nytt av året i profesjonaliseringa av laget er at alle treninger foregår på dagtid. Jeg har kjempelyst til å komme meg ut i jobb som tannlege, og jeg har kjempelyst til å

fortsette å satse på fotball. Det er et dilemma. Men jeg håper at det skal gå an å kombinere de to karrierene i noen år fremover, sier hun.

Satser mot tittel

Edit Lund Machlik har spilt fotball hele livet. Interessen for sjakk kom også tidlig, først og fremst introdusert av pappa, sjakkentusiast og musiker Mario Machlik. Både Edit og tvillingsøsteren Monika gikk sjakklinja ved Norges Toppidrettsgymnas i Tromsø, og begge representert Norge under sjakk-OL i Tromsø i 2014. Storebror Jon og lillebror Endre er også habile sjakkspillere.

– De siste to årene har jeg ikke hatt tid til å spille like mye sjakk som jeg har gjort tidligere, siden fotball og studier har lagt beslag på så å si alle helger. Jeg er kvalifisert for de nederste sjakktitlene allerede, men håper å kunne oppnå den offisielle tittelen Woman International Master (WIM) om ikke så alt for lenge, sier Machlik.

Musikkforbud i garderoben

Ved siden av tannlegestudiet har Machlik i tillegg fullført en fireårig bachelor i klassisk kontrabass. Hun er i dag, ved

Edit Lund Machlik spiller på TIL 2020.
Hun håper å kunne kombinere livet som
fotballproff med å være tannlege i noen
år fremover. foto: Gry Berntzen.

Edit Lund Machlik har en bachelor i klassisk kontrabass. Her fra en prøve med Ungdsomssymfonikerne. Foto: Eivind Rossbach Heier.

Edit Lund Machlik gikk sjakklinja ved Norges Toppidrettsgymnas i Tromsø, og jobber mot den offisielle tittelen Woman International Master (WIM). Foto: Anniken Vestby.

siden av alt annet, frilansmusiker, og deltar i ulike musikkprosjekter.

– Jeg er nok arvelig belastet. Pappa er profesjonell musiker og mamma har også studert musikk. Det ble rimelig hektisk det året jeg hadde avsluttende eksamen i kontrabass, studerte odontologi, deltok i sjakkturneringer, og spilte på TIL 2020. Men når man har det artig og trives med det man holder på med, så går det meste, sier hun.

Machlik har ikke for vane å se på Gullrekka, til det er tiden for knapp. Men hun blir holdt løpende orientert om de siste hendelsene i «Skal vi danse» og «Farmen» av de andre spillerne på fotballaget, som for lengst har innsett at Edit ikke er rette person til å styre musikken i garderoben.

– De foretrekker nok en annen sjanger enn klassiske verker som oppladning til kamp, ler hun.

Et språkmektig hjem

Mamma Marianne Lund jobber som russisk tolk, noe som var til god hjelp da tre av søsknene Machlik bestemte seg for å lære seg russisk under pandemien.

– Vi satte av 20 minutter etter middag hver dag i halvannet år. Deretter bestemte jeg meg for å ta russisk

grunnkurs ved universitetet. Det er et vanskelig språk, men veldig relevant innen sjakken. Jeg har hatt sjakktrener fra Russland i alle år, og har vært i landet flere ganger, forteller hun.

Det var uheldige omstendigheter som gjorde det mulig å ta et semester med russisk. Under en fotballkamp i fjor, fikk Machlik albuen ut av ledd.

Ute med skade

– Egentlig skulle jeg ha vært ferdig med tannlegestudiet i 2023. Men så viste det seg at begge leddbåndene i albuen var ødelagte og at det måtte operasjon til. Etter å ha gått med gips, tok det flere måneder å få tøydd albueleddet tilbake til full funksjon, forteller hun.

Men aldri så galt: Russisk blir stående som nummer fem i rekken av språk som tannlegen og fotballproffen fra Tromsø behersker.

– Foreldrene mine snakker Esperanto seg imellom. Vi barna er vokst opp med det, på lik linje med ungarsk og norsk. Familien vår har vært på mange esperantotreff hvor vi er blitt kjent med folk fra hele verden. Det er verdens enkleste språk å snakke, sier Machlik.

I 2024 arrangerer vi 50 kurs. Noe for deg?

Her finner du alle våre kurs

Skann QR-koden
eller gå inn på
[oris-academy.com/
kursoversikt](https://oris-academy.com/kursoversikt)

Noen av høstens kurs:

Digital Smile Design	26/8-24	Søgne
Profylaksebehandling med ultralydscaler	27/8-24	Bergen
Digital Smile Design	5/9-24	Oslo
Elemental - bakteriostatisk splint	5/9-24	Bergen
Behandling av søvnapné	7/9-24	Oslo
Estetisk tannbehandling anteriort	10/9-24	Trondheim

Vel fremme som den yngste kvinnen som har gått alene til Sydpolen. For å overkomme utfordringer underveis brukte Hjertaker teknikker fra behandlingsrommet.
Foto: privat

Bruker erfaringer fra **Sydpolen** på behandlingsrommet

Spesialtannpleier Hedvig Hjertaker ble i 2023 yngste kvinne til å gå alene til Sydpolen. Underveis brukte hun teknikker fra behandlingsrommet, for å overkomme sin egen frykt, og i hverdagen hjelper det henne med å forstå pasientene bedre.

 MARIA PHILIPPA ROSSI

– Selv om det er totalt forskjellige ting som utløser frykt eller angst, så er det viktig å huske på hvor utrolig ubehagelig det kan være, sier Hedvig Hjertaker.

Tredveåringen forteller at når hun får utfordre sine egne frykter, så kommer hun litt i kontakt med de samme følelsene som pasientene hennes har i kroppen.

– Jeg er ikke redd for det som skjer på tannlegekontoret, så det er lett å undergrave eller ikke klare å forstå pasienten tilstrekkelig, når det er noe man ikke selv synes er vanskelig, forklarer hun.

En skeiv start på voksenlivet

Hjertaker begynte å svømme som ni-åring, og den 180 centimeter høye bergenseren tok totalt åtte NM-titler. Men svømmekarrieren tok en brå slutt da hun som 19-åring fikk kyssesyken.

– Jeg gikk fra å være toppidrettsutøver, til å bli totalt sengeliggende. Jeg endte opp i «nei-modus». Ingenting gikk, jeg fikk ikke til noen ting, og følte at jeg ikke kunne bli noe som helst, forteller hun.

I en tid der man vanligvis skal ta store valg som påvirker fremtiden, ble hun fullstendig rådvill. Etter et år i sengen kom hun gradvis til hektene, og valgte å slå tilbake med å gå pilegrimsleden Camino de Santiago gjennom Spania.

– Jeg konkluderte med at hvis jeg klarte å gå et land på tvers, så skulle jeg klare å studere, sier hun og smiler.

Det ble mange diskusjoner med faren om hva hun skulle gjøre videre, og han stilte gode spørsmål for å lede henne på rett vei.

– På et tidspunkt var jeg fortvilet og gråt, men fikk til slutt frem at jeg bare ville hjelpe noen. «OK, da må du inn i helse og omsorg» var konklusjonen fra pappa, forteller Hjertaker.

En givende åtte til fire-jobb

Moren til Hjertaker var sykepleier, og frarådet å drive med kvelds-, helge- og nattejobbingen som det innebar. Til slutt landet Hjertaker på å bli tannpleier.

– En venninne av søsteren min solgte det inn som noe veldig fint. Det var en åtte til fire-jobb, og jeg synes det er viktig at livet er mer enn bare jobb, sier hun.

På tannpleiersstudiet fikk Hjertaker møte pasienter allerede i andre semester. Gjennom praksisen fikk hun og medstudentene ganske fort erfare om det å være så tett oppi et annet menneske var noe de trivdes med, eller ikke.

– Flere av medstudentene mine sluttet, men jeg synes det var helt supert. Etter en stund fikk vi komme inn på

Hjertaker jobber ved TOO - Tortur, overgrep og odontofobi, og hjelper mennesker med tannbehandlingsangst. Foto: privat

Måtte holde hodet kaldt. Etter 45 dager på tur, streiket solcennepanel og batteribank, og Hjertaker sto uten kommunikasjonsmuligheter med omverdenen. Hun måtte skyve frykten unna, og stole på de rasjonelle tankene. Foto: privat

Hjerteraker synes jobben som spesialtannpleier er svært givende, men ser behovet for å kombinere arbeidsliv med friluftsliv.
Foto: Maria Philippa Rossi

Yngste kvinner. Under en Spitsbergenkryssing i april ble Hjerteraker kjent med Karen Malena Kyllsø (21). Kyllsø skal vinteren 2024 forsøke å slå Hjerterakers rekord, og Hjerteraker ønsker å heie henne frem. Foto: Maria Philippa Rossi

barneklubben, og den første pasienten jeg hadde var en tre år gammel jente. Hun kom imot meg med en bukett blomster hun hadde funnet i veikanten. Jeg smeltet totalt!

For Hjerteraker staket det ut veien videre.

Tilrettelegger for barn og unge med autismespekterdiagnose

Etter å ha skrevet bacheloroppgave om hvordan helsetjenesten kan møte barn med autismespekterdiagnoser, fortsatte Hjerteraker med en master i helsefremmende arbeid og helsepsykologi. Her fikk hun gjøre den første norske studien på hvordan den offentlige tannhelsetjenesten tilrettelegger for autismespekterdiagnoser.

– Det føltes veldig kjekt å kunne hjelpe de som kanskje ikke har muligheten til å uttrykke hva de trenger, eller som vi ikke helt har klart å forstå hva trenger.

– Hvis jeg kan bidra til at noen får tenner som er smertefrie og funksjonelle, og gir de gode verktøy for mestring, så er det utrolig givende, sier hun.

Da hun var ferdig med studiene i 2020 begynte hun å jobbe i med TOO – tilrettelagt tannhelsetilbud til tortur- og overgrepsofsatte og personer med sterk angst for tannbehandling (odontofobi).

Omtrent samtidig mistet hun moren til kreft, og følte at hun kom til å drukne i sorgen hvis hun ikke klarte å fylle tilværelsen med positive følelser.

Sydpolen neste

– Jeg var nødt til å gjøre noe drastisk for å finne tilbake til de gode følelsene som sorgen hadde tatt ifra meg. Jeg fant

ut av at jeg hadde en mulighet til å bli den yngste kvinnen til å gå alene til Sydpolen, og var nødt til å ta tak i det der og da. Jeg måtte bare kjøre på.

Hjerteraker lyktes. I januar 2023 ble hun, 28 år gammel, den yngste kvinnen til å gå alene til Sydpolen.

Etter ekspedisjonen gledet hun seg enormt til å komme tilbake på jobb.

– Det er noe veldig fint med det hverdagslige etter å ha vært så lenge i et ekstremt miljø. I tillegg hadde jeg mye overskudd til å hjelpe andre, etter å ha fått bruke så mye tid bare på meg selv.

På jobb prøver Hjerteraker å bare være tannhelse–Hedvig, men hun har likevel opplevd at pasienter vet hva hun har gjort.

– Jeg vet med meg selv at jeg nok også hadde googlet den jeg skulle tilbringe et så langt behandlingsforløp med, ler hun.

Og tur–Cven kommer til å bli lengre i årene som kommer.

– Jeg tror sjefen min vet at det innimellom kommer noen søknader om ulønnet permisjon. Samtidig mener jeg at jeg er en bedre behandler, kollega og ansatt når jeg får lov til å være ute og utfordre meg, i tillegg til å være på klinikken.

Hjelper å forstå pasientene

Selv opplevde Hjerteraker den største utfordringen på dag 45 mot Sydpolen. Powerbanken kortslettet og solcellepanelet sluttet å virke, og i løpet av kort tid mistet hun all kontakt med omverdenen.

– Jeg hadde ingen satellittelefon, ingen klokke, ingen GPS, og ingen mulighet til å kontakte omverdenen om en nødsituasjon skulle oppstå. Jeg hadde kun kompass å gå etter, og det hadde jeg lært meg å bruke ni måneder tidligere, så jeg var ikke særlig høy i hatten, sier hun.

Hjertaker forteller at selv om det var helt udramatisk, og situasjonen var nøyaktig lik de 45 forestående dagene, så føltes det ekstremt mye mer skremmende og vanskelig.

– Den lille knipen i magen eskalerte i hodet mitt til å bli akutt blindtarmsbetennelse. Alt spant ut av proporsjoner, som det ofte gjør om man blir med på fryktens lille dans. Da følte jeg meg heldig som ukentlig hadde sett lignende reaksjoner hos pasienter. Jeg visste at jeg måtte skru på det rasjonelle, løfte blikket og se hva jeg faktisk kunne ta kontroll over.

Hun kunne ikke kontrollere vær og vind, men hun kunne sørge for at teltstenger eller bindinger ikke knakk, eller at hun fikk bensin i maten og ble syk.

– Frykt og angst er forskjellige ting, men det de har til felles er en utrolig ubehagelig følelse i kroppen. Men følelser i seg selv er jo ikke farlig! Jeg tror det finnes mye utviklig og nytte i det å se sterke følelser på nært hold.

Nye erfaringer på Svalbard

I april i år krysset Hjertaker Spitsbergen på tvers. Hun forteller om store kontraster fra å gå solotur til Sydpolen til gruppetur på Svalbard, og sier at den siste turen også ble en veldig fin tur.

– Etter Sydpolen har det tatt litt tid å ønske å dra på lang vintertur igjen. Jeg har hatt aversjon mot å fryse, og jeg var så sliten. Det var veldig fint å komme i posisjon til å ha lyst til å dra på tur igjen, og finne et turfølge som ville det samme.

Til Sydpolen var hennes eneste selskap en Pippi Langstrømpe-dukke. Det skulle egentlig være et PR-stunt, men etter hvert begynte Hjertaker å prate med Pippi.

– Jeg ga henne «styggjen-på-ryggen»-stemmen. Det var hun som ville bli litt lengre i soveposen, gå litt kortere etapper eller spise av morgendagens rasjon. Pippi var negativ, og jeg måtte ta det positive lederansvaret for oss som et team. Det var ikke planlagt og ikke kontrollert, det bare skjedde.

Vel hjemme igjen ville hun finne ut av hvorfor teknikken hadde fungert så bra.

Fra Sydpolen til Svalbard. Hjertaker tok med erfaringene fra Sydpolen til Spitsbergen, og hadde god erfaring med å kjenne egne styrker og svakheter, og hvordan hun skulle ha overskudd til de andre turdeltakerne. Foto: Maria Philippa Rossi

– Det er et av de eldste triksene i boka, og heter så fint «positivt fremsnakk». Det er vanskelig i praksis, men jeg fikk trent masse på det. Det å være god og raus med seg selv er første steget for å være god og raus med andre, også i lederskap.

På Svalbard følte Hjertaker at hun hadde god erfaring med å kjenne egne styrker og svakheter, og vite hvordan hun skulle ha overskudd til å ta vare på dem rundt seg.

– Det er lettere å være alene på tur, i form av at du ikke trenger å ta hensyn til andre enn deg selv, men sånn fungerer jo ikke livet! Det er en viktig øvelse å bli en god lagspiller.

Med på «laget» og Svalbardkryssingen var Karen Malena Kyllsø som ble 21 år nå i mai, og som vinteren 2024 skal forsøke å slå rekorden og bli den yngste kvinnen til Sydpolen.

– Er det greit å gi rekorden videre?

– Ja! Tusen ganger ja! Mange tror det motsatte, for vi vil jo gjerne holde på det som er vårt av rekorder, men jeg gir den gledelig videre.

Hjertaker hadde ingen kontakt med den 29 år gamle britten som holdt rekorden før henne, og hun sier at det skapte en slags distanse og kanskje større konkurranse.

– Jeg ble godt kjent med Karen på Svalbard, og jo bedre jeg blir kjent med henne, jo mer har jeg lyst til å hjelpe henne med alt, og heller være en ressurs enn en konkurrent. Jeg liker at en rekord kan gjøre at man tar handling og satser på en drøm.

Elmer på en sommerdag. Foto: Niklas Angelus.

SB12

Frisk pust i 12 timer

**Det er vitenskapelig bevist at SB12
bekjemper årsaken til dårlig ånde.**

Ved å skylle munnen morgen og kveld, unngår man
oppbygning av gassene som gir vond lukt.
Resultatet blir en frisk ånde som varer i opptil 12 timer¹.

Omfavnet kunsten på heltid

En skjellsettende opplevelse med en liten gutt på armen, førte til at tannlege Erik Skaret satte seg ned for å skrive. I april i år kom bok nummer to, også den illustrert med egne malerier.

/// **TONE ELISE ENG GALÅEN**

Skaret har i mange år skrevet i vitenskapelig sammenheng, stort sett på engelsk, og hadde ingen planer om å begynne å skrive norsk skjønnlitteratur. Men så skjedde det noe.

– Kona mi ble mormor for første gang. En dag da barnebarnet og familien hans kom på besøk, tok jeg ham på armen og gikk en tur ut i hagen. Der ble vi stående å høre på trærne som hvisket i vinden. Noen fugler gled over oss, de ropte til oss.

Den sju måneder gamle gutten var hundre prosent til stede i øyeblikket – det sitret i den lille kroppen.

– Da tenkte jeg: En slik tilstedeværelse i øyeblikket har jeg mistet underveis. Den kvelden begynte jeg å skrive, forteller Skaret.

Beskriver øyeblikkene

Den første boka, «Trær som hvisker», kom i 2021 og er en samling noveller og korte prosatekster. I april i år kom bok nummer to: «Dansen», med undertittel «Erindringer og diktning fra en verden som var vår». Her følger vi hovedpersonen Eiriks liv som voksen og som gammel mann på sykehjemmet, der han gjenopplever minner fra barndom, voksenliv og inn i alderdommen. Forsoningen med far står sentralt i fortellingen. Flere av karakterene fra den første boka er modeller for personene i bok nummer to, der de nå presenteres i andre settinger og med nye navn. Begge bøkene er illustrert med Skarets malerier og grafiske trykk.

Skaret har sitt atelier i Galleri Oker, en gammel sveitservilla som ligger flott til på Nesttun i Bergen. I første etasje er det galleri. I annen etasje og på loftet finnes det til sammen ni atelierer som leies ut både til kunstnere og kunstinteresserte amatører. Her jobber Skaret med malerier og grafiske trykk.

– Vi som har atelier her møtes gjerne, tar en kopp kaffe sammen og ser på hverandres bilder. Sammen arrangerer vi fellesutstillinger, gjerne flere ganger i året, forteller han.

Sa opp jobben

Skaret tok sin doktorgrad da han jobbet ved Senter for odontofobi ved Universitetet i Bergen. Han ble professor i odontologiske atferdsfag i 2000. I 2008 fikk han en professorstilling ved Det odontologiske fakultet i Oslo, der han

Livet tok en brå vending da Skaret i 2011 fikk en kreftdiagnose med usikker prognose. Da bestemte han seg for å si opp tannlegejobben og vie seg til kunsten på heltid. Foto: Nils Roar Gjerdet.

var tilknyttet Barneavdelingen. Men så, i 2011, tok livet en uventet vending da han fikk en alvorlig kreftdiagnose. Han ble operert, men prognosen var usikker.

– Jeg lå ofte våken og lurte på hvor lang tid jeg hadde igjen. Jeg var glad i jobben min, men det var så mye jeg skulle ha gjort, sier han.

En natt bestemte han seg for si opp stillingen som professor for å kunne dyrke sin interesse for kunst på heltid. Inntil da hadde malingen vært en hobby. Nå satset han for fullt, og tok kurs for å lære seg de forskjellige grafiske teknikkene. De neste årene hadde Skaret en jevn produksjon. Etter hvert ble det veldig mange bilder i atelieret hans.

Auksjonerte bort bilder

– Jeg hadde malerier og grafiske trykk overalt. De forstyrret meg. Så en natt kom ideen: Jeg selger bildene på auksjon og gir pengene til Redd Barna. Jeg ble så glad for at jeg fant på dette. I juni 2023 reiste jeg over fjellet med bilen full av bilder for å arrangere auksjon i hjembygda, forteller han.

Lokalavisen, Indre Akershus Blad, skrev om arrangementet, og Aurskog Sparebank sponset selve auksjonen. Det hele ble svært vellykket, folk handlet bilder for 76 400 kroner som i sin helhet ble sendt til Redd Barna.

– Da vi under opptellingen passerte 65 000 kroner, begynte jeg å grine. Pengene er blitt brukt både i Ukraina og i Gaza. Det er fantastisk å tenke på, sier Skaret.

«Lyset» er brukt som omslagsbilde på romanen «Dansen» som kom ut i år. Akryl på lerret. Foto: Bodoni forlag.

Dansen

Tidende gjengir to kapitler fra romanen *Dansen*, av Erik Skaret - etter avtale med forfatter og forlag.

Etter et liv ute i verden kommer Eirik tilbake til hjembygda Aurskog, først som voksen, og senere som gammel mann. På sykehjemmet gjenopplever han minner fra sin barndom, oppvekst og voksne liv - et liv med gode, og onde dager, gleder og sorger og merkelige hendelser. Eirik vokser opp med en far som er syk og med en mor som er god mot alle. Forsoningen med far er en sentral del av boka.

Kapittel 4

På sykehjemmet er det full aktivitet før frokost. De prøver å få så mange som mulig med på fellesfrokosten, ikke minst på demensavdelingen er dette viktig. Sosiale settinger gir god aktivering av hjerneceller som fremdeles er i funksjon.

Det er mange år siden Eirik ble frisk etter en alvorlig kreftsykdom. Etter det har han vært til stede i sitt eget liv på en annen måte enn før: glad i dagen her og nå, mindre irritert over småting, og lite bekymret for døden. Men han vet at han nå har et nytt problem: han er litt dement. Det er vanskelig for ham, men kanskje verst for Karin? Det var derfor han ville til sykehjemmet i Aurskog, der han er født. Han ville spare henne for å leve med en dement mann. Han er blitt mer aktiv igjen etter at Karin hadde med seg nye innleggssåler fra Bergen. Kneet hans er bedre, og han er igjen en av de første som er klar for frokost. Men ikke i dag. Når de går for å vekke ham, møter de et kaldt gufs idet de åpner døra. Vinduet står på vid gap, og rommet er tomt. Pasienten har alltid vært urolig, han har ofte gått ut, men aldri gjennom vinduet om natta. For en time siden gikk en gammel mann om bord i bussen ved kirken. Han ville

betale billetten med kontanter. Bussjåføren sa det ikke gikk, men mannen åpnet en liten eske med strikk rundt, tok ut hundre kroner som han ga til sjåføren, gikk videre innover i bussen og satte seg langt bak. Han haltet litt, og gikk med en stakk som han trolig hadde laget selv.

– Dette gikk fint, dagen i dag kan bli min beste dag, sa han til seg selv. Hvorfor i all verden skal jeg være på et sykehjem? Alle tenker at det rommet skal være mitt siste stopp. Der har de tatt feil! Han ler høyt, passasjerer som har sovnet våkner, og ser seg rundt i bussen. Sjåføren ser i speilet. Det var da Karin kom med de nye innleggssålene at han ombestemte seg. En periode tenkte han at han like godt kunne dø nå. Det var jo egentlig det samme hvor han døde, når han ikke klarte å gå lenger enn til Shell-stasjonen.

– Det som blir igjen etter meg, er bare en historie som blir fortalt en stund, og etter det er historien glemt, sier han høyt til seg selv. Da kneet ble gradvis bedre, begynte han igjen å fantasere om en ny periode i livet. Da jeg våknet i natt, var jeg i godt humør, tenker han. Hurra, jeg er ikke død. Da kan jeg ikke ligge her lenger, jeg må ut i verden –

for å leve! Her tusler jeg rundt sammen med noen andre mennesker som det er umulig å snakke med. De snakker som om de ikke aner hvem eller hvor de er.

Det er lyst, bussen passerer Fetsund. Her har jeg også bodd, tenker han, mens han ser utover Glomma. Det er tåke over elva, men den blir borte i bakken ned mot Åkrene. Han sitter og ser ut i verden. Dette var skoleveien den gang han gikk på

gymnaset. Bussen gikk fra Aursmoen klokka 07.00. Han gikk ut av senga ti minutter før, for da var han lei av mors banking i taket med langkosten. Så løp han til bussen som ventet på holdeplassen. Ved Lillestrøm går det på en mann med hjelm, hvit stakk og en hund i bånd. Det ser ut som hunden stadig prøver å si til herren sin: «Du har glemt sykkelens din». Eirik begynner å le. Nå fikk jeg nettopp en idé, tenker han. Mannen setter seg i setet ved siden av.

– Ler du av meg? sier mannen.

– Nei, bare av hunden, det ser ut som den skal si noe til deg. Har du hvit stakk?

– Det ser du vel – eller er du også blind?

På siste stoppested før Oslo Bussterminal, går han av. Mannen og hunden sitter på videre til siste stopp. Ingen legger merke til at han som nettopp gikk av, hadde hvit stakk. Han spør etter jernbanestasjonen, og en dame følger ham helt inn.

– Hvor skal du?

– Til Bergen. Men jeg må nok kjøpe meg noe mat først.

– Jeg skal hjelpe deg.

– Jeg har penger her. Han åpner esken med strikk rundt, det spretter ut pengesedler. Hun ser litt rart på ham. Han vil gjerne ha pølser. Hun handler, og da hun snur seg ser hun at han står utenfor.

– Du er ikke helt blind?

– Det kommer og går litt, sier han.

– Nå skal jeg vise deg hvor du skal gå. Hun peker ned der det står Spor 3.

– Tusen takk, sier han. Han går på toget. Den hvite stokken er til god hjelp. Da han kommer inn, ser han skiltet med «Kafé denne veien». Han setter seg rett utenfor. Konduktøren kommer forbi, ser på ham, men går bare videre. Fem brautende bergensere kommer bort og kjenner på døra.

– Hei, kem e du – e du blind? Kor ska du?

– Bergen.

«Hallingdølen», tresnitt av Erik Skaret.
Foto: Bodoni forlag.

– Så bra! Heia Brann! Bli med oss på Stadion på damekamp, jævla bra!

– Han e jo blind ...

– Ikke så mye, sier «den blinde».

– Gutter, han e ikkje blind – bare litt. De inviterer han med på Brann Stadion.

– No skal du få se damer som kan spille fotball, gamle venn.

– Har du ikkje sett damer som spiller fotball? Då e det på tide! Konduktøren

kommer for å sjekke billetter. Østlendingen rekker fram en bunke sedler og sier:

– Bergen.

– Du har ikke billett?

– Nei, men jeg kan kjøpe en. Jeg kan sitte der inne, han peker på kafeen. Da sier en av gutta:

– Det e min far, eg trodde han hadde billett, men eg skal fikse det, eg betaler med kort. Kafeen er åpen, han spanderer øl på de nye vennene sine. Da de kommer til Brann Stadion, mister han kontakt med gjengen, snur ved inngangen og sovner på en benk like utenfor. En kvinnelig politibetjent vekker ham.

– Kor bor du hen?

– Sammen med Karin.

– Du e' blind?

– Ja, ganske mye. Han husker ikke adressen sin i Bergen.

– Ka heter hon til etternavn? Politiet finner adressen og kjører ham hjem.

– Er du her? Hva har skjedd? Kordan kom du deg hit? sier Karin.

– Tok toget – har vært en tur på fotballkamp for damer. Men jeg savnet deg, så jeg spurte om hun kunne kjøre meg hit.

– Han satt og sov utenfor Stadion, hvisker politibetjenten. Dagen etter sitter de to på toget til Oslo. Han ser ut av vinduet og tenker på hvor kjekt det er å være sånn passe dement, og så ha med seg en hvit stakk. Han skriver visst på enda ei bok, men det blir nok bare noe surr om damer og sex. Han synes det blir bra, men det er bare han selv som klarer å lese det – det er håndskrevet og uleselig for andre. Kanskje er det like greit? Da han kommer til Aurskog sykehjem, blir han møtt i døra av to strenge damer fra demensavdelingen:

– Du er klar over at det har vært masse ekstra styr her igjen på grunn av deg? Hvor i all verden har du vært nå?

– På polet.

Kapittel 30

Julestria var i gang. Eirik var gift igjen, hadde fått ei datter til og en bonussønn. De hadde kjøpt seg hus, og han hadde bygd seg egen privatpraksis på samme eiendommen. Det var gode år med åpent hus for både familie og venner – i og utenfor Sørkroken. Det var travle dager i privatpraksis.

Ingen skulle ha tannverk til jul, og i førjulstiden var det alltid noen som betrodde seg til ham om triste dager, sykdom, alkoholproblemer, skilsmisser og bråk i hjemmet. De gruete seg til jul. Denne evnen til å være en god samtalepartner sendte ham senere inn i angsten og fobiens verden – som behandler av tannlegeskrekk.

*

Denne dagen startet som en typisk førjulsdag i hans enmannspraksis, men ble til en dag han fortsatt husker godt:

Det er lunsjtid, det sitter to pasienter på venteværelset, den ene har time nå, den andre har akutte smerter, og må

få hjelp i dag. Men først må tannlegen hente ei pakke nede på stasjonen. Han spiser ei brødskeiv i bilen på vei ned. Veiene, som i morges var glatte, er nå strødd. Han svinger inn på stasjonsområdet, der det er ei stripe med sand over torget og ut igjen på andre sida. I det han krysser torget ser han ledige parkeringsplasser, og impulsivt svinger han inn til høyre. I neste sekund forstår han hva som kommer til å skje: Her er det ikke strødd, det er blank is, han har ingen muligheter for å stoppe eller svinge, og det som nå skjer er det umulig å unngå – han er på vei rett mot det store juletreet som velforeningen setter opp hvert år. Et kraftig smell høres i det bilen treffer. Treet knekker som ei fyrstikk, «deiser» i asfalten, det smeller som fra et automatvåpen da lyspærene på treet knuses i fallet. Han blir sittende i bilen, trekker pusten rolig, og ser på at folk kommer ut av butikkene på andre siden av veien. Han innser fort at det er

«Nybu» heter dette bildet, malt av Erik Skaret. Akryl på lerret. Foto: Bodoni forlag.

umulig å rømme fra dette. Han går sakte ut av bilen. Folk ser på hverandre, alle kjenner ham:

– Det er tannlegen – han har kjørt juletreet rett ned...

Seinere på kvelden får han greie på hvem som er formann i vellet. Han ringer og sier:

– Hei, jeg ringer for å fortelle at jeg har kjørt på juletreet på Stasjonstomta. Det er knekt et stykke over bakken, og mange av lyspærene er knust. Jeg skal selvfølgelig stille opp i jobben med å få det opp igjen, eller finne et nytt.

Stillheten i andre enden er til å ta og føle på, før svaret kommer:

– Men åssen faen klarte du å kjøre på treet?

Han prøver å forklare, men føler hvor dum forklaringen er, og at han i andre enden av ledningen er både forbannet og oppgitt.

– Ja, da må vi til skogs igjen i morra for å finne et nytt tre.

Mannen i andre enden sukker oppgitt.

Samme kvelden er det dans på hotellet. Han skal dit sammen med kona og en masse venner. Han føler at mange ser på ham og hvisker: Har du hørt det?

På toalettet hører han noen ved pissoaret si:

– Det er en eller annen «fåme» som kjørte på juletreet på plassen her ute, det knakk rett ned.

Dagen etter er det heldigvis lørdag. Denne dagen i skogen blir ikke noe godt minne. Han blir nærmest oversett, føler seg mest i veien. Det viser seg at det er ikke bare å finne nytt tre. Han ringer til redaktøren i lokalavisen:

– Hei, noen kommer sikkert til å ringe til deg for å fortelle at en bil har kjørt ned juletreet foran stasjonen. For at det ikke skal bli for mange spekulasjoner, kan jeg herved bekrefte at det var jeg som kjørte bilen.

Redaktøren ler hjertelig.

Et nytt problem melder seg. Den nedre delen av det knekte treet er frosset fast i et rør som er gravd ned i bakken. Det fungerer som juletre fot. Mange lure løsninger blir vurdert:

1. Gassbrenner for å varme opp røret.

2. Hogge ut biter av treet som sitter igjen etter at treet er kappet jevnt med toppen av røret.

3. Skru et stort bor ned i trestammen i røret.

Han nevner ikke noe om at han har masse bor på kontoret – det er dårlig «timing» å prøve å være morsom nå. Alternativ 3 blir valgt. Etter en stund kommer noen med en traktorgraver, binder et tau mellom boret og grabben, og napper «proppen» ut av røret. Tannlegen får fri. Han har for det meste vært i veien.

*

Den lille dattera ble til glede for alle, både for nærmeste familie og for alle gode venner. Hun var alltid blid, lekte med seg sjøl og sine fantasivenner, og likte å ligge i senga si til noen hentet henne. Pappa skiftet bleie om natta, mot helsesøsters anbefaling.

– Barnet skal venne seg til å sove med våt bleie, sa hun.

Da svarte faren:

– Dette er det gode øyeblikket sammen med det lille barnet mitt. Vi kan tulle og prate om hva vi vil, ingen hører det. Jeg legger henne tilbake i senga med tørr bleie. Det hadde vi to også likt, hvis vi lå der med våt bleie klokka 02.00 om natta! Jenta var opptatt av musikk, og glad i dansen på armen til pappa. Favorittene var Wenche Myhre, Tina Turner, Dionne Warwick og Samatha Fox. I dansen var Kim Larsen favoritten, og spesielt *Hva Gør Vi Nu, Lille Du?* og *This Is My Life*. Temperamentet var i orden, men hun var full av omsorg, og sa aldri noe vondt om eller til andre.

Utvid klinikkens tilbud - tilby lystgass

Vi er med hele veien, fra nord til sør – i hele Norge.

info@x-dental.se | www.x-dental.se | +46 70-574 55 82

Noen venner i Sørkroken kjørte rundt i en Saab av eldre modell, og inviterte den lille jenta med på biltur. Da hun fikk se at trekket i biltaket var tydelig preget av tidens tann, spurte hun forsiktig:

– Liker dere stygt?

Kriteriene for hva som er pent eller stygt er uklare, noen liker pent, og noen liker stygt. Det er bare sånn det er.

Dagene gikk, de var gode og trygge. Mamma var hjemmевærende, og de to «damene» var bestevenninner som reiste rundt i bilen, var innom butikken og hos gode venner. Etter hvert oppdager de nærmeste datterens fornøyelige talent som imitator og skuespiller. Her er det nok gener både fra mamma og farmor Kristin, tenkte far: Vy er heldige, de har en konduktør som takler alle typer kunder, både mennesker og dyr.

Halvbroren var både flau og stolt av den artige søstera, men han hadde andre interesser: Han likte seg i naturen, og var interessert i dyr. Han og stefaren var gode kamerater med felles prosjekter. Å legge ut mat til reven på en stubbe i skogen om morgenen, og så sjekke seint på ettermiddagen om reven hadde spist opp maten sin, var et av flere spennende og meningsfulle prosjekter. Men gutten tok raskt eierskap og ansvar for egne prosjekter og aktiviteter. Så fort leseferdighetene var på plass, lå han på gulvet med Grimbergs leksikon og leste historier om verdenskrigene.

Etter hvert fikk stefaren og guttens biologiske far kontakt. Det ble fine samtaler med respekt for hverandres situasjon. Det førte til avtaler om samværsrett mellom far og sønn. Å bli kjent med sin biologiske far er en grunnleggende rettighet for alle i samme situasjon. I guttens biologiske familie var det gener i Forsvaret. Bestefar var offiser i Hæren, og sønnesønnen, Eiriks bonussønn, fikk jobben han ville ha: Offiser i Garden og i Hærens sanitet. De hadde fine år sammen.

Mens far bodde alene, var samværet med den eldste datteren viktig for begge, for forholdet mellom de to hadde vært så nært fra hun var nyfødt. Det var alltid vondt når helga var over. Da han bodde med ny familie med et

bonusbarn og et nyfødt barn, måtte pappaen deles med to til. Men far og eldste datter trengte fortsatt tid alene. De gjorde henting og levering til lengre turer enn nødvendig, de to fant små omveier der heller ikke pappa hadde vært – ofte langt innover i skogene. Men noen ventet, og storesøster måtte heretter dele pappa med to til. Pappajenta ble tatt godt imot og ble fort inkludert i den nye familien «sin». De fikk det fint sammen; tre barn, familien og den store venne-kretsen.

*

I den rotete dagboka fant han en dag følgende overskrift: «Julenatt i skogen». Det var 4. juledag. Dette er slik han husker det:

Stillheten brer seg langs veiene innover skogene, og månesigden ligger over åskammen da fire voksne nisser med hvert sitt trekkspill tusler innover i julenatten. De vil gi litt juleglede til gamle folk som sitter alene i huset sitt. To brødre i Høland vet hvem disse menneskene er, og hvor i skogen de bor.

Det lyser i det lille huset da nissene banker på. Etter en stund blir døra åpnet – bare litt, og et gammelt furet ansikt titter forsiktig ut i sprekken. Der ute i natta står det fire nisser med rim i skjegget og spiller på hvert sitt trekkspill. Tonene smyger seg innover skogene og inn i den lille dørsprekken. Døra glir helt opp, og nissene blir invitert inn. Han husker henne godt: Den lille vevre, gamle dama som sitter ved kjøkkenbordet. Da Drømmen om Elin svever rundt i natten, begynner foten under bordet å bevege seg opp og ned. Han husker henne fordi han ble rørt av sin egen tanke: Nissene har åpnet minner hos henne om glade kvelder og netter da hun var lykkelig i et ellers strevsomt liv.

Stemningen er god. De gamle byr på det beste de har i skatollet i stua; et glass av den halvflaska med den milde likøren som de har lagret til store anledninger, eller en gammel sigar – som raskt tar fyr etter å ha vært lagret som en liten skatt – siden krigen? Men den største gaven fikk nissene: gleden og takknemligheten som de gamle viste oss. Fire spellemenn i en stjerneklar kveld ble årets julegave.

Sykehjelpsordningen

Sykehjelpsordningen yter stønad til tannleger ved sykdom, fødsel/adopsjon og pleie.

Alle tannleger som utøver tannlegeyrket i Norge er omfattet av denne ordningen som finansieres med tilskudd fra folketrygden. Sykehjelpsordningen administreres av NTF. Ordningen har egne vedtekter og et eget styre. Vedtekter og søknadsskjema finnes på NTFs nettsider.

Det ytes stønad ved:

- Sykdom
- Fødsel eller adopsjon
- Pleie

Stønad ved sykdom forutsetter arbeidsuførhet som følge av skade/sykdom på 50% eller mer. Stønad kan gis i inntil 250 dager. For medlem som er arbeidstaker reduseres sykehjelpen med sykepengesatsen som medlemmet mottar i arbeidsforholdet.

Ved fravær fra praksis som følge av fødsel eller adopsjon kan det ytes stønad i inntil 50 dager. Ved redusert stilling ytes redusert stønad.

Ved fravær fra praksis som følge av pleie av barn innlagt ved helseinstitusjon, eller ved pleie av pårørende i livets slutfase, kan det ytes stønad i inntil 20 dager.

For søknadsskjema og vedtekter se
www.tannlegeforeningen.no

Telefon: 22 54 74 00
post@sykehjelpsordningen.no

Vi oppfordrer deg til å ikke sende oss sensitive personopplysninger ukryptert pr. e-post.

Øst-Afrika:

Inntrykk og erfaringer fra et studieopphold

I forbindelse med våre masteroppgaver fikk vi muligheten til å reise på et faglig og kulturelt eventyr til Øst-Afrika sommeren 2023. Derja fikk tilbringe fire uker i Tanzania, mens Ann Kristin utvekslet to uker i Etiopia, etterfulgt av to uker i Tanzania. Vi fikk følge dyktige studenter, tannleger og kirurger gjennom deres rolle som behandlere.

 **DERJA AWDI HUSEIN-OMAR, DERJAAWDI@GMAIL.COM OG
ANN KRISTIN FRØYLAND, ANNFROYLAND@GMAIL.COM**
 PRIVAT

Bakgrunn for oppholdet

Uttekslingen ble muliggjort av et NORPART-prosjekt: et partnerskapsprogram som fremmer globalt akademisk samarbeid, finansiert av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (DIKU). Institutt for klinisk odontologi ved Universitetet i Bergen (UiB) har hatt et NORPART-prosjekt fra 2019 som avsluttes i 2024. I forbindelse med dette ble det inngått en samarbeidsavtale med flere utdanningsinstitusjoner i det østlige Afrika, der studentutveksling var inkludert. I denne anledning fikk vi reise til MUHAS (Muhimbili University of Health and Allied Sciences, Tanzania) og Addis Ababa University (Etiopia). Realiseringen av dette eventyret er takket være dedikasjonen og innsatsen til flere ansatte ved UiB.

Etiopia

Etiopia er et av to afrikanske land som aldri ble kolonialisert, og landet er hjem for over 80 ulike etniske grupper. Dette gjenspeiler seg i en rik kulturarv og kulturelle variasjoner.

Den politiske situasjonen i Etiopia er anspent for tiden, og flere områder utenfor Addis Ababa er rammet av konflikt. Samtidig er det økende inflasjon og arbeidsledighet i landet.

Ann Kristin om Etiopia

På tross av økende fattigdom og desperasjon i befolkningen opplevde jeg å bli tatt imot med åpne armer. Jeg ble invitert til hjem, tatt med i kirker og fikk overvære kaffeseremonier. Spesielt takknemlig er jeg for kontaktene våre gjennom NORPART-prosjektet, som sørget for en fin tid der nede.

I mine to uker i Etiopia fulgte jeg femteårsstudenter og turnustannleger i klinikken, samtidig som jeg fikk gjennomført spørreundersøkelsene jeg skal bruke i masteroppgaven min. Min opplevelse fra hovedstaden Addis Abeba er at studentene er kunnskapsrike, og at lærerne kan mye – og at ressursene er begrenset.

Allerede i det jeg kom inn i klinikken ble jeg overrasket over at stolene stod på rekke og rad, uten skillevegger.

Stolene på klinikken i Addis fikk de fra UiB. Disse var ferdig installert i 2015.

Hjelpemidler som jeg hyppig bruker hjemme, var ikke til stede der. Eksempler er sug og treveissprøyte, samt muligheten til å få tydelige røntgenbilder forstørret på en PC, fremfor å tyde dem direkte fra de små røntgenfilmene.

På enkelte båser fungerte ikke vinkelstykkene, og strømmen gikk tidvis. Det var ikke sjelden at vi tok frem lykten på mobiltelefonen under behandling.

På tross av annerledes vilkår, lærte jeg mye under oppholdet. For første gang fikk jeg observere ekstraksjoner, samt hospitere med en spesialist i leppe-kjeve-ganespalte (LKG). Det var også interessant å observere likheter og forskjeller på seksjoner som jeg allerede kjente fra tidligere.

I tillegg fikk jeg være med til en koreansk tanntekniker en dag, og fikk da omvisning i laboratoriet og tannklinikken ved det koreanske sykehuset i Addis. Dette er et misjonssykehus grunnlagt av en koreansk kirke, for å bringe helsehjelp av god kvalitet til folket. Dette gjenspeilet seg i tannklinikken, som hadde moderne utstyr og hvor de blant annet drev med implantater

Mine kontakter i Addis tok godt vare på meg, og hjalp meg å få gjennomført spørreundersøkelsene mine både ved Universitetet i Addis Abeba og det private universitetet Sante College. Dette er jeg svært takknemlig for. Etiopia har virkelig brent seg fast i mitt hjerte, og jeg håper å komme tilbake dit en dag, gjerne som ferdig utdannet tannlege.

Utenfor det koreanske tannteknikerlaboratoriet med turnustannlegen Dr. Robel og tanntekniker Dr. Timotiyos.

Ann Kristin om Tanzania

Etter tiden min i Etiopia, var jeg to uker i Tanzania sammen med Derja. Sammenlignet med klinikken i Dar-es-Salaam, var nok standarden på utstyr lavere i Addis. På MUHAS fungerte alltid lyset, stolene var adskilt i båser og røntgen kunne fremkalles på PC-skjermer. Her hadde de også elektronisk journalsystem, i motsetning til papirjournalene i Addis.

Jeg var for det meste på seksjon for oral - og maxillofacial kirurgi, og her fikk jeg tildelt en veileder som hadde ansvar for meg og en turnustannlege jeg fulgte i klinikken. De var gode til å dele kunnskapen sin, spørre meg ut og veilede meg gjennom behandlinger – enten jeg utførte en ekstraksjon for første gang, eller satt anestesi for n'te gang. Det var stort å få observere både større og mindre kirurgier, se nekrotisk beinvev for første gang og være tett med i pasientbehandling. Siden masteroppgaven min omhandler studenter tilnærming til tannskader etter traume, brukte jeg også tid på barneklubben.

Kort oppsummert var oppholdet mitt i Dar-es-Salaam veldig lærerikt. Jeg fikk sett mye jeg aldri har sett før og fikk utføre enkelte behandlinger selv. Kunnskapen til studentene og lærerne her er stor, og jeg skulle gjerne vært der lengre og lært enda mer.

Derja om Tanzania

“Afrikas perle”, Tanzania, utmerker seg gjennom blant annet fargerik kultur, geografisk mangfold og et rikt dyreliv. Landet er et reisemål som tilbyr alt fra safari, Afrikas høyeste fjell, Kilimanjaro, og vakre strender på Zanzibar. Med sitt etniske mangfold og over 120 ulike folkegrupper er det tilsynelatende et harmonisk og stabilt forhold mellom de ulike folkeslagene, spesielt sammenlignet med nabolandene. Dette kan bli sett i sammenheng med politikken som vektlegger *Ujamaa*, som betyr *familieskap*. Denne fredeligheten kan på flere måter uttrykkes gjennom deres levemåte hvor stress er et fremmedord, og mye blir tatt *pole pole* (sakte, sakte). Unntaket finner du i biltrafikken, hvor stress og kaos kommer til uttrykk. I klinikkhverdagen kom det ikke sjelden inn pasienter med traumer relatert til trafikken. *Boda boda-ulykker*, dvs. med motorsykkel-taxi, utgjorde majoriteten av traumene.

Andre kjerneverdier ved tanzaniansk kultur er gjestfrihet, vennlighet og optimisme. Det var sjelden å ikke møte på smil, hilsen og imøtekommenhet av naboer, barn i gaten, ansatte og studenter.

Derja utenfor MUHAS sin tannklinikk.

Derjas erfaring fra Tanzania:

Mitt studieopphold fant sted i Dar es Salaam, Tanzanias viktigste by innenfor næringsliv, industri og internasjonale relasjoner. Med en kort distanse til MUHAS bodde jeg på *Upanga* som er et mer velstående strøk, og et internasjonalt møtepunkt, hvor flere utvekslingsstudenter befant seg.

Siden masteroppgaven min omhandler kirurgiske prosedyrer innenfor *Leppe-kjeve-ganespalte*, var hverdagen hovedsakelig forbeholdt seksjonen for oral- og maxillofacial kirurgi, som var en av tre fagspesifikke avdelinger. Universitetsklinikken er delt inn i oral- og maxillofacial kirurgi, avdeling for pedodonti og avdeling for restorativ tannbehandling. I motsetning til hvordan det er ved instituttet i Bergen, dekker sistnevnte avdeling for restorativ endodonti, protetik, kariologi og periodonti.

Den kirurgiske avdelingen var igjen delt inn i underavdelinger: pasientmottak, *minor- og major kirurgi*, *operasjonssal*, *wards* og konsultasjoner. En vanlig dag på pasientmottak var slutt når alle pasienter på ventetrommet var behandlet. Grunnet stor pasienttilgang gikk som regel

Ann Kristin, Dr. Omar og Derja etter kirurgi.

dagene i ett, hvor toalett- og lunsjpauser i større grad var nedprioritert. Kommunikasjonen mellom pasient og helsepersonell gikk som regel på swahili, som er nasjonalspråket, mens mellom ansatte og studenter gikk kommunikasjonen hovedsakelig på engelsk. På mottak kunne man oppleve alt fra traume forårsaket av trafikk, tumorer, infeksjoner, LKG, ekstraksjoner og henvisninger til avdeling for restorativ. Her fikk vi til og med utført ekstraksjoner på rotresten og håpløse tenner.

Minor- og major kirurgi, og operasjonssal er kategoriene ulike kirurgiske prosedyrer ble delt inn i, basert på omfanget av prosedyrene. Onsdagene var ofte lagt opp til *mindre kirurgiske inngrep* hvor det hovedsakelig ble foretatt biopsier av blant annet tumorer, som ameloblastomer og cyster av ulike slag. Instruktørene tok seg tid til å undervise teorien bak den kliniske prosedyren, samt fremvise prosedyren. Andre mindre kirurgiske inngrep, som jeg fikk observere, var ekstirpasjon av retinerte tenner. Større kirurgiske prosedyrer involverte fiksering av mandibulære frakturer, hvor jeg fikk ta del i journalopptak av pasienten, selve behandlingen, samt etterkontroller.

Hvis jeg skal trekke frem opplevelsene som gjorde størst inntrykk fra den faglige reisen, så må det være *operasjonssalen* og «*Wards*». *Wards* kan beskrives som pre- og postoperativ sykehusavdeling. Avdelingen skiller mellom kvinner og menn, hvor 20-30 pasienter er innlagt på hver seksjon. Her finner man pasienter med tumorer som dekker store deler av ansiktet, orale infeksjoner spredd til brystparti, og frakturer som involverer flere regioner i ansikt og kropp. Pasientene blir tildelt en seng og muligens en skuff hver, for oppbevaring av essensielle eiendeler, men ellers var det ikke en gang gardiner som skilte pasientene. Lokalet var varmt og hadde mangel på utstyr og forbruksmateriell som medførte nedprioritering av hygienrutiner. En annen erfaring som satte spor var da vi fikk observere beintransplantat fra hoftekam til mandibula.

Kunnskaps- og ferdighetsnivået på kirurgene og studentene har gjort et stort inntrykk. Til tross for begrenset tilgang på tannlegestoler med velfungerende funksjoner, som vann og sug, samt begrenset hygienisk regime, finner vi dyktige behandlere med høy kompetanse.

Konklusjon

Vi er svært takknemlige for oppholdet i både Etiopia og Tanzania, og begge land har fått en plass i våre hjerter. Erfaringene, lærdommen og relasjonene vi sitter igjen med ser vi på som verdifulle både faglig og menneskelig. Tusen takk til UiB, NORPART og de afrikanske universitetene som muliggjorde denne reisen for oss!

På Coco Beach med Dr. Priya, Dr. Josph og Dr. Helena.

Hva skal du lese?

Og hva kan du tilby en som oppsøker stedet du bor eller kommer fra?

Les hva lederen i Aust-Agder Tannlegeforening foreslår av lesestoff i sommer – og hva hun vil vise frem i sine hjemtrakter.

Vi har vært landet rundt flere ganger de siste årene, og fått tips fra sentrale tillitsvalgte i NTF.

I år har vi spurt tillitsvalgte i Aust-Agder om hva de vil anbefale Tidendes lesere å lese, eventuelt lytte til, og om de har noe de har lyst til å vise en turist som kommer til deres hjemsted. Vi fikk svar fra lederen i lokalforeningen.

Cassandra Pham Hanseth, leder i Aust-Agder Tannlegeforening

Lesetips

Jeg liker å bli tatt med i en verden som er så langt unna vår som mulig når jeg leser, så da er sjangerne fantasy eller sci-fi å foretrekke. Da jeg var nyutdannet og alene i en ukjent by i nord, fikk jeg tips av en kollega om trilogien «The Kingkiller Chronicle» av Patrick Rothfuss. Selv om den begynner å bli gammel, står denne serien fortsatt som en av mine absolutte favoritter. Den starter med at Kvothe, en tilsynelatende anonym driver av et gjestgiveri på landsbygden, redder livet

til en skribent fra en demon. Det viser seg at Kvothe er en av verdens mest legendariske menn, som har valgt å leve et rolig liv etter at alle tror han er død. Skribenten har klart å spore ham opp, med håp om å få dokumentert livshistorien hans. Det tar ikke leseren lange tiden å bli engasjert i oppveksten til Kvothe i en omreisende underholdningstropp, til tiden som lærling på et magiuniversitet, til handlingene og opplevelsene som til slutt har gjort ham til den berømte og myteomspunne mannen han var før han gikk under jorden.

Om du ser bort ifra fantasyelementet, har du likevel en fortelling med intrikate og interessante karakterutviklinger, hvor forfatteren utforsker temaer som å finne sin egen identitet, at kunnskap er lik makt og om hvor stor påvirkning en med god fortellerstemme kan ha.

Vær herved advart om at dersom du blir hektet på denne historien, så er bok tre per dags dato fortsatt ikke ferdig – syv år etter utgivelsen av bok nummer to. Dersom det blir litt forpliktende med en hel bokserie, har samme forfatter også gitt ut «The Narrow Road Between Desires» (2023). Denne boken er en litt mer kortfattet fortelling som omhandler assistenten til Kvothe.

Turtips

Selv om jeg er en hardbarket Oslo-jente som trives godt i asfaltjungelen, er det en selvfølge å nevne Hove i Arendal. Dette er et populært og vernet (som en del av Raet nasjonalpark) turområde helt sør på Tromøya, Sørlandets største øy. Det finnes flere gode stier og rasteplasser langs sjøkanten. Om det blir for varmt, er det bare å ta en liten dukkert i havet. Spornes er et av disse stedene, med en fin rullesteinsstrand. Men ikke fall for fristelsen til å ta med en eller flere av disse steinene med hjem, da kan det vanke bøter.

Det finnes også en klatrepark for de mer vågale og akrobatiske, med ziplines og tarzanhopp. Og man kan dra på en guidet kajakkstur.

Det er mulig å overnatte i campinghytter eller telt på Raet Camping.

Velkommen til Arendal i gamle Aust-Agder!

Profesjonen som mistet magien

Poeten John Keats likte aldri at Isaac Newton kunne, på et helt grunnleggende og detaljert nivå, forstå hvordan regnbuens farger ble til. Han var engstelig for at regnbuen skulle tømmes for mystikk og estetikk, og dermed ødelegge magien ved den. De fleste av oss klarer likevel ikke bare å nyte regnbuen til sitt fulle i dag, men i tillegg verdsette at vi nå skjønner noe fundamentalt av lysets gjemte egenskaper.

✍ **QALBI KHAN, FØRSTEAMANUENSIS I ORAL ANATOMI, DET ODONTOLOGISKE FAKULTET, UNIVERSITETET I OSLO**

Slik er det kanskje også med basalfagene innen helseprofesjonene. Disse fagområdene som beskriver hvordan ting fungerer på et grunnleggende nivå i oss, i form av fysiske krefter på molekylært nivå, celleånding og sitronsyresyklus, cellestruktur og genetikk, embryologi og morfologi, anatomi og mikroskopi, og ikke minst, bakterier og immunforsvar. Mitt inntrykk er at disse fagene, som bygger vår grunnleggende forståelse innen vår profesjon, hverken møtes med Keats-lignende redsel for å bli frarøvet magi eller med Newtonsk nysgjerrighet. De møtes med et gjesp. Hvis så, er det en varslet katastrofe for profesjonen vår.

Tannlegeyrkets dualitet er ikke nytt. Er vi håndverkere (klinikere) eller er vi helsefagarbeidere? Sannheten er at vi er begge deler. Derfor trengs faglig påfyll for begge disse aspektene. Utdanningsinstitusjonene kan styre og vektlegge hva slags kunnskap som skal være essensielt for tannlegene, men som ferdigutdannede tannleger er vi selv ansvarlige for kunnskaps-innhenting. Hvorfor er det da slik at interessen for håndverket forblir, mens den for de odontologiske basalfagene, som jo er den delen som styrker vår helsefagkompetanse mest, er så forsvinnende liten innad i miljøet?

Høsten 2023 ble det avholdt et etterutdanningskurs for tannpleiere i basale odontologiske fag, i regi av Institutt for oral biologi ved Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Ikke bare ble det fulltegnet på kort tid, det ble også kø for neste kurs. Dette indikerer at tannpleiere ser viktigheten i å forstå ting på grunnleggende nivå, noe som også ble reflektert i evalueringen av kurset i ettertid. Det at tannpleiere ser den kliniske relevansen av slik kunnskap, spesielt i tiden etter sin utdanning, vitner om at de nå (etter å ha vært klinisk aktive) også har flere knagger å henge denne kunnskapen på. Det er gode nyheter. Men hva med tannlegene?

Når medlemmene hos NTF fyller ut evalueringsskjemaer fra etterutdanningskurs er det tydelig at et flertall ønsker foredrag om moderne teknologiske løsninger og demonstrasjoner av teknikker (gjerne av en eller to sjarmerende og joviale private tannleger) om hvordan de velger å legge fyllingene på sin klinikk. Ofte ønskes det faktisk «minst av alt» basalfaglig innhold fra en forsker. Vi tannleger er altså på vei til å bli en gjeng som nøyer oss med «tech og teknikk» fremfor «fag og forskning». Vil vi virkelig det? Hvor har vi i så fall tenkt å plassere evidensbasert odontologisk grunnforskning i kunnskapsrepertoaret vårt?

Nettverkskonferansen innen odontologisk forskning i april 2024, hadde ca. 150 besøkende, de fleste av dem var knyttet til en forskningsinstitusjon (altså ikke mange «rene» tannleger besøkte dette). Det burde være oppsiktsvekkende at de mest prestisjefylte odontologiske forskningsmiljøene i Norge hadde én ting til felles: et tungt basalfaglig innhold. Skal man drive med benregenerering, er det essensielt å forstå hva osteoblaster er og gjør. Nye biomaterialer krever en dyp forståelse av fysikk og biokjemi. Og erosjonsskaders profylaktiske behandling forstås best når sett gjennom scanningselektronmikroskop.

Ved den samme konferansen ble det også hvisket i gangene om at det var bedre å la andre enn tannleger forske på disse tingene, da tannlegeforskere ser ut til å assosiere seg mer som kliniske håndverkere enn helsefagsarbeidere. Ringvirkningene av dette kan bli store. Om odontologisk forskning gjøres utelukkende av andre enn odontologer, er det lettere å dreie også fokus og ressurser vekk fra de spørsmålene som opptar oss tannleger mest. Det odontologiske fundamentet kommer til å bli kraftig svekket.

Så? Foreslås det at vi skal sitte timevis og studere mikrostruktur og cellebiologi ved neste landsmøte? Nei. Selvfølgelig er klinikk og pasientbehandlingen det som burde oppta det meste av agendaen.

Det er der vi bruker størsteparten av vår arbeidstid. Men vi er nødt til å også å kunne porsjonere inn det basale. Den moderne pasienten bombarderes med diverse helsenytt gjennom sosiale medier, slår hyppig opp på nettsidene om hvordan ting henger sammen, og stiller derfor stadig krevende faglige spørsmål til tannlegen. Vi kan ikke risikere å se usikre ut i møte med dem. Det vil skade tilliten til hele profesjonen. Det å forstå det helhetlige bildet, er å gjøre oss alle en tjeneste.

Så hvordan kan det løses helt konkret? Det er viktig at tannleger selv signaliserer at de kan tenke seg noe mer odontologisk-basalfaglig innhold i etterutdanningen. Samtidig blir det NTFs fag og etterutdanningsutvalgs (FEUs) oppgave å satse på og finne gode foredragsholdere for å gjøre det hele interessant og proporsjonere frem riktig mengde av det, i et ellers klinisk tungt etterutdanningsprogram. I dag settes det av, så i si, ingen ressurser til å finne gode foredragsholdere innen «fag og forskning». Det må endres.

Et enkelt oppsett for kurs/foredrag kunne deretter være å invitere en fagkyndig forsker til å holde en kort ingress (på 10 min.) med det formål å repetere og oppdatere det grunnleggende i temaet (la oss si om emaljeprismer og hva som er nytt innen emaljeforskning), før et 40 min. langt klinisk relevant foredrag om hvordan syreskader burde hamles opp med i den kliniske hverdagen. Verre er det ikke. Men det MÅ altså også signaliseres fra medlemmene! NTF er og forblir en forening for medlemmene sine.

Som helsefagpersoner er vi alltid en gjeng med Newtons, men som ser ut til å ikke lenger interessere seg for grunnleggende og detaljert kunnskap. Kanskje fordi det ikke alltid er like lett å fatte, se relevansen av det eller bli underholdt av den. Men det gjør ikke denne kunnskapen mindre essensiell. Viktigst av alt er at fraværet av den vil gjøre tannlegeyrket vårt både fattigere og mindre seriøst. Og for flere av oss, tør jeg å påstå, også mindre magisk.

**I 1870 var det
82 850 innbyggere
per tannlege
i Norge.**

«Førstereisgutt»

 JOSTEIN VAKSVIK

Jeg leste i vår et innlegg i Tidende. Det var skrevet av Carl Christian Blich, og tittelen var: «Hva gjør Norge så spesielt», med undertittel: «Om tannlegetettheten i Norden og enkelte andre land».

Artikkelen var illustrert med tabeller som viste antall pasienter per aktive tannlege i 2003 og i 2020. – Grovt sett lå tallene mellom 1 000 og 1 500.

Tankene mine gikk da tilbake til tidlig 1950-tall og til loven om folketannrøkta, som kom i 1949.

I 1870 var det 82 850 innbyggere per tannlege i Norge, mens i 1930, da jeg begynte å få tenner, hadde jeg hele 1 100 tannleger å velge mellom.

Jeg begynte å studere på Tannlegehøgskolen i Oslo i 1951, etter å ha gitt løfte om at jeg ville arbeide to år i offentlig tannrøkt etter avlagt eksamen. Dette var et tiltak for å avhjelpe tannlegemangelen i Nord-Norge – særlig i Troms og Finnmark. Vi kunne søke på ledige stillinger, men vi måtte ta den stillingen vi fikk tildelt.

Fire år senere, i 1955 – ferdig utdannet tannlege, tenkte jeg at skal jeg først nordover, hvorfor ikke reise så langt jeg kan komme. Nordkapp distriktstannlegestilling var ledig. Jeg var forlovet med en Oslo-jente, og nå bød det seg en anledning til å teste hvor langt hennes

kjærlighet til meg rakk. Da jeg spurte, fikk jeg ja på flekken. Hun ville bli med meg – så jeg søkte, og fikk stillingen.

Etter bryllup og sommerferie, satte vi oss på toget til Trondheim, og videre – fortsatt på statens bekostning - Hurtigrutens 1. klasse, med bevertning - til Honningsvåg.

Ankommet Honningsvåg, møtte vi på kaia, til min store glede, en erfaren kontorsøster. Hun sto der med kusk, hest og slede og ventet på oss. Vi fikk alt vårt beskjedne jordiske gods lastet opp på sleden, og det bar mot vårt fremtidige hjem, (og mitt kontor i samme bygning.)

10 år tidligere var kirken det eneste huset i Honningsvåg. Tyskerne valgte å brenne opp de andre før de reiste hjem. I 1955 var innbyggertallet allerede passert 5 000. Det sier seg selv, at både mangel på materialer og fagfolk gjorde at bygningsmassen bar preg av sekunda kvalitet – så også vårt hus. (Heldigvis fikk den neste tannlegen bedre bolig/kontor.)

Vi var trette, så etter å ha åpnet bare de nødvendige kasser for å få et liggeunderlag, gikk vi til sengs. Men vår første dag i Honningsvåg begynte ikke særlig lovende. Vi våknet av at telefonen ringte. Jeg visste ikke en gang hvor telefonen var, så jeg sprang opp i ørsk, og i farten trakk jeg på en fjøl, med en spiker som sto rett opp i luften. Heldigvis

var det helen som fikk ta støyten, så spikeren kom seg ikke så langt.

Oppringningen var fra distriktslegens kontor. Sykepleieren ringte og spurte om jeg kunne komme oppom å se til en jente som hadde skadet seg. Legen var sengeliggende, med høy feber. Etter å ha viklet en fille rundt foten, gikk jeg den korte veien opp til legens kontor. Der satt en mor med en åtte år gammel datter på fanget. Moren hadde viklet en klut rundt den ene handa til jenta. Da jeg fikk se handa, viste det seg at den hadde et langt, dypt kutt gjennom tommelens skinke. Jeg ble litt småskjelven, og spurte søster hva slags anestesimidler de hadde. Hun ropte opp til annen etasje, og fikk til svar fra sengen til en buldrende basstemme, at noen bedøvelse ikke var nødvendig. Barnet hadde heldigvis en sterk mor. Tannlegehøyskolen hadde ikke gitt meg

så veldig stor erfaring hverken som kirurg eller knuteknyter, men jeg tror jeg greide meg brukbart. Etter å ha pustet ut, satt jeg igjen med fornemmelsen av at mine arbeidsdager i Honningsvåg ikke ble helt sammenlignbare med de jeg hadde hatt på skolen.

I ettertid er jeg takknemlig for den erfaringen jeg fikk – med statens velsignelse – de to årene i Honningsvåg. Til nærmeste erfarne tannlege var det to Hurtigrute-stopp. Nærmeste kjevekirurg tror jeg en måtte til Bodø for å finne.

Jeg satt altså nå i Honningsvåg med ansvaret for $32 \times 5\,000 = 160\,000$ tenner. Rett nok var det ikke alle som hadde fått utlevert 32 tenner, og for mange var det hardbarka livet i nord så stridt, at ganske mange tenner bare hadde gitt opp. Men hovedgrunnene til den glisne tann-tett-heten i Finnmark var nok: Kosthold,

tannhygiene, økonomi – og mangel på tannleger i rimelig avstand fra bolig.

En distriktstannlege hadde en årlig arbeidstid på 1 800 timer – fordelt på 1 200 timer på fritt klientell, og 600 timer på betalende klientell. Vi kunne velge mellom fastlønn, eller en noe redusert fastlønn, mot å få en liten andel av det innbetalte beløp fra det betalende klientell. Årslønnen lå på mellom 28 000 og 30 000. Vi hadde hatt gode forhandlere. Jeg vil tro at nybegynnerlønnen til en lærer lå mellom 13 000 og 15.000. Men så steg lærerlønnen fort med erfaringstillegg.

Prognosemakerne for befolkningsveksten i Nordkapp kommune hadde nok bommet stort. Honningsvåg var satt opp med bare én tannlege, men etter folketallet skulle det ha vært to-tre. Behandlingen av fritt klientell lå langt

Kirurgiklinikken
tann - kjeve - ansiktskirurgi

Alt innen oral og kjevekirurgi. Implantatprotetikk

Tannlege
Tormod Krüger
spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Lege & tannlege
Helge Risheim
spesialist i oral kirurgi,
maxillofacial kirurgi,
og plastikkirurgi

Tannlege
Frode Øye
spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Lege & tannlege
Fredrik Platou Lindal
spesialist i maxillofacial
kirurgi

Tannlege
Hanne Gran Ohrvik
spesialist i oral protetikk

Tannlege
**Margareth Kristensen
Ottersen**
spesialist i kjeve- og
ansiktsradiologi

**God
sommer!**

www.kirurgiklinikken.no Tlf 23 36 80 00, post@kirurgiklinikken.nhn.no Kirkeveien 131, 0361 Oslo
sommerstengt fom 11. juli tom 4. august

Huset i Honningsvåg. Huset er en saga blott, nå. Men straks opp til venstre lå, og vel fortsatt ligger, Sykestuen. Vi bodde i annen etasje. I første etasje var det kontor pluss toalett/dusj, som vi delte med pasientene. Foto: privat.

etter planen, og for betalende klientell ble det stort sett bare tid til akutthjelp. Fra tidligere var det innarbeidet en rutine på at kl.12.00 hver dag, også lørdager, kunne pasienter møte opp for å få trukket tenner. Rekorden min på en slik økt var 67 tenner. Det er ikke et tall jeg er stolt av. Prosedyren var: Jeg tok inn en pasient, satte bedøvelse, og sendte pasienten på venteværelset, for så å få inn den neste til bedøvelse. Det var jo gjerne serieuttrekninger. Folket var ikke bortskjemte. De var i det hele takknemlige bare for å få en time.

Jeg må nok tilstå – for å uttrykke meg i Kjell Aukrusts stil, at Distriktstannlegens kontor i Honningsvåg ikke var noe sted å oppsøke kl. 12.00 for sarte sjeler. (Til mitt forsvar må jeg jo si at det var gjort i beste mening – og for å få hjulpet flest mulig.)

Utstyret på klinikken var bra. Der var et eget rom med fullt tann teknisk utstyr. Jeg hadde jo hatt noe tann tekniker opplæring på skolen, så det hendte at jeg kunne hjelpe en pasient i et knipetak. Nærmeste tann tekniker var i Hammerfest. Hardmetall diamantbor og vannspyling var ennå ikke kommet i vårt

sortiment, og det var snortrekk med ikke altfor mange omdreininger på boret. Stålborene var sløve etter første perforering av emaljen, og det luktet svidd.

En stor del av befolkningen hadde et relativt avslappet forhold til å gå delvis tannløse. Og å få trukket alle tennene i overkjeven i ganske ung alder, var ikke så uvanlig. Partielle proteser ble det ikke laget så mange av. Når en hadde trukket alla tennene i overkjeven, var de fleste innforstått med at en burde vente tre måneder før en gikk videre i prosessen, slik at en skulle slippe utgiftene til en rebasering av gebisset senere.

En fornøylig historie kan jeg vel fortelle, siden dette hendte for 70 år siden, hendelsen var ikke kjent da, og kan nok ikke spores nå.

Honningsvåg hadde en ny, flott fiskerfagskole, prangende på en knaus ved innløpet til havnen. Der skulle den årlige nyttårsfesten for påmeldte holdes. Min kone og jeg hadde sammen med et vennepar ordnet med barnepike, og meldt oss på. Men i kveldingen på nyttårsaften ringte fruene og sa hun måtte melde avbud, da hun hadde brukket en sentral fortann i overkjeven. Jeg hadde hatt henne som pasient, og ba henne stikke oppom med det samme. Det var som jeg trodde ingen stor katastrofe. Hun hadde en partiell protese, og det sto ikke lenge på å få ut rotstumpen, og så finne en passende tann på laboratoriet og føye den inn i den partielle protesen. Hun måtte nok presses litt for å bli med på festen, da bedøvelsen gjorde at overleppen bar preg av at hun kunne være snusbruker. Men det ble en hyggelig fest som varte til langt utpå

morrakvisten. Så startet den da heller ikke før foreldre som hadde større barn, hadde ønsket barna godt nyttår ved midnatt.

Fastlandsforbindelsen var fortsatt langt i det blå, men veien til Nordkapp-platået kom i 1956. Så da ble det slutt på at Hurtigruta ankret opp i Hornvika, og ligge der mens turistene klatret opp på platået. Nå gikk de av i Honningsvåg og tok buss til Platået. Privatbiler tror jeg ikke fantes, og kanskje bare en drosje. Først 12 år etter krigens slutt kunne en få kjøpt en Volvo PV uten at en yrkesmessig hadde bruk for bil. Myndighetene holdt hardt på valutaen for å bygge opp igjen landet. Jeg fikk tatt sertifikat i Honningsvåg. Vegkryss og trafikkskilt var det vanskelig å finne, og mulighetene for å finne bakke-startgrupper var heller ikke så store, så den praktiske prøven var ganske enkel.

Jeg minnes fortsatt våre to år i Honningsvåg med stor glede. Selv om tannlegen i Honningsvåg på den tiden langt fra bare var rangert som en vanlig

mann i gata, så var det lett å bli kjent med folk, og vi fikk fort gode venner.

Mine foreldre, og mine svigerforeldre kom opp til barnedåp – og de fikk oppleve 14 døgn med full sol, natt og dag – og i tillegg svartstilt hav. Jeg vil tro at det fortsatt snakkes om disse fantastiske 14 døgnene i Honningsvåg.

PS: Et lite skår i gleden er nok tanken på at jeg gjennom disse to årene i Honningsvåg ble skyldig i at stedets innbyggere ble frarøvet ca. 5 000 tenner. (Heldigvis står det visst ikke noe i straffeloven om dét.)

PPS: Jeg kan også ta med noen fagfakta: I min toårsperiode i Honningsvåg leverte jeg: 24 helsett proteser, 86 proteser oppe eller nede. Antall fylte flater = 7 670. Antall kroner = 15 (var luksus). Til slutt tar jeg med en gladmelding: Blant barn 7–18 år var 12 totalt kariesfrie – av totalt ca. 800.

Libellesafari. Foto: Niklas Angelus.

Foreningsnytt

Nytt og nyttig fra foreningen

Den norske
tannlegeforening

NTF hører fra seg

Den norske tannlegeforening er høringsinstans i mange saker på ulike politikkfelt, og i NTFs sekretariat er det mange som bidrar i å utforme høringssvar. Sammen med presidenten meisles og utdypes politikk på vegne av medlemmene. Her følger en liten oversikt over hvilke saker vi har involvert oss i våren 2024.

CHRISTIAN POLLOCK FJELLSTAD, RÅDGIVER POLITIKK OG KOMMUNIKASJON, NTF

I fjor, som i år, er våren en periode med litt lavere aktivitet fra myndighetenes side. NTF har levert sju høringsuttalelser og innspill til direktorat, departement og Stortinget. Sekretariatet ligger dog ikke på latsiden og jobber også med innspill som brukes inn i arbeidet med to pågående offentlige utredninger. Foruten arbeidet med Tannhelseutvalget, der presidenten sitter som medlem, er sekretariatet også involvert i en intern arbeidsgruppe for Akademikerne, som jobber med Kompetansereformutvalget.

De sju sakene

Høringsåret 2024 begynte tidlig med innspill til Stortingsmelding 5 (2023-2024) om en motstandsdyktig helseberedskap. Tannhelsetjenesten var nok en gang uteglemt fra en melding om helse, og NTF ser det som særs naturlig at tannhelsetjenestene og tannhelsepersonellet må inkluderes i helseberedskap. NTF mener at tannhelsetjenestene i offentlig og privat sektor må inkluderes i planverkene for helseberedskapen. Personellet i tjenesten må trenes og øves på en slik måte at de kan yte den beste munnhelseberedskap og helseberedskap for befolkningen. Det vil blant annet også kreve en betydelig innsats for å sikre god digital samhandling innad i

tannhelsetjenesten og mot den øvrige helse- og omsorgstjenesten.

NTF er også bedt om å levere innspill til arbeidet med en ny melding om prioritering i helsetjenesten, der vi også ser oss nødt til å påpeke at tannhelsetjenesten er en del av helsetjenesten. Tannhelsetjenesten er en viktig ressurs i det helsefremmende og forebyggende arbeidet, og tannleger innehar breddekompetansen innenfor forebyggende munnhelsearbeid og behandling av munnhulesykdommer og helseplager i nærliggende regioner. En velfungerende tannhelsetjeneste kan derfor avlaste resten av helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Vi har også fått anledning til å gi innspill om hvilke erfaringer tjenesten har med hvordan rettighetene til personer uten fast opphold praktiseres, og å foreslå tiltak som kan gjøre det enklere å praktisere regelverket. NTF mener at alle som oppholder seg i Norge bør ha rett til nødvendige helsetjenester, inkludert tannhelsetjenester, basert på helsefaglige vurderinger, men resultatet av dagens regelverk er at noen mennesker ikke får nødvendig helsehjelp, eller må vente til situasjonen blir akutt. I enkelte tilfeller blir pasienter henvist vekk fra offentlig tjeneste da rettighetene ikke er lovfestet.

Pasientene må derfor oppsøke privat tjeneste uten å være sikret økonomisk bæreevne. Vår anbefaling er å endre lovverket for nettopp å sikre personer uten fast opphold tilgang til nødvendig tannbehandling.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har hatt på høring forslag til innstramming på ytelser som gis flyktninger som ankommer Norge. Hensikten med forslagene er å gjøre Norge like attraktivt, det vil si mindre attraktivt, som våre nære nordiske naboland. NTF har ikke støttet forslagene da de begrenser tilgang til nødvendig helsehjelp. Snarere mener NTF tvert imot, at myndighetene må sikre at alle, uavhengig av oppholdsstatus, får den nødvendige tannbehandlingen de trenger for å bevare sin helse og livskvalitet.

Sammen med blant annet Nasjonalforeningen for folkehelsen har NTF jobbet for å få på plass en regulering av markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge under 18 år. Etter et anmodningsvedtak fra Stortinget er regjeringen nå i gang med arbeidet. Helse- og omsorgsdepartement har blant annet fremmet forslag om endringer i matloven, hvilket NTF støtter.

Regjeringen er også i gang med en nasjonal livskvalitetsstrategi og NTF mener seg berettiget til ikke å bli glemte i det-

te arbeidet. Vi vet av tann- og munnsykdommer gjennom hele livsløpet påvirker munnhelse relatert livskvalitet, og da er det viktig at munnhelse omtales i den nye nasjonale livskvalitetsstrategien.

Sist, men ikke minst, har regjeringen oversendt Stortinget en egen lovproposisjon (melding) med forslag om endringer i tannhelsetjenesteloven. NTF er, som flere av høringsinstansene, skeptisk til at det foreslås endringer i lovverket nå, før Tannhelseutvalget har levert sin rapport. NTF støtter likevel prinsipielt forslag om lovfestet rett til nødvendig tannhelsehjelp for enkelte personer med rusmiddelavhengighet og til personer innsatt i fengsel, under kriminalomsorgen, men vi er fortsatt kritiske til forslaget om å lovfeste rettigheter til aldersgruppen 21–24 år. NTF er også positive til oppheving av prioriteringsbestemmelsen mellom de ulike gruppene som er listet opp i loven. NTF er særlig kritisk til departementets nye forståelse av hvem et regelmessig og oppsøkende tilbud skal gjelde for, og vi fremholder at alle grupper, foruten gruppe D, faktisk trenger regelmessig og oppsøkende tilbud.

Ønsker du å lese selve høringssvarene, innspillene og notatene så finner du dem på *NTFs nettsider*. *Spørsmål kan besvares av sekretariatet (post@tannlegeforeningen.no).*

ARENDALSUKA 2024

Skal offentlig tannhelse flytte fra fylke til sykehus?

Tannhelseutvalget skal utrede modeller for organisering av tannhelsetjenesten, og leverer sin utredning 1. oktober. I dag er den offentlige tannhelsetjenesten den eneste helsetjenesten som er organisert i fylkeskommunen. Plasseringen fører til manglende samhandling med resten av helsetjenesten, og er både en utfordring og begrensning.

NTF inviterer til debatt og diskusjon under årets Arendalsuke for å diskutere fordeler og ulemper ved de ulike løsningene.

Skal tannhelsetjenesten fortsatt være i fylkeskommunen, eller bør tjenesten flyttes til kommunene eller til de regionale helseforetakene? Kan tjenesten organiseres som foretak i fylkeskommunal regi, eller hva om all tannhelsetjeneste organiseres i egne regionale tannhelseforetak? Hva vil de ulike modellene ha å si for alle de ansatte tannlegene - og ikke minst for pasientene?

Følgende er invitert til debatten:

- Heming Olsen-Bergem, president i Den norske tannlegeforening
- Representanter fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Høyre

Tid: Tirsdag 13. august kl 13-14

Sted: Andre etasje på Haralds pub, Arendal

Arrangementet vil også strømmes live.

ARENDALSUKA 2024

Fra skreddersøm til konfeksjon - fra målrettet til universell tannhelse?

Tannhelseutvalget leverer sin rapport 1. oktober 2024 og har fått i oppdrag å vurdere hvordan tannhelsetjenester kan bli mer lik de øvrige helsetjenestene. Dette kan innebære å øke det offentlige ansvaret og flytte den økonomiske byrden fra den enkelte til staten.

Ulike finansieringsmodeller kan vurderes, for eksempel gjennom å øke folketrygdens stønadsordning, innføring av egenandelstak og innføre priskontroll på alle tannhelsetjenester. En kan også vurdere å utvide tilbudet som i dag gis til ulike pasientgrupper i fylkeskommunal regi.

Ulike politiske partier på venstresiden peker på en universell tannhelsetjeneste, mens høyresiden ønsker mer målrettede ordninger. Er dagens tannhelse egentlig godt nok finansiert, eller bør det offentlige ta mer ansvar? Vil en økning nå de som trenger det mest, eller vil bare en universell ordning være dekkende nok?

Følgende er invitert til debatten:

- Heming Olsen-Bergem, president i Den norske tannlegeforening
- Representanter fra Rødt, Arbeiderpartiet og FrP

Tid: Torsdag 15. august kl 10-11

Sted: Andre etasje på Haralds pub, Arendal

Arrangementet vil også strømmes live.

NTFs digitale fagdag

Vår nye digitale klinikkhverdag

- hva kan vi forvente oss i fremtiden?

Få med deg NTFs digitale fagdag - en hel dag med direktesendt, flerkamera studioproduksjon om kunstig intelligens og hvordan ny teknologi og digitale hjelpemidler vil skape nye muligheter innen odontologisk diagnostikk og behandling.

Delta på direkten for mulighet for interaktivitet, kommentarer og spørsmål underveis, eller se opptak av foredragene 4 uker etter fullført kurs.

Dato: Fredag 6. september
Tid: kl. 0900 - 1600
Målgruppe: Allmennpraktiserende tannleger

Fagdagen gir 7 timer i NTFs obligatoriske etterutdanning.

Påmeldingen har åpnet!

NB: Husk frist for lav påmeldingsavgift 1. juli!

Student?

Medlemmer av NTF-Student har gratis deltakelse!
Se www.tannlegeforeningen.no/student
for eget påmeldingsskjema

NTFs etterutdanning

Program

Moderatorer:

Martin Christopher Hoftvedt & Øystein Sande

- **Ny teknologi skaper nye muligheter - knekk ChatGPT-koden**
v/ Per Kristian Bjørkeng
- **Digitale verktøy i undervisningen - kan simulatorer erstatte pasienter?**
v/ Ole M. Kulbraaten
- **VR-briller i opplæring og etterutdanning** v/ Hege Nermo
- **Pasientrettet digital informasjon** v/ Patrik Cetrelli & Line Cathrine Nymoen
- **Den digitale journalen - muligheter og begrensninger** v/ Jørn Andre Jørgensen
- **Radiologi - hva er nytt?** v/ Xieqi Shi
- **Kariologi - klinisk bruk av de nye verktøyene** v/ Sindre Hauge Larsen & Xieqi Shi
- **Digitale verktøy innen tannteknikken** v/ Jørgen Gad
- **Alignere - muligheter og begrensninger** v/ Kasper Dahl Kristensen
- **Digital behandlingsplanlegging - smile design** v/ Henrik Skjerven
- **Preparering og scan - tolking av digitalt avtrykk** v/ Henrik Skjerven
- **Digitale hjelpemidler - 3D printere i klinikken** v/ Henrik Skjerven
- **Klinisk fremstilling av et innlegg - fra preparering til sementering**
v/ Jan Kirkedam
- **Samarbeid tannlege & teknikker** v/ Jørgen Gad, Henrik Skjerven & Jan Kirkedam

**For mer informasjon om fagprogram og lenke til påmelding
se www.tannlegeforeningen.no/digitalfagdag**

Endringer i annonsert fagprogram vil kunne forekomme

Fri fra nikotin, fri fra
avhengighet

Helsedirektoratet

*Generasjon
Fri*

ung.no/nikotin

Velkommen til NTFs landsmøte og Nordental!

Hold av datoene: 31. oktober – 2. november 2024
NOVA Spektrum, Lillestrøm

Det er med stor glede vi ønsker velkommen til NTFs Landsmøte og Nordental på NOVA spektrum på Lillestrøm.

Dette er årets viktigste faglige arrangement for tannlegeprofesjonen og dentalbransjen, og vi kan by på tre dager tettpakket med faglig påfyll og full dentalutstilling. Det sosiale er selvfølgelig viktig, og vi gleder oss til både landsmøtefest og messemingling. I år som i fjor tilbyr vi to hele dager med fagprogram for klinikkassistenter/tannhelsesekretærer.

Påmelding åpner i begynnelsen av september, men fagprogrammet er allerede publisert på www.tannlegeforeningen.no/landsmotet

Følg også med på Facebook @DenNorskeTannlegeforening for oppdateringer og mer informasjon.

NTFs etterutdanning

Tannlegeforeningens Systematiske Etterutdanning (TSE)

Tannlegeforeningens Systematiske Etterutdanning (TSE) består av flere fagmoduler som kan tas uavhengig av hverandre. Undervisningen gjennomføres med en kombinasjon av fysiske samlinger, nettbasert undervisning og gruppeoppgaver. En gjennomført modul tilsvarer 40 timer etterutdanning. Forutsetningen for godkjent kurs er tilstedeværelse på samlinger og aktiv deltakelse i gruppearbeid.

Høsten 2024 holdes følgende TSE moduler

Modul 7: Rogaland, Stavanger

- 1. samling: 6. – 7. september
- 2. samling: 18. – 19. oktober

Modul 9: Innlandet, Hamar

- 1. samling: 5. – 6. november
- 2. samling: 4. – 5. desember

Modul 10: Østfold

- 1. samling: 17. – 18. oktober, Fredrikstad
- 2. samling: 8. – 9. november, Moss

Modul 8 arrangeres ikke høsten 2024.

Les mer om de ulike modulene på
www.tannlegeforeningen.no/TSE

Kontaktpersoner i NTFs kollegahjelpsordning

Kollegahjelp er kollegial omsorg satt i system. Tanken er at vi skal være til hjelp for andre kollegaer som er i en vanskelig situasjon som kan påvirke arbeidsinnsatsen som tannlege. Vi skal være tilgjengelige kanskje først og fremst som medmennesker. Du kan selv ta kontakt med en av oss eller du som ser at en kollega trenger omsorg kan gi oss et hint. Vi har taushetsplikt og rapporterer ikke videre.

Aust-Agder Tannlegeforening

Carina Freitag
carinafreitag@hotmail.com

Erik Nilsen
er-nils2@online.no

Bergen Tannlegeforening

Anne Christine Altenau,
tlf. 977 40 606

Jan Ove Sand,
tlf. 917 87 002,
jaov-san@online.no

Buskerud Tannlegeforening

Lise Opsahl,
tlf. 90 03 11 34

Trine Knutsen Gjone
trine.gjone@gmail.com

Finnmark Tannlegeforening

Stina Marie Richardsen
stina.m.richardsen@ffk.no

Haugaland Tannlegeforening

Baard Sigmund Førre,
tlf. 470 28 202,
baardforre@gmail.com

Margrethe Halvorsen Nilsen,
tlf. 97 71 05 50

Hedmark Tannlegeforening

Anke Bolte,
tlf. 41 16 40 17
anke.bolte@innlandetfylke.no

Nordland Tannlegeforening

Connie Vian Helbostad,
conhel@nfk.no
tlf. 93 82 80 00

Åse Reinfjord,
aase@tanntorget.no

Nordmøre og Romsdal Tannlegeforening

Bjørn T. Hurlen,
tlf. 90 65 01 24
bjorn@ingenhull.no

Eva Thingvold,
tlf. 41 41 88 47

Nord-Trøndelag Tannlegeforening

Fafavi Sandra Boubou Pedanou
tlf. 95 13 78 91
sandra.pedanou@yahoo.com

Hans Haugum,
tlf. 90 96 92 97

Oppland Tannlegeforening

Pål Vidar Westlie,
paalvidar@tannlegewestlie.no

Hanne Øfsteng Skogli,
tlf. 93 43 72 23

Oslo Tannlegeforening

Finn Rossow
tlf. 90 74 81 84

Aleidis Løken,
tlf. 91 88 29 21,
aleidisll@online.no

Rogaland Tannlegeforening

Gro Jørgensborg,
tlf. 995 29 885,
gro.joergensborg@throg.no

Jo Sæther Mæhle,
tlf. 922 31 976,
jo_maehle@hotmail.com

Romerike Tannlegeforening

Sven Grov,
tlf. 92 09 19 73

Asgeir Grotle-Sætervoll
tlf. 91 19 11 83
asgeirg@icloud.com

Nureena Khan
nureena-95@hotmail.com

Sogn og Fjordane Tannlegeforening

Synnøve Leikanger,
tlf. 46 91 80 63,
s.leikanger@gmail.com

Jon-Reidar Eikås,
tlf. 95 94 55 28

Sunnmøre Tannlegeforening

Siv Svanes,
tlf. 997 48 895
siv.svanes@gmail.com

Hege Leikanger,
tannlege@leikanger.as
tlf. 48 24 92 92

Sør-Trøndelag Tannlegeforening

Unni Merete Koste
umkoste@hotmail.com
tlf. 92 60 19 85

Morten Nergård,
tlf. 95 05 46 33
m-energ@online.no

Telemark Tannlegeforening

Kari Nesse,
tlf. 90 10 43 45,
kari.nesse@outlook.com

Troms Tannlegeforening

Harald Ag,
tlf. 477 51 900,
haraldag@online.no

Hilde Halvorsen,
tlf. 909 91 099,
halvorsen_hilde@yahoo.com

Vest-Agder Tannlegeforening

Alfred Gimle Ro,
alro@online.no

Vestfold Tannlegeforening

Gro Monefeldt Winje,
tlf. 97 76 54 95
gromwinje@gmail.com

Einar Trægde Nørstebø,
tlf. 90 92 77 63
einar@tannhelse.no

Østfold Tannlegeforening

Rune Henriksen Bones
tlf. 93 89 79 83

Tore-Cato Karlsen,
tore.karlsen@privattannlegene.no

Kontaktperson i NTFs sekretariat

Lin Muus Bendiksen
Tlf. 22 54 74 00
lin.bendiksen@tannlegeforeningen.no

Sommerdag på Salsnes. Foto: Niklas Angelus.

Hva sier? studentene

Hverdagen som tannlegestudent i utlandet

Det å studere odontologi i utlandet er åpenbart ganske annerledes enn å studere i Norge – men hvor ulikt er det egentlig?

 OLINE KIHLMAN OG THEA BJØRKHAUGEN BJØRNESTAD, STYREMEDLEMMER I NTF STUDENT

Under årets NTF-møtehelg fikk vi i hvert fall et tydelig og håndfast svar på at det tidvis kan være veldig stor forskjell. Da vi spurte de norske studentene om *hvor mange fødsler de hadde sett på skolen*, brøt alle ut i latter. Det som på mange måter er en selvfølge for oss på ett studiested (les: Polen), var åpenbart ikke en selvfølge på et annet studiested (les: Norge).

For oss som er tannlegestudenter i Krakow, er hver dag fylt med undervisning, klinisk praksis og selvstudium. Undervisningen foregår på engelsk, og vår kliniske praksis er organisert slik at vi har faste tider på de forskjellige avdelingene som perio, kirurgi, ortho, endo og cons, og gjør behandling deretter.

Vi jobber nesten alltid i par, der den ene assisterer og den andre jobber som tannlege, og så roterer vi og bytter roller mellom hver pasient. Den måten å jobbe på gjør det lettere for oss å arbeide så ergonomisk riktig som mulig, samtidig som det sikrer at vi alltid har en partner å diskutere og samarbeide med. God hygiene står alltid sentralt. I tillegg til den universelle prosedyren med hansker og uniform, jobber vi også med «cap» og «face-shield», og pasienten må ha på beskyttelsesbriller.

Studiehverdagen vår er fullpakket med obligatorisk oppmøte. Vi har både nødvendige og interessante fag, men også noen mindre populære og tidkrevende fag. Listen er lang, men for å nevne noen, så har vi blant annet dermatologi, svangerskapets fysiologi og oftalmologi. Dette kan til tider føles veldig unødvendig i en allerede hektisk hverdag.

Grunnen til at vi har alle disse fagene er at vi ved fullført utdanning får tittelen DDS, som står for «Doctor of Dental

Surgery». Selv om disse fagene kanskje virker unødvendige for oss som skal hjem til Norge etter endt studie, er de viktige for den internasjonale anerkjennelsen av graden vår.

I motsetning til Norge, hvor man vanligvis har et par store eksamener i semesteret, har vi i stedet mange prøver eller «midterms», i tillegg til store eksamener i januar og juni. Det kan minne litt om oppbygningen av videregående skole. Vi har ofte en eller flere vurderinger i uka, hver uke. Dette kan naturligvis bidra til å holde fokus gjennom hele semesteret, men det kan også skape noe stress og press. Noen kan nok føle på at det er uutholdelig i fem år.

Semestrene er veldig intensive, men til gjengjeld har vi mye ferie. Det er verdt å merke seg at det i sommerferien er et krav at vi skal tilbringe en måned på klinikk og gjennomføre konkrete oppgaver gitt fra skolen. Dette for å få relevant erfaring. Dersom man ikke finner en arbeidsplass hjemme i Norge, har universitetet et tilbud om å fullføre «clerkship» der.

Alt i alt er det å være student i Krakow en helt fantastisk opplevelse. Byen er ikke bare vakker og historisk interessant, men den er også relativt rimelig å både å bo og leve i. Samtidig er det ikke til å legge skjul på at inflasjonen har satt sine spor, også i Polen – og at valutakursen ikke akkurat spiller krona god. Men til tross for det, så er det fremdeles billigere å bo i Polen enn i Norge.

Det å være norsk tannlegestudent i utlandet, gir en unik mulighet til å komme tett på en annen kultur og lære mer om verden, og ikke minst seg selv.

Kurs i regi av NTF og NTFs lokal- og spesialistforeninger

20.-21. juni	Tromsø	NTFs Midnattssolsymposium
13. aug	Arendal / Nettbasert	Debattmøte - Skal DOT flytte fra fylke til sykehus?
15. aug	Arendal / Nettbasert	Debattmøte - fra målrettet til universell tannhelse?
27. aug	Oslo	The single implant in the aesthetic area – OTF medlemskurs
29.-31. aug	Bergen	SkandEndo, NEF
6. sep	Nettbasert	NTFs digitale fagdag
20. sep	Trondheim	Høstkurs STTF
20. sep	Tromsø	Høstkurs Troms tannlegeforening
20.-21. sep	Larvik	Farriskurset
25. sep	Nettbasert	Webinar NTF, proteser
16. okt	Nettbasert	Webinar NTF, rettsodontologi
18. okt	Langesund	Høstkurs Telemark tannlegeforening
31. okt-2. nov	Lillestrøm	NTFs landsmøte og Nordental
4. des	Nettbasert	Webinar NTF, biomaterialer

Andre kurs, møter og aktiviteter

22.-23. aug	Asker	Forum for etterutdanning
28.-29. aug	Oslo	Hovedstyremøte
29.-30. aug	Oslo	Næringspolitisk forum
4.-6. sep	Oslo	Tillitsvalgtskurs KS II
12.-15. sep	Istanbul	FDI World Dental Congress
19. sep	Oslo	Hovedstyremøte
19.-20. sep	Oslo	Forum for tillitsvalgte
27.-28. nov	Oslo	Hovedstyremøte

HUSK NTFs NETTKURS!

Kursene er gratis og teller 2 timer i NTFs etterutdanningssystem

- Folketrygdens stønadsordning
- Smittevern
- Strålevern
- Etikk
- Bivirkninger fra odontologiske biomaterialer
- Kjøp og salg av tannklinikk
- HMS for leder

Full oversikt over tilgjengelige nettkurs finner du på
www.tannlegeforeningen.no/nettkurs

TSE-moduler høsten 2024

Modul	Sted	Tid
Modul 7 Restorativ behandling	Rogaland, Stavanger	1. samling: 6.–7. september 2. samling: 18.–19. oktober
Modul 8 Spesielle faglige utfordringer	Arrangeres ikke høsten 2024	
Modul 9 Endodonti	Innlandet, Hamar	1. samling: 5.–6. november 2. samling: 4.–5. desember
Modul 10 Periodontale sykdommer	Østfold	1. samling: 17.–18. oktober, Fredrikstad 2. samling: 8.–9. november, Moss

Les mer om de ulike modulene på www.tannlegeforeningen.no/TSE

SENTU
Din IT-Leverandør
VI GJØR HVERDAGEN LETTERE FOR DEG!

Vi tilbyr komplette løsninger til bedriften din

 Sikkerhet
  Backup
  IT-support
  IT-utstyr

 Nettsider
  MS 365
Microsoft Office
  Internett
  Telefoni

www.sentu.no
Tlf. +47 400 00 333

Tannhelseutvalget har fått ny frist

Tannhelseutvalget leverer ikke NOU nå i juni, som planlagt. Ny dato er 1. oktober, 2024

Utvalget ble oppnevnt av Kongen i statsråd den 12. august 2022. Utvalget består av 13 medlemmer og er ledet av Evy-Anni Evensen.

Utvalget skal foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten,

herunder organisering, finansiering og lovverket inkludert regulering og rettigheter. Formålet er å legge frem ulike modeller for en tannhelsetjeneste som kan bidra til bedre tilgjengelighet i hele landet.

Utvalget skal blant annet utarbeide og vurdere forslag som kan sikre at tannhelsetjenestene blir likestilt med andre helsetjenester, herunder modeller for egenandelstak. Dette innebærer å vurdere

en økning av det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester, for eksempel gjennom den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, gjennom stønad til tannbehandling over folketrygden og/eller tannhelsetjenester integrert i spesialisthelsetjenesten.

Utvalget skal legge frem en utredning (NOU), og har fått ny frist 1. oktober 2024.

◀◀ tilbakeblikk

19
24

Gratulasjon

«21. juli fylder Wesmann-Kjær 50 aar

Han kunde gjerne ventet med det til en beleiligere datum, synes vi, hans venner! Nu gaar vi glip av en festlig aften, hvor vi riktig skulde muntret os ved at repetere hans vita – for en film det skulde bli!

Først og fremst er han nu tandlæge, fremragende baade som praktiker og foreningsmand. ...

Og likevel har han faat tid til at dyrke andre interesser!

For over 11 aar siden var han med at stifte foreningen «Kristiania sportsskyttere» og har siden uavbrutt staat som dens formand. Den energi og interesse han har lagt i dette arbeide er da ogsaa alment kjendt og skattet, og resultatet har været, at foreningen ved de siste olympiske konkurranser har kunnet repræsentere vort land med megen ære. ...»

🕒 **Fra personaliaspalten, Tidende nr. 6, juli 1924**

19
74

Om efterutdannelse

«Tidende: Hva synes presidenten om det tilbud efterutdannelsen har i dag?

– En del kurs kan virke perifere og lite praktiske. Allikevel ser man ofte litt uaktuelle kurs bli godt besøkt, noe jeg mener skyldes det store behov mange har for å møte kolleger og prate fag. Pausene kan derfor være like berikende. Når det gjelder kurs har jeg personlig et par ønsker: At kursgivere avgjort deler flere av sine negative erfaringer og tilfeller med kursdeltagerne. At man får se bilder av mislykkede kasus og høre hvorfor de ble mislykkede. I et yrke som vårt er det jo slik at man ikke bare lærer av sine egne feil, men nesten like meget av andres. Videre tror jeg det har stor verdi om der kan legges opp flere kurs hvor klinikkhjelperskene blir tatt med. Det vil kunne ha betydning for samarbeidet på kontoret og bidra til en bedre team-innstilling hos alle parter.»

🕒 **Fra et intervju med NTFs president, Odd Hauge i Tidende nr. 6, juni, 1974**

20
14

Ansiktstraumatologi i Pondus

«113 kjeve- eller tannskader er registrert i Pondusbladene. 9 av disse var selvforskyldte, 12 var skader under fotballkamp. De resterende var med få unntak voldsrelatert. Kun ett voldsoffer er kvinne (Ponni-Petra), men i voldstilfellene var det 62 ganger kvinner som sto for skadene. ...

Dårlige sjekkereplikker i alkoholrus (eksempler kan være: «Du svetter lite til å være så feit» eller «Du er støvete - la meg feie over deg») er hyppigste årsak til at disse figurene ender opp som volds ofre. ...

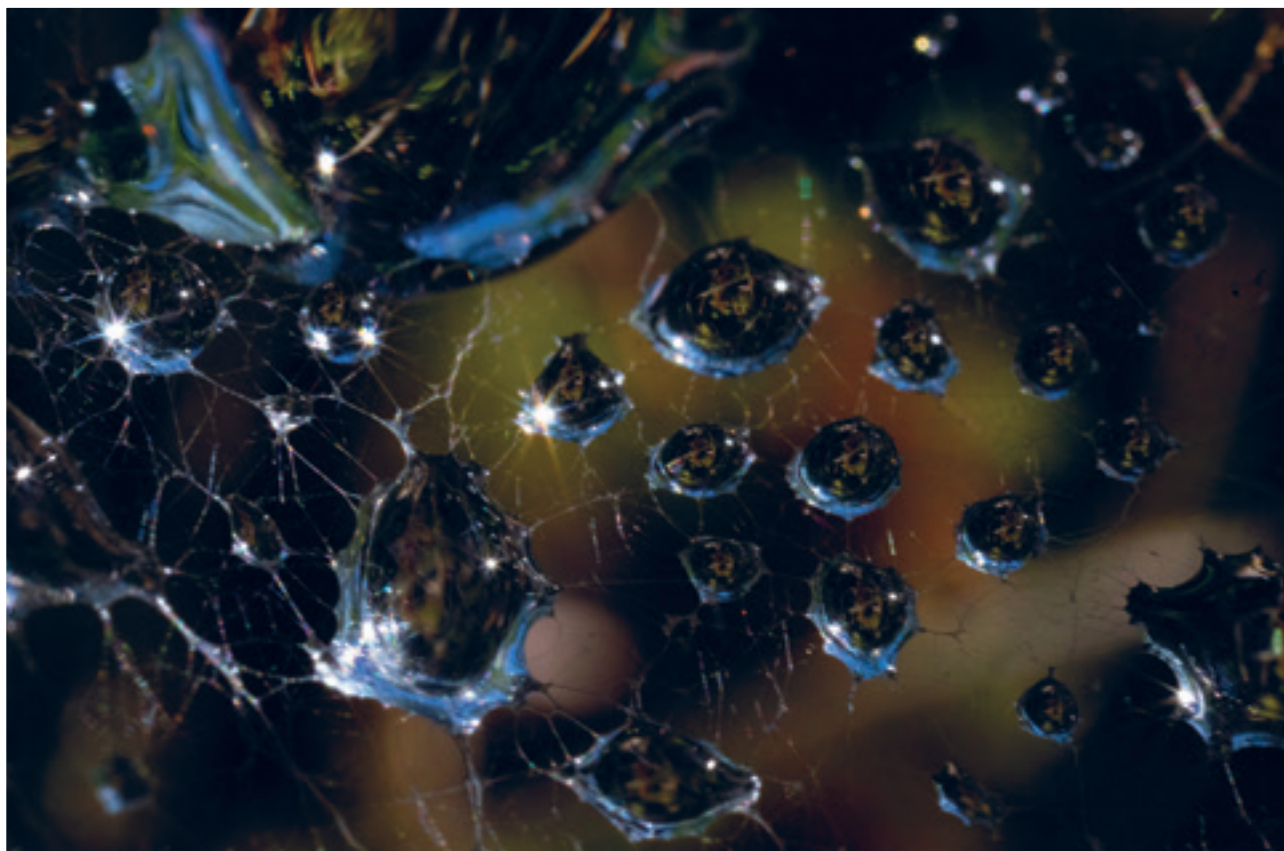
Av spesiell interesse kan det nevnes at iatrogene kjeveskader er påført pasienter av tannlege som del av terapi ved to anledninger. En iatrogen og villet kjeveledsluksasjon er dokumentert, ved en annen anledning ble dynamitt benyttet for multiple ekstraksjoner hos en periopasient.

De fleste skadene skyldtes stump vold uten redskap, men både bløtkaker, første-hjelpskoffert, golfkøller, en pose med kald betasuppe og ved to anledninger fisk har vært benyttet under voldsutøvelsen.»

🕒 **Fra «Ansiktstraumatologi i litteraturen. En analyse av tann- og kjeveskader i Pondus og Asterix», Tidende nr. 6, 2014**

Sommer i Landskrona. Foto: Niklas Angelus.

Vanndråper i spindelveg. Foto: Niklas Angelus.

SPESIALISTER**ENDODONTI****AGDER****Colosseum Tannlege Farsund****Tannlege Karl Martin Loga**

Spesialist i endodonti

Barbrosgt 13

4550 Farsund

Tlf 38 39 06 80

Faks 38 39 45 04

farsund@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Kristiansand Vestre**Tannlege Karl Martin Loga**

Vestre Strandgate 42

4612 Kristiansand

Tlf. 38 12 06 66

Kristiansand.vestre@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Marvika Torv**Tannlege Kjetil Kuhnle**

Spesialist i endodonti

Industrigata 4

4632 Kristiansand

Tlf: 38 09 54 10

marvika.torv@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Tannlege Christine Westlie Bergman

Spesialist i Endodonti

Tyholmen Tannlegesenter

Teaterplassen 3

4836 Arendal

Tlf: 37 02 55 33

spesialistene@tyholmen-tannlegesenter.no

www.tyholmen-tannlegesenter.no

Tannlege Claus Ungerechts

Leirvollen 1A

4513 Mandal

Tlf. 38 26 06 10

clunge@online.no

AKERSHUS**Bekkestua Tannmedisin AS****Tannlege Trude Udnæs****Tannlege Stig Heistein**

Endodonti

Smerteutredning

Endodontisk kirurgi

CBCT

Tilrettelagt for rullestolbrukere

Gamle Ringeriksvei 37

1357 Bekkestua

Tlf. 67 83 22 10

Faks 67 83 22 15

post@bekkestuatannmedisin.no

Colosseum Tannlege Lillestrøm**Tannlege Sølve Larsen**

Spesialist i endodonti

Dampsagveien 4

2000 Lillestrøm

Tlf 64 84 10 50

lillestrom@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Sandvika**Trude Handal, Spesialist i endodonti****Pia Titterud Sunde, Spesialist i endodonti**

Løkketangen 20 A

1337 Sandvika

Tlf: 67 52 24 80

sandvika@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Kjeller Tannhelse**Erik Katle**

Spesialist i endodonti

Kunnskapsbyens Hus

Gunnar Randersvei 12

2007 Kjeller

Tlf: 63 81 36 76

post@kjellertannhelse.no

www.kjellertannhelse.no

**Tannlege Unni Endal, universitetslektor
UIO**

Oris Dental Lysaker

Lysaker Torg 5

1366 Lysaker

Tlf 67 12 90 00

lysaker@orisdental.no

Endodontisk behandling med spesielt

fokus på:

Smerteutredning

Endodontisk kirurgi

Resorpsjoner

Behandling i narkose

Mulighet for å ta imot rullestolbrukere

Tannlege Erik Giving

Spesialist i Endodonti

Skjetten senter

2013 Skjetten

Tlf. 64 83 10 10

post@givingendo.no

www.givingendo.no

Tannlege Johan Ulstad

Brynsveien 104

1352 Kolsås

Tlf. 67 13 69 93

Faks 67 13 22 11

BUSKERUD**Bragernes Endospesialist As**

Tannlege Elham Al-Toma

Bragernes torg 4

3017 Drammen

Tlf. 32 89 98 60

Faks 32 89 98 61

bragernes.endo@gmail.com

Tar i mot funksjonshemmede

Nikola Petronijevic**Oris Dental Drammen Spesialistsenter**

Øvre Torggate 10

3017 Drammen

Telefon: 32 83 60 00

Telefax: 32 81 93 09

spesialistene.drammen@orisdental.no

<https://orisdental.no/klinikker/drammen/>**INNLANDET****Tannlege Veslemøy Linde****Mjøstannlegene**

Storgt. 16

2815 Gjøvik

Tlf. 61 13 08 25

post@claria.as

Tannlege Nabeel K. Mekhlif

Vangsvegen 62

2317 Hamar

Tlf. 62 52 70 00

MØRE OG ROMSDAL**Colosseum Tannlege Molde****Tannlege Øyvind Kristoffersen**

Spesialist i endodonti

Romsdalsgata 1

6413 Molde

Tel: 71 25 18 32

molde@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

NORDLAND**Colosseum Tannlege Mo i Rana****Tannlege Johan Furubotten**

Torggata 3, 8622 Mo i Rana

75 13 17 88

moirana@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Narvik**Tannlege Johan Furubotten**

Kongensgt 52

8514 Narvik

TLF 76 94 73 70

narvik@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

**Colosseum Tannlege Ramsalt
Tannlege Johan Andreas Furebotten**

Spesialist i endodonti
Sjøgata 31
8006 Bodø
Tlf: 75 50 64 40
ramsalt@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

**Colosseum Tannlege Rognan
Tannlege Johan Furubotten**

Kirkegata 24, 8250 Rognan
Tlf: 75690100
rognan@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

OSLO

**Festningen tannklinikk AS
Tannlegene Lars M. Døving, Lene Rikvold
og Kima Karimiha**

Nedre Vollgt 1
0158 Oslo
Tlf: 22 42 54 87
Faks 22 41 31 73
www.festningen-tannklinikk.no
firmapost@raadhusstann.no

MedDentCare Tann & Helse

Arash Sanjabi DDS, Spesialist i endodonti
Hoffsvn. 16
0275 Oslo
Tel. 22200222
post@meddentcare.no
www.meddentcare.no
Smerteutredning, CBCT, apikal kirurgi,
oral kirurgi og behandling under narkose.

Oslo Endodontisenter

Spesialist i endodonti Trude Bøe
Spesialist i endodonti Thomas H. Myrhaug
Spesialist i endodonti Iman Saleh
Spesialist i endodonti Knut Årving

Sørkedalsveien 10B
0369 Oslo
Tlf: 24 07 61 61
Fax: 21 03 76 87
www.osloendo.no
post@osloendo.no

SpesDent

Spesialistklinikk
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo

Endo spes. Gilberto Debelian

Endo spes. Andre Roushan

Tlf: 22 95 51 00
Vi tar i mot elektroniske henvisninger
www.spesdent.no
post@spesdent.no

**Tannlege Homan Zandi AS
Homan Zandi**

Spesialist i endodonti, PhD
Parkveien 60
0254 Oslo
Tlf. 22 44 18 11
E-post: homan@zandi.no
www.zandi.no

**Tannlegene i Bogstadveien 51 AS
Tannlege Dag Ørstavik
Tannlege Dr. Odont. Gaute Floer Johnsen**

Spesialist i endodonti
Bogstadveien 51
0366 Oslo
Tlf. 22 46 42 89
E-post: post@tb51.no

**Tanntunet AS
Tannlege og Dr.odont. Iman Saleh
Tannlege Nicolai Orsteen**

Spesialist i endodonti
Nydalen Allé 71
0485 Oslo
Tlf. 22 15 00 00
henvisning@tanntunet.no
www.tanntunet.no
Samarbeider med radiolog Neeraj Kasbekar

Tannlege Anne Gunn Nygaard-Østby

Akersgt. 16
0158 Oslo
Tlf. 23 10 53 50
Faks 22 33 02 87
annegunn@dentalpartnerne.nhn.no

Tannlege Ingela Pedersen

Skøyen Tannlegekontor
Karenslyst alle 9
C 0278 Oslo
Tlf. 22 55 41 79
Faks 22 55 41 85
ingela@skoyentann.no

ROGALAND

**Colosseum Tannlege Solakrossen
Tannlege Afif Tabbara**

Spesialist i endodonti
Solakrossen 14
4050 Sola
Tlf 51 21 68 00
solakrossen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

**Colosseum Tannlege Stavanger
Tannlege Elisabeth Samuelsen**

Spesialist i endodonti
Haakon VII gt 7
4005 Stavanger
Tlf 51501150
stavanger@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Haugesund tannklinikk

Calin Cristea, spesialist i endodonti

Postboks 325
5501 Haugesund
Tlf: 52 70 77 00
www.tannhelseerogaland.no

**Tannhelsetjenestens kompetansesenter
Rogaland**

Afif Tabbara, spesialist i endodonti

Elisabeth Samuelsen, spesialist i endodonti
Torgveien 21 B
4016 Stavanger
Tlf 51 50 68 10
www.tkrogaland.no

Tannlege Ole Henrik Nag

Løkkeveien 51
4008 Stavanger
Tlf. 51 52 12 23
E-mail: ole.nag@lyse.net

TELEMARK

**Colosseum Tannlege Skien
Robert Austheim**

Spesialist i Endodonti
Kverndalsgt. 2 A, 3717 Skien
Tlf. 35522060
skien@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannlege Robert Austheim

Spesialist i Endodonti
Skien tannklinikk,
Endodontisk avdeling
Telemarksvn. 170
3734 Skien
Tlf. 35 58 39 20

TROMS

Tannlege Anne Kjæreng

Strandskillet 5
9008 Tromsø
Tlf. 77 28 01 00
Faks 77 28 01 11
anne.k@tannlegespesialistene.no

Tannlege Sissel Storli

Spesialist i endodonti
Strandtorget tannklinikk
Standtorget 3, Pb. 252
9253 Tromsø
Tlf 776 81 297

Tannlege Sissel Storli

Spesialist i endodonti
Hans Egedes gate 2A
9405 Harstad
Tlf 412 39 539

TRØNDELAG**Colosseum Tannlege Trondheim Solsiden****Tannlege Tania Øystese**

Trenerys gt. 8 – Nedre Elvehavn
7042 Trondheim
Tlf. 73 80 78 80
solsiden@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

VESTFOLD**Colosseum Tannlege Sandefjord****Tannlege Håvard Stueland**

Thor Dahls g. 1 – 3 – 5
3210 Sandefjord
Tlf. 33 46 52 18
sandefjord@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Tønsberg**Tannlege Ruth Kristin Gran****Tannlege Håvard Stueland**

Spesialist i endodonti
Jens Muller gt 1
3110 Tønsberg
Tlf. 33 37 82 82
Fax 33 37 82 81
tonsberg@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

VESTLAND**Colosseum Tannlege Bergen****Tannlege Asgeir Bårdsen**

Spesialist endodonti
Tannlege Siv Kvinnsland
Spesialist i endodonti
Fortunen 1
5013 Bergen
Tlf 55 30 04 50
bergen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannlege Hekland AS

Tannlege Hege Hekland
Tannlege Atle Brynjulfsen
www.tannlegeheklund.no
Starvhusgt 2A
5014 Bergen
Tlf. 55 31 65 17

Tannlege Nicole Aria

Spesialist i endodonti

Tannlege Inge Fristad

Spesialist i endodonti

Tannlege Vilhjalmur Vilhjalmsson

Spesialist i endodonti, PhD
Oris Dental Arken Åsane
Åsane Senter 37, 5116 Ulset
Telefon: 55 19 77 50
arken@orisdental.no
man-fre 8-21, lør 9-17

Tannlege Marianne Læg Reid

Spesialist i endodonti
Oris Dental Broegelmannhuset
Strandgaten 5, 5013 Bergen
Telefon: 55 32 08 04
broegelmannhuset@orisdental.no
https://orisdental.no/klinikker/
broegelmannhuset

ØSTFOLD**Colosseum Tannlege Fredrikstad****Spesialistklinik****Endodontist Tabish Dilshad**

Farmannsgate 2,
1607 Fredrikstad
Tlf: 69 36 88 00
Fredrikstad.spesialist@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Varna Tannlegesenter**Erik Katle**

Spesialist i endodonti
Lilleeng Helsepark
Rosenvingesvei 8,
1523 Moss
2. etg, inngang B
Tlf: 69 26 49 00
E-post: post@varna-tannlegesenter.nhn.no
www.varnatannlegesenter.no

KJEVE- OG ANSIKTSRADIOLOGI**AGDER****Tannregulering Kristiansand AS**

CBCT FoV 05x5,5 cm-017x13 cm
Beskrivelse Radiolog Mats Säll
H.Wergelands gate 17
4612 Kristiansand
tlf 380 23 190
tannregulering.krs@gmail.com
www.tannregulering-krs.com

AKERSHUS**Bekkestua Tannmedisin AS**

CBCT ved radiolog Anders Valnes
Tilrettelagt for rullestolbrukere
Gamle Ringeriksvei 37
1357 Bekkestua
Tlf. 67 83 22 10
Faks 67 83 22 15
post@bekkestuatannmedisin.no

Kjeller Tannhelse**Ingvild Vestengen**

Spesialist i kjeve og ansiktsradiologi
Kunnskapsbyens Hus
Gunnar Randersvei 12
2007 Kjeller
Tlf: 63 81 36 76
post@kjellertannhelse.no
www.kjellertannhelse.no

Ski Tannlegesenter**Tannlege Lena Vannas-Løfqvist**

Spesialist i kjeveortopedi
Jernbaneveien 4
1400 Ski
radiologi@tannlege.info
www.entann.no
Tlf: 64 85 26 00
CBCT / 3D røntgen

BUSKERUD**Flattum Tannlegesenter****Tannlege Ingvild Kibsgaard Vestengen**

Spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi
Postboks 1164
3503 Hønefoss
Tlf. 32 12 18 20
www.flattumtannlegesenter.no
post@flattumtannlegesenter.no

MØRE OG ROMSDAL**Colosseum Tannlege Molde****CBCT ved radiolog Mats Säll**

Romsdalsgata 1
6413 Molde
Tel: 71 25 18 32
molde@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Ålesund**CBCT ved radiolog Gro Wilhelmsen Hustvedt**

PB 605, 6001 Ålesund
Tlf. 70 10 46 70 /Faks 70 10 46 71
firmapost.alesund@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Sentrum Tannhelse Odontia
CBCT ved radiolog Neeraj Kasbekar
 Postboks 2166 Løkkemyra
 6502 Kristiansund
 Tlf: 71 67 25 00
sentrumtannhelse@odontia.no
<https://odontia.no/tannlege/kristiansund>

NORDLAND

Colosseum Tannlege Narvik
 Radiolog Mats Säll
 Kongensgt 52
 8514 Narvik
 TLF 76 94 73 70
narvik@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Ramsalt
CBCT ved radiolog Andres Valnes,
 Sjøgata 31, 8006 Bodø
 Tlf: 75506440
ramsalt@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Rognan
CBCT ved radiolog Mats Säll
 Kirkegata 24, 8250 Rognan
 Tlf: 75690100
rognan@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

OSLO

Bogstadveien Oralkirurgiske Senter AS
Tannlege Caroline Hol
 Bogstadveien 51
 0366 Oslo
 Tlf. 22 46 42 89
 E-post: post@tb51.no

Fjord Dental AS
Katarzyna Skramstad
 Spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi
 Valkyriegata 5
 0366 Oslo
 Tlf. 22 46 57 23
www.fjorddental.no
post@fjorddental.no

Holtet Spesialisttannhelse AS
Tannlege Christina Stervik
 Kongsveien 94
 1177 Oslo
 Tlf. 21 41 50 80
www.spesialisttannhelse.no
post@spesialisttannhelse.no

Oralkirurgisk klinikk Oris dental
 CBCT ved Anders Valnes
 Sørkedalsveien 10A, 0369 Oslo
 Tlf: 23 19 61 90
oralkirurgisk@orisdental.no
www.orisdental.no/klinikker/oralkirurgisk-klinikk

SpesDent
 Spesialistklinikken
 Hegdehaugsveien 31
 0352 Oslo
 Radiolog Stein Johannessen
 Radiolog Grethe Blindheim
 Tlf. 22 95 51 00
 Vi tar i mot elektroniske henvisninger
post@spesdent.no
www.spesdent.no

TannSpes – TannlegeSpesialistene i Oslo
 Våre tannleger har spesialistkompetanse innen de fleste disipliner. Vi har CBCT og mikroskop
Anders Valnes • Spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi
 Besøk: Holmenveien 5G, 0374 Oslo
 Post: Postboks 9 Vinderen, 0319 Oslo
 Tlf: 22 20 50 50
post@tannspes.no
www.tannspes.no

Tanntunet AS
Radiolog Neeraj Kasbekar
 Nydalen Allé 71
 0485 Oslo
 Tlf. 22 15 00 00
henvisning@tanntunet.no
www.tanntunet.no

ROGALAND

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland
Mats Säll, spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi
 Torgveien 21 B
 4016 Stavanger
 Tlf 51 50 68 10
www.tkrogaland.no

Tannlege Gro Wilhelmsen Hustvedt
 Forus Tann- & Kjeveklinikk
 Luramyrvæien 12
 4313 Sandnes
 Tlf: 51 96 99 99
post@forustann.no
www.forustann.no

TRØNDELAG

Bakke Tannlegekontor AS
 CBCT ved **radiolog Neeraj Kasbekar**
 Nedre Bakklundet 58c
 7014 Trondheim
 Tlf. 73 56 88 00
post@bakketannlegekontor.no
www.bakketannlegekontor.no

Colosseum Tannlege Fosen
CBCT ved radiolog Neeraj Kasbekar
 Yrjars gate 29
 7130 Brekstad
 Tel: 948 57 728
fosen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Solsiden
CBCT ved radiolog Bengt De Verdier
 Trenerys gate 8
 7042 Trondheim
 Tel: 73 80 78 80
solsiden@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

VESTFOLD

Odontia Tannlegene Kaldnes
CBCT ved radiolog Neeraj Kasbekar
 Rambergveien 3
 3115 Tønsberg
 Tlf: 33 38 08 88
tonsberg@odontia.no
<https://odontia.no/tannlege/tonsberg>

VESTLAND

Colosseum Tannlege Bergen
Radiolog Siren Skaale
 Fortunen 1, Bergenhus
 5013 Bergen
 Tlf 55300450
Bergen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

ØSTFOLD

Colosseum Tannlege Fredrikstad
Spesialistklinikk
 Farmannsgate 2,
 CBCT ved radiolog Mats Säll og Sofia Arledal
 1607 Fredrikstad
 Tlf: 69 36 88 00
fredrikstad.farmannsgate@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

KJEVEORTOPEDI

AGDER

Tannlege Dr n.med. Spesialist i kjeveortopedi Kate Mroz Tranesen

Tannregulering Kristiansand AS
H.Wergelandsgate 17
4612 Kristiansand
tlf 38023190
www.tannregulering-krs.com

AKERSHUS

Asker Tannregulering

David Weichbrodt
Torvveien 7
1383 Asker
Telefon 66 90 20 20
Faks 66 90 20 19
info@askertannregulering.no
www.askertannregulering.no

DENTA Tannklinikk

Kristin Aanderud-Larsen
Spes. Kjeveortopedi
Gartnerveien 1
1394 Nesbru
Tlf. 22 20 21 34
kr-aan@online.no

Ski Tannlegesenter

Tannlege Sreeram Kumar
Spesialist i kjeveortopedi
Jernbaneveien 4
1400 Ski
kjeveortoped@tannlege.info
www.entann.no
Tlf: 64852600
Vanlig kjeveortopedi
Invisalign / clear aligners

BUSKERUD

Hønefoss Tannregulering

Kjeveortoped Maryam Mehdinia
Kartverksveien 7, 3511 Hønefoss
Tlf: 32 14 31 04
E-post: info@honefosstannregulering.no
Webside: www.honefosstannregulering.no

OSLO

Adamstuen tannregulering

Kjeveortoped Dorita Preza, PhD
Ullevålsveien 82B
0454 Oslo
Tlf: 22 46 79 32
E-mail: post@adamstuentannregulering.no
www.adamstuentannregulering.no

Colosseum Tannlege Furuset

Ali Hindi

Spesialist i kjeveortopedi
Trygve Lies Plass 1, 1051 Oslo
Tlf 22 30 89 64
furuset@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Kjeveortoped1 - Nationaltheatret stasjon

Tannlegene Ingunn Berteig og Tor
Torbjørnsen
Spesialister i kjeveortopedi
Ruseløkkveien 6, 0251 Oslo
Tel. 22838700
post@kjeveortoped1.no
kjeveortoped1.no
Alle typer regulering, synlig og usynlig

TannSpes – TannlegeSpesialistene i Oslo

Våre tannleger har spesialistkompetanse innen
de fleste disipliner. Vi har CBCT og mikroskop
Ragnar Bjering - Spesialist i kjeveortopedi,
PhD
Besøk: Holmenveien 5G, 0374 Oslo
Post: Postboks 9 Vinderen, 0319 Oslo
Tlf: 22 20 50 50
post@tannspes.no
www.tannspes.no

Tanntunet AS

Tannlege og Dr.odont. Karim Mobarak

Spesialist i kjeveortopedi
Nydalen Allé 71
0485 Oslo
Tlf. 22 15 00 00
henvvisning@tanntunet.no
www.tanntunet.no

Kjeveortoped Håkon Haslerud Høimyr

Spesialist i kjeveortopedi
Akersgata 51
0180 Oslo
Tlf. 22 42 74 42
https://hoimyr.tannregulering.no/

Tannlege Svein Høimyr

Akersgata 51
0180 Oslo
Tlf. 22 42 74 42
Faks 22 42 74 02
https://hoimyr.tannregulering.no/

Tannlege Kim Christian Johansen

Tann- og kjeveklinikken
Nedre Rommen 5 C
0988 Oslo
www.tannogkjeveklinikken.no
kim@tannogkjeveklinikken.no
Tlf. 22 21 42 22

ROGALAND

Colosseum Tannlege Sandnes

Tannlege Jannicke S. Tunge

Spesialist i kjeveortopedi
Tannlege Andreas Rabanal
Spesialist i kjeveortopedi
Tannlege Jorunn Skaaland
Spesialist i kjeveortopedi
Langgata 18
4306 Sandnes
Tlf: 51 60 91 00
sandnes@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Sola Vingveien

Tannlege Ivi Kramper

Spesialist i kjeveortopedi
Sola vingveien 2
4050 Sola
tlf 51201500
sola.vingveien@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Ålgård

Spyridon Psonis
Kjeveortoped
Krambugata 1
4330 Ålgård
Tlf 51 60 91 04
algard@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland

Linn Haugland, spesialist i kjeveortopedi
Torgveien 21 B
4016 stavanger
Tlf 51 50 68 10
www.tkrogaland.no

VESTFOLD

Tannklinikken Skeie AS

Kjeveortoped Kristin Aanderud-Larsen
Aagaardsplass 1
3211 Sandefjord
Tlf. 33 46 61 71
resepsjon@tannklinikken.no
Spes usynlig regulering/innsideregulering,
15 års erfaring med usynlig regulering.

VESTLAND

Colosseum Tannlege Bergen

Paul Kåre Sæle

Spesialist i kjeveortopedi
Fortunen 1, 5013 Bergen
Tlf 55 30 04 50
bergen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Kjeveortoped Astrid Katle

Oris Dental Kjeveortopedene i Arken
Trad. tannregulering
Invisalign
Åsane Senter 39, 5116 Ulset
Telefon: 55 19 40 50
kjevearken@orisdental.no

Kjeveortoped Marko Scepanovic

Kjeveortopedisk behandling med lingual
aparatur
Trad. tannregulering

Oris Dental Arken Åsane
Åsane Senter 37, 5116 Ulset
Telefon: 55 19 77 50
arken@orisdental.no
man-fre 8-21, lør 9-17

Toppe Tannregulering
Sandsliahaugen 10, 5254 Sandsli
Telefon: 55 92 90 20
post@usynligtannregulering.no

ØSTFOLD

Kransen Tannlegesenter AS

Dr. Ramtin Taheri, spes. i kjeveortopedi
Trad. tannregulering
Incognito
Invisalign
Kransen, 16, 1531 Moss
kransentannlegesenter.no
kransen@smilehull.no
Tlf: 69 25 19 82

ORAL KIRURGI OG ORAL MEDISIN/KJEVEKIRURGI

AGDER

Colosseum Tannlege Arendal

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Oralkirurg Ove Busch
Vestregate 14, 4838 Arendal
Tlf. 37 02 14 00 Fax 37 02 88 61
arendal@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Arendal Kastell

Endre Hellem
Spesialist i oral kirurgi
Langbryggen 5
4838 Arendal
Tlf 370 26000
arendalkastell@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Kristiansand

Marvika Torv

Bård Alvsaker

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Industrigt. 4
Pb. 1024 Lundsiden, 4687 Kristiansand
Tlf. 38 09 54 10
marvika.torv@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Kristiansand Vestre

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Oralkirurg Bård Alvsaker
Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Oralkirurg Endre Hellem
Vestre Strandgate 42
4612 Kristiansand
Tlf. 38 12 06 66
Kristiansand.vestre@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Sørlandsparken

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Oralkirurg Ove Busch
Barstølveien 36, 4636 Kristiansand
Tlf. 38 70 38 38
kristiansand.sorlandsparken@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannhelse Sør

Oralkirurg Hassan Tariq

Senterveien 30
4790 Lillesand
Tel 91861046
post@tannhelsesor.no

Tannlege Katja Franke

Oralkirurgi
Implantologi
Leirvollen 1A
4513 Mandal
Tlf. 38 26 06 10
dr.katjafranke@online.no

AKERSHUS

Colosseum Tannlege Jessheim

Tannlege Jörgen Tjernberg

Ringvegen 23
2066 Jessheim
Tlf. 67 02 42 20
jessheim@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Lillestrøm

Pål Galteland, Tannlege og lege, spes.
Maxillofacial kirurgi
Dampsagveien 4
2000 Lillestrøm
Tlf 64841050
lillestrom@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Sandvika

Jörgen Tjernberg

Spesialist i oral kirurgi
Løkketangen 20A
1337 Sandvika
Tlf: 67 52 24 80
sandvika@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Kjeller Tannhelse

Michael Unger

Spesialist i oralkirurgi og medisin
Kunnskapsbyens Hus
Gunnar Randersvei 12
2007 Kjeller
Tlf: 63 81 36 76
post@kjellertannhelse.no
www.kjellertannhelse.no

Ski Tannlegesenter

Tannlege Leonardo Carone
Jernbaneveien 4
1400 Ski
oralkirurg@tannlege.info
www.entann.no
Tlf: 64852600
Visdomstenner
Implantatbehandling
Kirurgisk fjernelse av tenner
Benregenerasjonsbehandling

Tannlegene i Jarhuset AS

Tannlege Dag Tvedt

spes. i oral kirurgi og oral medisin

Tannlege Ingvild Nysæther

Spesialistkandidat i oral kirurgi og oral
medisin

Tannlege Nino Buonocunto

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Jarvein 1A, 1358 Jar
Tlf 6753 6372
www.tannlege-jarhuset.no
post@tannlege-jarhuset.no

Maxillofacialkirurg Dominykas Dvylys

Melita Dental
Holmquistveien 1, 1394 Nesbru
Tel. 22 20 21 34
post@melitadental.no

BUSKERUD

Colosseum Tannlege Drammen

Maria Pham

Spesialist i oral kirurgi
Øvre Storgate 4-6,
3018 Drammen
Tlf: 32 20 28 70
drammen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

DRAMMEN ORALKIRURGI

Spesialister i oral kirurgi og oral medisin
Implantatkirurgi

Oralkirurg Kjetil Misje

Oralkirurg Gudmundur Björnsson

Torgeir Vraas Plass 6

3044 DRAMMEN

Tlf. 32 27 67 50

Post@drammenoralkirurgi.no

Flattum Tannlegesenter

Lege og tannlege Karl Iver Hanvold

Spesialist i kjevekirurgi. Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Postboks 1164

3503 Hønefoss

Tlf. 32 12 18 20

www.flattumtannlegesenter.no

post@flattumtannlegesenter.no

Ringerike Tannlegesenter AS

Tannlege Ulf Jonsson

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Kartverksveien 9, 3511 Hønefoss

Tlf. 32 12 10 07

post@ringeriketannlegesenter.no

Spesialistklinikken Union Brygge AS

Tannlege Mirna Farran

Spesialist i oral kirurgi

Grønland 40

3045 Drammen

post@spesialistklinikken-ub.nhn.no

Tlf. 97 47 43 00

Vit Tannklinikk AS

Wit Thomsen

Spesialist i oralkirurgi og oralmedisin

Vit Tannklinikk AS

Rådhusgata 1, 3017 Drammen

post.tannlege777@gmail.com

tel. 94152105

website: vittannklinikkas.com

Jeg tar imot henvisninger av alle grupper av pasienter for oralkirurgisk behandling, mukogingival kirurgi, implantatkirurgi og CBCT.

I samarbeid med anestesileger tilbyr vi behandling i intravenøs sedasjon og generell narkose.

Dr. Odont Shelley Khullar

FDS Royal College of Surgeons (London)

Spesialist i Oralkirurgi MNTF

MSC i implantologi

Oris Dental Drammen Specialistsenter

Øvre Torggate 10

3017 Drammen

Tlf. 32 83 60 00

Faks 32 81 93 09

spesialistene.drammen@orisdental.no

<https://orisdental.no/klinikker/drammen/>

INNLANDET

Aktiv Tannhelse AS

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Ulf Jonsson

Lille Strand gt. 3, 2317 Hamar

Tlf: 62 52 36 96

post@aktivtannhelse.no

www.aktivtannhelse.no

Kjevekirurg Jan Mangersnes

Mjøstannlegene Gjøvik as

Storgata 16, 2 etage

2815 Gjøvik

Tlf: 61130810/faks 61130826

Mobil 91397609

Maxillofacial.Innlandet@gmail.com

MØRE OG ROMSDAL

BLINDHEIM TANNLEGESENTER AS

Dr. odont spesialist oral kirurgi-oral

medisin Lado Lako Loro

Samarbeidende tannlege med

godkjenning for implantatbehandling med stønad fra trygden

Pb. 9204- Vegsund, 6023 Ålesund

Besøksadresse: Blindheim butikkcenter

3. etg / Blindheimshaugen 9

Tlf: 70 14 54 24/70 14 18 55.

post@blindheimtann.no

Fri parkering ved senteret. Gode forhold for funksjonshemmede

Tannlege Fredrik Ahlgren

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

MSc Implant Dentistry

Sedasjon/narkose/CBCT

Sentrum Tannhelse

Alti Futura

PB 2166 Løkkemyra

6502 Kristiansund N

Telefon 71 67 25 00

post@sentrumtannhelse.nhn.no

www.sentrumtannhelse.no

NORDLAND

Bodø Tannlegesenter

Roar Karstensen

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Anja Nilsen Nyland

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Storgata 3B, 8006 Bodø

Tlf: 75 50 65 10

post@bodotannlegesenter.no

www.bodotannlegesenter.no

Colosseum Tannlege Ramsalt

Therese Thoresen

Spesialist i oral kirurgi

Sjøgata 31 8006 Bodø

Tlf: 75506440

Mail: ramsalt@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

OSLO

Bogstadveien Oralkirurgiske Senter AS

Spesialist i oralkirurgi og oral medisin

dr. odont Maria H. Pham

Kjeve- og ansiktsradiolog Caroline Hol

Bogstadveien 51

0366 Oslo

Tlf. 22 46 42 89

E-post: post@tb51.no

Clinica smile Frogner

Spes.Oral kirurg Jaehyun Sim

Oral kirurgi, Implantatbehandling

Bygdøy alle 19, 0262, Oslo

<https://clincasmile.no/>

post@clincasmile.no

22 23 33 33

Colosseum Tannlege Majorstuen

Hanne Kleven Ingstad

Spesialist i Oralkirurgi

Sørkedalsveien 10 C

0369 Oslo

Tlf 23366700

majorstuen@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Nationaltheatret

Maria Pham

Spesialist i oral kirurgi

Stortingsgata 30,

0161 Oslo

Tlf: 22 38 30 13

nationaltheatret@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Festningen tannklinikk

Lege og tannlege Lars Peter Sand

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Nedre Vollgt 1
0158 Oslo
Tlf: 22 91 02 90
firmapost@raadhusstann.no
www.festningen-tannklinikk.no

Fjord Dental AS

Rafael Marques da Silva

Spesialist i oral kirurgi, Ph.D.
Oral kirurgi og Implantatkirurgi
Sara Bergstrand
Spesialist i oral kirurgi
Oral kirurgi og Implantatkirurgi
Valkyriegata 5
0366 Oslo
Tlf. 22 46 57 23
www.fjorddental.no
post@fjorddental.no

KIRURGIKLINIKKEN

Alt innen oral- og kjevekirurgi
Implantatprotetikk
Frøde Øye, spes. oral kirurgi og oral medisin
Helge Risheim, spes. oral og maxillofacial kirurgi
Tormod Krüger, spes. oral kirurgi og oral medisin
Fredrik Platou Lindal, spes. maxillofacial kirurgi
Hanne Gran Ohrvik, spes. protetikk.
Margareth Kristensen Ottersen, spes. kjeve og ansiktsradiologi
Kirkeveien 131, 0361 Oslo
Tlf. 23 36 80 00
Faks. 23 36 80 01
post@kirurgiklinikken.nhn.no
WWW.KIRURGIKLINIKKEN.NO

Oralkirurgisk klinikk Oris dental

Spesialistklinikk – Implantatbehandling
Tannlege, spes. oral kirurgi Dagfinn Nilsen
Tannlege, spes. oral kirurgi Johanna Berstad,
Spes. oral kirurgi Erik Bie
Tannlege, spes. oral kirurgi Hauk Øyri
Sørkedalsvn 10 A, 0369 Oslo
Tlf: 23 19 61 90 Faks: 23 19 61 91
oralkirurgisk@orisdental.no
www.orisdental.no/klinikker/oralkirurgisk-klinikk

SpesDent

Spesialistklinikken i Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo
Oral kirurgi, implantatbehandling
Spesialister i oral kirurgi og oral medisin
Ulf Stuge
Marianne Tingberg
Øystein Langeland
Lars Peder Huse
Tlf. 22 95 51 00
Vi tar imot elektroniske henvisninger
www.spesdent.no
post@spesdent.no

TannSpes – TannlegeSpesialistene i Oslo

Våre tannleger har spesialistkompetanse innen de fleste disipliner. Vi har CBCT og mikroskop
Karl Iver Hanvold • Spesialist i oral kirurgi og oral medisin / maxillofacial kirurgi
Oralkirurg Nino Buonocunto
Besøk: Holmenveien 5G, 0374 Oslo
Post: Postboks 9 Vinderen, 0319 Oslo
Tlf: 22 20 50 50
post@tannspes.no
www.tannspes.no

Tanntunet AS

Oralkirurgi, Oralmedisin og Implantatkirurgi
Spes. i Maxillofacialkirurgi & Spes. i Oralkirurgi og oral medisin Even Mjøen
Spes. i Maxillofacialkirurgi Steven Anandan
Nydalen Allé 71
0485 Oslo
Tlf. 22 15 00 00
henvisning@tanntunet.no
www.tanntunet.no
Samarbeider med radiolog Neeraj Kasbekar

Oral Kirurg Modassar Amin

Skøyen Tannlegekontor
Karenslyst Alle 9 C, 0278 Oslo
Tlf 22 55 41 79
post@skoyentann.no
www.tann.as

Oralkirurg Laszlo Kalmar

Spesialist i oralkirurgi og oralmedisin, implantatkirurgi
Smil Tannlegesenter
Nationaltheatret: Tordenskiolds gate 7, 0160 Oslo
Nydalen: Sandakerveien 116, 0484 Oslo
Løren: Peter Møllers vei 2, 0585 Oslo
Tlf. 23 65 18 81
info@smiltannlegesenter.no
www.smiltannlegesenter.no
Klinikker i Nydalen, Nationaltheatret, og Løren. Klinikkene ligger alle rett ved t-banen.

Tannlege Gholam Soltani

Spesialist oral kirurgi og oral medisin
Bislett Tann- & Kjeveklinikk
Rosenborggata 26, 0356 Oslo
Tlf 22 17 65 66
E-post: tannkjevebislett@yahoo.com

ROGALAND

Colosseum Tannlege Solakrossen

Mats Hellman

Spesialist i oral kirurgi
Solakrossen 14 ,
4050 Sola
Tlf: 51 21 68 00
solakrossen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Forus Tann- & Kjeveklinikk

Dr. Peter Schleier

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin, Implantatbehandling
Attila Csillik
spesialist i oral kirurgi og oral medisin
Luramyveien 12
4313 Sandnes
Tlf : 51 96 99 99
post@forustann.no
www.forustann.no

Haugesund tannklinikk

Vegard Østensjø, spesialist i oral medisin og oral kirurgi
Haugesund tannklinikk
Postboks 325
5501 Haugesund
Tlf: 52707700
www.tannhelseerogaland.no

Stavanger Tann- & Kjeveklinikk

Dr. Peter Schleier

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin, Implantatbehandling
Attila Csillik
Spesialist i oral kirurgi og oral medisin
PB 73 Sentrum
4001 STAVANGER
Tlf : 51 53 01 99
post@stavangertann.no
www.stavangertann.no

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Rogaland

Murwan Idris, spesialist i oral medisin og oral kirurgi

Mindaugas Brukas, spesialist i oral medisin og oral kirurgi
Torgveien 21 B
4016 Stavanger
Tlf 51506810
www.tkrogaland.no

TELEMARK

Colosseum Tannlege Skien Spesialistklinikk

Eva Sawicki Vladimirov

Oralkirurgi og implantatkirurgi

Postboks 3114, 3707 Skien

Besøksadresse:

Telemarksveien 12, 3 etg,

3724 Skien

Tlf. 35 54 43 70

mail: skien.spesialist@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Skien Michael Unger

Oralkirurg

Kverndalsgt. 2 A, 3717 Skien

Tlf. 35522060

skien@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Oralkirurg Anne Aasen AS

Tannlege Anne Aasen

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Oralkirurgi og implantatkirurgi

Besøksadresse:

Bøgata 11, 3800 Bø i Telemark.

Postadresse:

Postboks 49, Falkum, 3705 Skien

Tlf. 35 95 00 27

Mailadresser:

post@telemarkoralkirurgi.no

anne@telemarkoralkirurgi.no

Sentrum Tannklinikk Porsgrunn AS Maxillofacial kirurg Dominykas Dvylys

Tannlege og lege. Oralkirurgi og
implantatkirurgi.

Storgata 146, 3915 Porsgrunn

post@sentrumtannklinikkporsgrunn.no

Tlf. 40455514

Sentrum Tannklinikk Porsgrunn AS Oralkirurg Eva Sawicki Vladimirov

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin.

Oralkirurgi og implantatkirurgi

Storgata 146, 3915 Porsgrunn

post@sentrumtannklinikkporsgrunn.no

Tlf. 40455514

TROMS

Colosseum Tannlege Tromsø Tannlege Jörgen Tjernberg

Spesialist i oral kirurgi

Alkeveien 8, 9015 Tromsø

Tlf: 77 60 90 90

tromsoe@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Tromsø Tannkirurgi og Narkosesenter AS

(tidligere ABA kirurgi og narkose)

Oral kirurgi / kjevekirurgi, samt alle typer

tannbehandlinger i narkose.

Bernt Arne Rønbeck, spesialist i oralkirurgi

Geir Støre, Professor i kjevekirurgi

Sjøgata 39, 3. etasje

9008 Tromsø

Tlf: 975 35 000

post@ttkns.no

www.ttkns.no

TRØNDELAG

Bakke Tannlegekontor AS

Oral kirurgi og implantologi

Oral Kirurg Murwan Idris

Nedre Bakklandet 58c

7014 Trondheim

Tlf. 73 56 88 00

post@bakketannlegekontor

Colosseum Tannlege Trondheim Solsiden

Tannlege og lege Bjørn K Brevik

Spesialist i maxillofacial kirurgi,

implantatkirurgi og oral kirurgi

Kjevekirurg oral medisin Nils Petter

Fossland

Trenerysg. 8 – Nedre Elvehavn

7042 Trondheim

Tlf. 73 80 78 80

solsiden@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

VESTFOLD

Colosseum Tannlege Sandefjord

Tannlege Eivind Andersen

Thor Dahlsq. 1 – 3 – 5

3210 Sandefjord

Tlf. 33 46 52 18

sandefjord@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Tønsberg

Spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Eivind Andersen

Peer Mork Knutsen

Karen Marie Giltvedt

Tollbodgt 22

3111 Tønsberg

Tlf. 33 37 82 82

tonsberg@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Tannklinikken Skeie AS

Oralkirurg Fredrik Lindberg

Implantater og annen oral kirurgi

-sedasjon/narkose om ønskelig

Aagaards plass 1

3211 Sandefjord

Tlf: 33 46 61 71

resepsjon@tannklinikken.no

Maxillofacialkirurg Dominykas Dvylys

Melita Dental

Kilgata 16, 3217 Sandefjord

Tel. 40 51 60 51

info@melitadental.no

Tannlege og lege Bjørn J. Hansen

Kjevekirurg

Implantologi

Storgaten 33

3110 Tønsberg

Tlf. 33 31 22 36

Faks 33 31 61 39

bjhan3@online.no

VESTLAND

Colosseum Tannlege Bergen

Espen Helgeland

Spes. kand. oral kirurgi og oral medisin

Andreas Skaale Sælen

spesialist i oral kirurgi og oral medisin

Rolf Sælen

Spesialist i oralkirurgi og oral medisin

Fortunen 1

5013 Bergen

Tlf 55 30 04 50

bergen@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Sotra

Espen Helgeland

Spes. kand. oral kirurgi & oral medisin

Bildøyveien 11 C

5353 Straume

Tlf 56 32 46 60

sotra@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Oralkirurg Arild Kvalheim

Oralkirurg PhD Torbjørn Pedersen

Oris Dental Arken Åsane

Åsane Senter 37, 5116 Ulset

Telefon: 55 19 77 50

arken@orisdental.no

man-fre 8-21, lør 9-17

ØSTFOLD

Colosseum Tannlege Fredrikstad

Spesialistklinikk

Dominic Cap

Spesialist i Oralkirurgi

Farmannsgate 2,

1607 Fredrikstad

Tlf: 69 36 88 00

fredrikstadprivate@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Kransen Tannlegesenter AS

Zina Kristiansen,
spes. i oral kirurgi og oral medisin
Kransen, 16, 1531 Moss
kransen@smilehull.no
Tlf: 69 25 19 82

ORAL PROTETIKK

AGDER

Colosseum Tannlege Arendal Kastell Per Kristian Lundvall

Spesialist i protetikk
Langbryggen 5
4838 Arendal
Tlf 370 26000
arendalkastell@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Farsund Tannlege Karl Martin Loga

Spesialist i oral protetikk
Barbrosgt 13
4550 Farsund
Tlf 38 39 06 80
Faks 38 39 45 04
farsund@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Kristiansand Marvika Torv

Tannlege Jon Nordmo
Implantatprotetikk
Industrigata 4
Postboks 1024 Lundsiden
4687 Kristiansand
Tlf. 38 09 54 10
marvika.torv@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Kristiansand Vestre Tannlege Karl Martin Loga

Spesialist i oralprotetikk
Vestre Strandgate 42
4612 Kristiansand
Tlf. 38120666
Kristiansand.vestre@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Oris Dental Arendal spesialistklinikk Marianne Brøndum Vangsnes

Spesialist i oralprotetikk. Utfører
implantatprotetikk, tannslitasje, fast/
avtagbar og kombinasjonsprotetikk,
bondet protetikk, TMD. Tverrfaglig
samarbeid på klinikken med periodontist.
Torvet 10, 4etg.
4836 Arendal
Tlf. 370 25522
arendal@orisdental.no
www.orisdental.no
Vi tar imot også elektroniske henvisninger.

AKERSHUS

Kjeller Tannhelse Trine Bjelke-Holtermann

Spesialist i oralprotetikk
Kunnskapsbyens Hus
Gunnar Randersvei 12
2007 Kjeller
Tlf: 63 81 36 76
post@kjellertannhelse.no
www.kjellertannhelse.no

Tannlegene i Jarhuset AS

Tannlege Morten Børsum
Spesialist i oral protetikk
Jarveien 1A, 1358 Jar tlf 6753 6372
www.tannlege-jarhuset.no
e-post: post@tannlege-jarhuset.no

Tannlege Knut Erik Eide

Implantatprotetikk
Tannlegene i Concoriabygget
Stortorvet 20
2000 Lillestrøm
Tlf. 63 80 55 77
post@ticb.no
www.ticb.no

Tannlege, PhD Jørn A. Aas

Spesialist i oral protetikk
Implantatprotetikk
Tannlegene i Concoriabygget
Stortorvet 20
2000 Lillestrøm
Tlf. 63 80 55 77
post@ticb.no
www.ticb.no

BUSKERUD

Flattum Tannlegesenter

Tannlege Anders Brennhovd
Spesialist i oral protetikk.
Implantatprotetikk. TMD. Søvnapné
Postboks 1164
3503 Hønefoss
Tlf. 32 12 18 20
www.flattumtannlegesenter.no
post@flattumtannlegesenter.no

Spesialistklinikken Union Brygge AS Tannlege Christine Dæhli Oppedal

Spesialist i oral protetikk
Implantatprotetikk
Grønland 40
3045 Drammen
post@spesialistklinikken-ub.nhn.no
Tlf. 97 47 43 00

Tannlegene Sydow og Mo AS

Odontologisk spesialistpraksis
Spesialister i oral protetikk:
Arild Mo
Carl Hjortsjö ph.d
Åshild K Frettem
I tverrfaglig samarbeid med:
Siv Forsberg Hansen spes. oral kirurgi/
medisin
Odd Carsten Koldsland, ph.d, spes. perio
Jørgen Hugo spes. kandidat perio
Ulf Riis spes. kjeve og ansiktsradiologi
Torgeir Vraa's Plass 4
3044 Drammen
Tlf. 32 83 10 54
post@tannlegesydow-mo.no
www.sydowogmo.no

INNLANDET

Tannlege Geir Oddvar Eide

Implantatprotetikk
Tannlegene i kvartal 48
Torggt. 44, 2317 Hamar
Tlf. 62 52 30 73
Faks 62 52 24 49

Tannlege Eva Gunler

Implantatprotetikk
Tannlegene i Hippegården
Storgt 111, Pb 110
2390 Moelv
Tlf. 62367301

NORDLAND

Tannlege Are Arnesen Moen

Spesialist i oral protetikk
Bodø Tannlegesenter AS
Storgata 3b, 8006 Bodø
Telefon 75 50 65 10
post@bodotannlegesenter.no
www.bodotannlegesenter.no

OSLO

Aktiv Tannklinikk AS

Tannlege Anne Kalvik

Spes.protetikk. Implantatprotetikk, tannslitasje, fast/avtakbar og kombinasjonsprotetikk, snorkeskinner. Tverrfaglig samarbeid på klinikken med periodontist, kjevekirurg og endodontist. Storgata 17, 0184 Oslo
Tlf. 22 41 80 80
epost@tannlegekalvik.no
post@aktivtann.no
www.aktivtann.no
Lett tilgang for rullestol/ bevegelseshemmede. Sentralt, nær tog, buss og trikk

Bjerke Tannmedisin AS

Protetikk bla. med fokus på periodonti og implantat

Hans Jacob Rønold

Spesialist i Protetikk, Dr Odont, 1. Amanuensis
Refstadveien 64
0589 Oslo
Tlf. 22 93 93 40
Faks 22 93 93 41
capedelas@gmail.com
https://tannmedisin.no/

Bjerke Tannmedisin AS

Roy Samuelsson

spesialist oral Protetikk
Refstadveien 64
0589 Oslo, Norway
+47 22 93 93 40

Festningen tannklinikk AS

Tannlege Cathrine Å. Karlsen, spes.

protetikk. Implantatprotetikk
Nedre Vollgt 1
0158 Oslo
Tlf. 22 42 54 87
Faks 22 41 31 73
www.festningen-tannklinikk.no
firmapost@raadhusstann.no

Fjord Dental AS

Monika Caban

Spesialist i oral protetikk
Valkyriegata 5
0366 Oslo
Tlf. 22 46 57 23
www.fjorddental.no
post@fjorddental.no

Holtet Spesialisttannhelse AS

Tannlege Knut-Erik Jacobsen

Kongsveien 94
1177 Oslo
Tlf. 21 41 50 80
www.spesialisttannhelse.no
post@spesialisttannhelse.no

KIRURGIKLINIKKEN

Hanne Gran Ohrvik, spes.protetikk.

Implantatprotetikk
Kirkeveien 131, 0361 Oslo
Tlf. 23 36 80 00
Faks. 23 36 80 01
post@kirurgiklinikken.nhn.no
WWW.KIRURGIKLINIKKEN.NO

Oral kirurgisk klinikk Oris dental

Spesialistklinik

Tannlege, PhD Jørn A. Aas

Spesialist i oral protetikk
Implantatprotetikk
Sørkedalsvn 10 A
0369 Oslo
Tlf: 23 19 61 90
Faks: 23 19 61 91
Oralkirurgisk@orisdental.no
www.orisdental.no/klinikker/oralkirurgisk-klinikk

SpesDent

Implantatbehandling

Tannlege Henrik Skjerven, Ph.D

Tannlege Knut Øverberg

Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo
Tlf. 22 95 51 00
Vi tar i mot elektroniske henvisninger
www.spesdent.no
post@spesdent.no

TannSpes – TannlegeSpesialistene i Oslo

Våre tannleger har spesialistkompetanse innen de fleste disipliner. Vi har CBCT og mikroskop
Bjørn Einar Dahl • Spesialist i oral protetikk
Besøk: Holmenveien 5G, 0374 Oslo
Post: Postboks 9 Vinderen, 0319 Oslo
Tlf: 22 20 50 50
post@tannspes.no
www.tannspes.no

Tannlege Elisabeth Henderson

Spesialist Oralprotetikk
Implantologi, Porslensfasader, Kombinasjonsprotetikk, Snorkeskinner
Tannlege Åshild Kvamen Frettem
Spesialist Oral protetikk
Slottsparkentannklinikk As
Tannlegene Stene- Johansen
Parkveien 60
0254 Oslo
Tlf 22441738
www.Slottsparkentannklinikk.no,
post@slottsparkentannklinikk.no

ROGALAND

Colosseum Tannlege Solakrossen

Tannlege Erland Eggum

Implantatprotetikk/spes oral protetikk
Rådgivende overtannlege i Helfo.
Solakrossen 14
4050 Sola
Tlf. 51 21 68 00
solakrossen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Haugesund tannklinikk

Trond Storesund, spesialist i oral protetikk

Postboks 325
5501 Haugesund
Tlf: 52 70 77 00
www.tannhelserogaland.no

Tannhelsetjenestens kompetansesenter

Rogaland

Inken Reichhelm, spesialist i oral protetikk

Lena Johansen, spesialist i oral protetikk

Torbjørn Leif Hansen, spesialist i oral protetikk

Torgveien 21 B
4016 Stavanger
Tlf 51 50 68 10
www.tkrogaland.no

Tannlege Hamid Hosseini AS

Spesialist i oral protetikk
Sølvberggt. 16
4006 Stavanger
Tlf. 51 89 60 88
seyed@hotmail.com

Tannlege Hannu Larsen

Spesialist oral protetikk
Tannklinikken Larsen og Bøe
Implantatbehandling
Løkkeveien 51
4008 Stavanger
Tlf. 51 53 13 00
post@tannlegenelarsenogboe.no
www.tannlegenelarsenogboe.no

TELEMARK

Colosseum Tannlege Skien

Tannlege Christian Skoe Berntsen

Spesialist i oral protetik
Implantatprotetik
Kverndalsgata 2A
3717 Skien
Tlf. 35 52 20 60
skien@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

TROMS

Tannlege Hans Are Ovanger

Implantatprotetik
Strandskillet 5
9008 Tromsø
Tlf. 77 28 01 00
Faks 77 28 01 11
hans.are@tannlegespesialistene.no

TRØNDELAG

Bakke tannlegekontor AS

Tannlege Amanda H. Ulsund

Spesialist oral Protetik
Implantatprotetik, fast og avtakbare
proteser, tannslitasje, estetisk behandling,
TMD, Søvnapné.
Nedre Bakklandet 58c
7014 Trondheim
Tlf. 73 56 88 00
post@bakketannlegekontor.no
www.bakketannlegekontor.no

Colosseum Tannlege Trondheim Solsiden

Tannlege Eva Børstad

Spesialist i oral protetik
Implantatprotetik
Trenerys gt. 8 – Nedre Elvehavn
7042 Trondheim
Tlf. 73 80 78 80
solsiden@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

VESTFOLD

Colosseum Tannlege Sandefjord

Tannlege Anders Kamfjord

Spesialist i oral protetik
Implantatprotetik
Thor Dahlsq. 1 – 3 – 5
3210 Sandefjord
Tlf. 33 46 52 18
Faks 33 46 19 88
sandefjord@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Tønsberg

Monica Caban

Spesialist i Oral protetik
Stasjonen, Tollbodgaten, 3111 Tønsberg,
Norge
Tlf. 33 37 82 82
tonsberg@colosseum.no
https://colosseumtannlege.no

Tønsberg Tannlegevakt

Tannlege Pål-Espen Tannmand

Tannlege Sigurd Schneider

Spesialist i oral protetik. Implantatprotetik.
TMD. Søvnapné
TOO tannlege, Narkose
Storgaten 27B
3126 Tønsberg
Tlf. 40 61 12 12
tonsbergtannlegevakt.no
tannmand@tonsbergtannlegevakt.no

VESTLAND

Colosseum Tannlege Bergen

Tannlege Ida Marie Dahle

Spesialist oral protetik

Tannlege Sverre Eldrup

Spesialist oral protetik

Tannlege Ulrik Leidland Opsahl

Spesialist oral protetik
Fortunen 1
5013 Bergen
Tlf 55 30 04 50
bergen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

TANNLEGE Team Kjersti Sylvestre-Jensen

Spesialist i oral protetik
Tannslitasje, alt innen fast - og avtakbar
protetik, implantatprotetik, rehabilitering
og estetisk tannbehandling
Nattlandsfjellet 1A
5098 Bergen
TLF: 55316767
www.tannlege-ksj.no
tannlegek@outlook.com
kjersti.sylvestre-jensen@ok.uib.no

Tannlege Paul-Arne Hordvik

Spesialist i oral protetik
Tannslitasje, alt innen fast- og avtakbar
protetik, implantatprotetik, rehabilitering
og estetisk behandling
Oris Dental Arken Åsane
Åsane Senter 37, 5116 Ulset
Telefon: 55 19 77 50
arken@orisdental.no
man-fre 8-21, lør 9-17

Tannlege Christine Jonsgar

Spesialist i oral protetik
Implantat planlegging og
implantatprotetisk rehabilitering
Komplikasjonsbehandling implantater
Omfattende rehabilitering fast/avtagbar
Behandlingsplanlegging og koordinering
der henviser ønsker å gjøre hele eller deler
av behandling selv.
Kanalveien 64, 3 etg.
5068 Bergen
Tlf: 55550600
tannlegejonsgar@gmail.com
henvisning@bergen-tannhelsesenter.no

Tannlege Marit Morvik

Rehabilitering, fast og avtakbar protetik,
tannslitasje,
implantatbehandling, estetisk tannbehandling.
Bergen Nord tannhelsesenter
Åsamyrene 90, 5116 Ulset
Tlf. 55 39 50 80
Faks 55 39 50 81
marit.morvik@bgn-tannhelse.no
www.bgn-tannhelse.no

Tannlege Kyrre Teigen

Spesialist i oral protetik.
Rehabilitering av tannslitasje, estetisk
behandling, fast- og avtakbar protetik,
implantatprotetik, regulering med
plastsinner og behandling med
snorkesinner.
Implantatkirurgi.
Konsultasjon for behandlingsplanlegging.
Juvikflaten 14a
5308 Kleppstø
Tlf. 56 14 20 14/900 77 333
Tilkost for funksjonshemmede
www.ats.as
kyrre@ats.as

ØSTFOLD

Colosseum Tannlege Fredrikstad

Spesialistklinik

Tannlege Kai B. Hannestad

Spesialist i oral protetik
Farmannsgate 2,
1607 Fredrikstad
Tlf: 69 36 88 00
fredrikstadprivate@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Varna Tannlegesenter
Sigurd Schneider

Spesialist i oral protetik

Lars-Fredrik Gjølstad

Spesialist i oral protetik

Spesialkompetanse i klinisk hypnose

Lilleeng Helsepark

Rosenvingesvei 8,

1523 Moss

2. etg, inngang B

Tlf: 69 26 49 00

E-post: post@varna-tannlegesenter.nhn.no

www.varnatannlegesenter.no

PERIODONTI

AGDER

Colosseum Tannlege Arendal Kastell

Jostein Andersen

Periodontist

Langbryggen 5

4838 Arendal

arendalkastell@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Oris Dental Arendal spesialistklinik

Mette Hofstad

Spesialist i periodonti,

implantatbehandling, estetisk

mukogingival kirurgi, regenerativ kirurgi.

Tverrfaglig samarbeid på klinikken med
protetiker.

Torvet 10, 4etg.

4836 Arendal

Tlf. 370 25522

arendal@orisdental.no

www.orisdental.no

Vi tar imot også elektroniske henvisninger.

AKERSHUS

Colosseum Tannlege Lillestrøm

Avesta Haider

Spesialist i periodonti

Dampsagveien 4

2000 Lillestrøm

Tlf 64 84 10 50

lillestrom@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Ski Tannlegesenter

Tannlege Torkel Kolsrud. Kort ventetid.

Jernbaneveien 4

1400 Ski

perio@tannlege.info

www.entann.no

Tlf: 64852600

Implantatbehandling

Systematisk periodontal behandling

Regenerativ kirurgi

Implantatkirurgi

Tannlegene i Jarhuset AS

Tannlege Karin Børsum

Spesialist i periodonti

Jarveien 1A, 1358 Jar, tlf 6753 6372

www.tannlege-jarhuset.no

e-post: post@tannlege-jarhuset.no

Tannlege Marie Fjærtøft Heir

Strøket 9, 1383 Asker

Tlf. 66 78 97 47

Faks 66 75 93 33

Tannlege Berit Bae Lier

Sentrumsveien 4, 1400 Ski

Tlf. 64 87 41 20

Faks 64 87 19 50

Tannlege Tove Roscher

Depotg. 20, 2000 Lillestrøm

Tlf 63 81 22 76

post@tannlegenedepotgaten.no

BUSKERUD

Flattum Tannlegesenter

Tannlege Kristin Rustand

Spesialist i periodonti

Postboks 1164

3503 Hønefoss

Tlf. 32 12 18 20

www.flattumtannlegesenter.no

post@flattumtannlegesenter.no

Ringerike Tannlegesenter AS

Tannlege Dr.Odont Kristin M. Kolltveit

Spesialist i periodonti

Periodontitt behandling

Implantatbehandling

Mukogingival kirurgi

Preprotetisk gingival kirurgi

Kartverksveien 9, 3511 Hønefoss

Tlf. 32 12 10 07

post@ringeriketannlegesenter.no

Spesialistklinikken Union Brygge AS

Tannlege Jon Flinth Vatne

Spesialist i periodonti

Tannlege Kerstin Schander

Spesialist i periodonti

Tannlege Thomas Norum

Spesialist i periodonti

Grønland 40

3045 Drammen

post@spesialistklinikken-ub.nhn.no

Tlf. 97 47 43 00

Periospesialist Sandra B. Tunbridge

Oris Dental Drammen Spesialistsenter

Øvre Torggate 10

3017 Drammen

Tlf. 32 83 60 00

Faks 32 81 93 09

spesialistene.drammen@orisdental.no

https://orisdental.no/klinikker/drammen/

INNLANDET

Aktiv Tannhelse AS

Cecilia Johansson

Spesialist i periodonti

Lille Strand gt. 3, 2317 Hamar

Tlf # 62 52 36 96

post@aktivtannhelse.no

www.aktivtannhelse.no

Tannlege Martin Wohlfeil

Spesialist i periodonti

Systematisk periodontal behandling

Regenerativ kirurgi

Estetisk mucogingival kirurgi

Implantatkirurgi

Klinikk77 AS

Kirkegata 77

2609 Lillehammer

Tlf. 61 24 00 04

post@k77.no

Tilgang for handicappede.

Nær parkering, buss og tog

Tannlege Klaus Ånerud

Implantatbehandling

Parkveien 7, 2212 Kongsvinger

Tlf. 62 81 46 78

Faks 62 81 42 20

klaus.anerud@gmail.com

MØRE OG ROMSDAL

Aksla Tannhelse AS

Tannlege Irene Dybvik

Spesialist i periodonti

Ystenesgata 6B

6003 Ålesund

Tel: 70 12 22 94

hei@akslatannhelse.no

www.akslatannhelse.no

Colosseum Tannlege Ålesund

Alberto Turri

Spesialist i periodonti

Keiser Wilhelmsgt. 25, P.b. 605

6001 Ålesund

Telefon 70 10 46 70

firmapost.alesund@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

OSLO

Aktiv Tannklinikk AS

Tannlege Janet Maistry Østrem

Spesialist i periodonti

Storgata 17

0184 Oslo

Tlf: 22 41 80 80

Email: post@aktivtann.no

www.aktivtann.no

Bjerke Tannmedisin AS

Periodonti, Implantat, Mucogingivalkirurgi

Tannlege PhD Caspar Wohlfahrt

Spesialist i Periodonti, PhD, MS, 1.

Amanuensis

Tannlege Anders Verket

Spesialist i Periodonti, PhD, MS, 1.

Amanuensis

Tannlege Maria Balta

Spesialist i Periodonti, PhD, MS, 1.

Amanuensis

Refstadveien 64

0589 Oslo

Tlf: 22 93 93 40

Faks 22 93 93 41

capedelas@gmail.com

<https://tannmedisin.no>

Colosseum Tannlege Majorstuen

Rita Matos Cruz, Spesialist i periodonti

Sørkedalsveien 10 C

0369 Oslo

Tlf 23366700

majorstuen@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

Nordstrand Tannhelse AS

Tannlege Trond Telje

Spesialist i periodonti

Von Øtkens vei 1, 1169 Oslo

Tlf: 22 61 32 01

post@nordstrandtannhelse.no

www.nordstrandtannhelse.no

SpesDent

Spesialistklinikken i Hegdehaugsveien 31

0352 Oslo

Ingeborg Kolseth

Spesialist i periodonti

Tlf: 22 95 51 00

Vi tar i mot elektroniske henvisninger

www.spesdent.no

post@spesdent.no

Spesialistklinikkk for Periodonti as

Tannl.spes.perio Bettina Iversen Thomseth

Tannl.spes.perio John Erik Thomseth

Tannl.spes.perio Helena Olavsdottir Haugbo

Hegdehaugsv. 36

0352 Oslo

Tlf: 22 46 78 10

post@spes-periodonti.no

Tanntunet AS

Tannlege og Dr.odont. Mawaan Khadra

Spesialist i periodonti

Nydalen Allé 71

0485 Oslo

Tlf: 22 15 00 00

henvisning@tanntunet.no

www.tanntunet.no

Tannlege Nina Bjergene

Akersgata 16

0158 Oslo

Telefon 23 10 53 50

post@periodonti.no

Tannlege Mette Gilhus Hillestad

Slemdal tannlegesenter

Stasjonsveien 4

Postboks 31

Slemdal 0710 Oslo

Tlf: 22 14 18 00

firmapost@slemdal-tann.nhn.no

www.slemdal-tann.no

Periospesialist Ingeborg Kolseth

Akersgata 16, 0158 Oslo

post@periodonti.no

Tannlege Thomas Norum

spesialist i periodonti

Skøyen Tannlegekontor

Karenslyst alle 9 c, 0278 Oslo

Tlf 22 55 41 79

Tannlege Spesialist Periodonti

Dr.Med. Annika Sahlin Platt

Periodontal behandling, Implantat,

Implantat protetikk , Periimplantit,

proteser og biteskinner

Slottsparkentannklinikk As

Tannlegene Stene- Johansen

Parkveien 60

0254 Oslo

Tlf 22441738

www.Slottsparkentannklinikk.no,

post@slottsparkentannklinikk.no

Tannlege Sandra Bellagamba Tunbridge

Grünerløkka tannhelsesenter

Thorvald Meyersgt. 33, 0555 Oslo

Tlf. 22 35 77 92

Faks 22 35 49 18

Mobil: + 47 984 777 62

ROGALAND

Oris Dental Egersund

Tannlege Øystein Fardal

Johan Feyers gate 12, 4370 Egersund

Telefon: 51 49 15 55

egersund@orisdental.no

orisdental.no/klinikker/egersund/

Tannlegene Hetland AS

Tannlege Trond Ole Hetland,

Tannlege Pedro Franca

Hinnasvingene 50, Postboks 6097

4088 Stavanger

Tlf. 51 88 15 80

Faks 51 58 83 27

www.tannlegenehetland.no

Tannlege PhD Rigmor S. Flatebø

Apollonia tannlegesenter

Handelens Hus 2. etg., Klubbegaten 1b

Postboks 397, 4002 Stavanger

Tlf. 51 85 60 30

rigmor.flatebo@gmail.com

TELEMARK

Colosseum Tannlege Skien

Periodontist Jon Olav Kubberød

Kverndalsgt. 2 A, 3717 Skien

Tlf. 35522060

skien@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

HOLTANKLINIKKEN, Jan M. Akre

Spesialist i periodonti

Periodontitt behandling

Implantatkirurgi

Implantatprotetikk

Folkestadvegen 12, Pb 153

3833 Bø i Telemark

Tlf: 35 06 10 50

post@holtanklinikken.no

TRØNDELAG

Bakke Tannlegekontor AS

Spes. Perio Dr. Alberto Turri

Nedre Bakklundet 58 c

7014 Trondheim

Tlf. 73 56 88 00

post@bakketannlegekontor.no

VESTFOLD

Colosseum Tannlege Sandefjord **Tannlege Bernt Johan Evensen**

Spesialist i periodonti
Thor Dahlg. 1 – 3 – 5
3210 Sandefjord
Tlf. 33 46 52 18
sandefjord@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Perio Tannklinikken AS

Tannlege Nico H. Toosinejad

Systematisk periodontal behandling
Mucogingival kirurgi
Implantatkirurgi
Kilgata 9, 3217 Sandefjord
Tlf. 33 46 22 11, 33 46 28 13
post@perioklinikken.com

VESTLAND

Colosseum Tannlege Bergen

Georg Bruun

Spesialist i periodonti
Tannlege Kathrin Beyer, Ph.d.
Spesialist i periodonti
Fortunen 1, 5013 Bergen
Tlf 55 30 04 50
bergen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannlege Kathrin Beyer, Ph.d.

Spesialist i periodonti
Systematisk periodontal behandling
Regenerativ kirurgi
Implantatkirurgi
Oris Dental Broegelmanhuset
Strandgaten 5, 5013 Bergen
Telefon: 55 32 08 04
broegelmanhuset@orisdental.no
https://orisdental.no/klinikker/
broegelmanhuset

Tannlege Kristian H. Lind

Spesialist i periodonti
Systematisk periodontal behandling
Regenerativ kirurgi
Implantatkirurgi
Oris Dental Arken Åsane
Åsane Senter 37, 5116 Ulset
Telefon: 55 19 77 50
arken@orisdental.no
man-fre 8-21, lør 9-17

Oris Dental Nesttun
Østre Nesttunvegen 2, 5221 Nesttun
Telefon: 55 10 17 00
nesttun@orisdental.no

ØSTFOLD

Colosseum Tannlege Fredrikstad **Spesialistklinik**

Rune Molander Mjelde

Farmannsgate 2, 1607 Fredrikstad
Tlf: 69 36 88 00
fredrikstadprivate@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Kransen Tannlegesenter AS

3 spesialister i periodonti
Systematisk periodontal behandling
Implantatbehandling
Estetisk mucogingival kirurgi
Kransen, 16, 1531 Moss
kransentannlegesenter.no
kransen@smilehull.no
Tlf: 69 25 19 82

Varna Tannlegesenter

Jon Olav Kubberød

Spesialist i periodonti

Jørgen Hugo

Spesialist i periodonti
Lilleeng Helsepark
Rosenvingesvei 8,
1523 Moss
2. etg, inngang B
Tlf: 69 26 49 00
E-post: post@varna-tannlegesenter.nhn.no
www.varnatannlegesenter.no

SPESIALKOMPETANSE

IMPLANTATPROTETIKK

* Godkjent til å utføre implantatprotetisk behandling med tryggestønad.

AKERSHUS

Bekkestua Tannmedisin AS

Tannlege Gyri Dingsør

Tilrettelagt for rullestolbrukere
Gamle Ringeriksvei 37
1357 Bekkestua
Tlf. 67 83 22 10
Faks 67 83 22 15
post@bekkestuatannmedisin.no

Ski Tannlegesenter

Tannlege Magnus Paulsbo,
Tannlege Morten Paulsbo. Kort ventetid.
Jernbaneveien 4
1400 Ski
implantat@tannlege.info
www.entann.no
Tlf: 64852600

Tannlege MNTF Hans Kristian Dahl

Son Torg, Storgt. 25

1555 Son

64 95 80 00/64 95 85 85

tahk.da@online.no

Tannlege Sven Grov

Jessheim Tannlegesenter
Stallvegen 4
2050 Jessheim
Tlf. 63 94 76 00
Faks 63 94 76 10
E-post: svengrov@online.no

BUSKERUD

Ringerike Tannlegesenter AS

Tannlege Bjørn Even Gulsvik

Kartverksveien 9
3511 Hønefoss
Tlf. 32 12 10 07
post@ringeriketannlegesenter.no

Tannlege Trond Anderssen

Oris Dental Drammen
Øvre Torggate 10
3017 Drammen
Tlf. 32 83 60 00
Faks 32 81 93 09
spesialistene.drammen@orisdental.no
https://orisdental.no/klinikker/drammen/

Tannlege Bent Dramdal

Myntgt. 5, 3616 Kongsberg
Tlf. 32 73 10 06, faks 32 72 42 28
Klokkebakkentannlegene@gmail.com

Tannlege Terje Døvik

Samarbeider med
Dr.odont, oralkirurg Gudmundur Björnsson
Oralkirurg Kjetil Misje
Drammen Oralkirurgi
Torgeir Vraas plass 6, 3044 Drammen
Tlf. 32 27 67 50
terje.doviken@drammenoralkirurgi.no
www.drammenok.no

INNLANDET

Hartz Dental AS

Tannlege Einar Hartz
Storgata 7b
2408 Elverum
Tlf 62432100
www.hartzdental.no
info@hartzdental.no

Tannlege Gunnar Steinsvoll AS

Johan Nygårdsgt. 11B
2670 Otta
Tlf. 61 23 00 26
post@gsteinsvollas.nhn.no
Implantatprotetikk, sedasjon, lystgass.
Tilgjengelighet for funksjonshemmede.

MØRE OG ROMSDAL

Colosseum Tannlege Molde

Tannlege Anne-Christel Rebni

Romsdalsgata 1
6413 Molde
Tel: 71 25 18 32
molde@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannlege Tale Flatsetø

Eidsbergvegen 27, 6490 Eide
Tlf. 71 29 63 11
taleflat@icloud.com

Tannlege Helene Herje

Tannlegene i Myrabakken
Myrabakken 5, 6413 Molde
Tlf. 71 21 55 15
post@tannlegeneimyrabakken.no
www.tannlegeneimyrabakken.no
Tilrettelagt for rullestolbrukere

Tannlege Kirsti Kristoffersen

Odontia Kvernberget
Rørgata 8
6517 Kristiansund
Tel: 71 67 00 00
kvernberget@odontia.no
www.odontia.no

NORDLAND

Tannlege Per Hamre

Tannboden Brønnøysund AS
Storgata 19
8900 Brønnøysund
Telefon 924 79 700

OSLO

Festningen tannklinikk

Tannlege Cathrine Å. Karlsen

Nedre Vollgt 1
0158 Oslo
Tlf: 22 91 02 90
firmapost@raadhusmann.no
www.festningen-tannklinikk.no

Fjord Dental AS

Martin Christopher Hoftvedt

Spesialkompetanse Implantatprotetikk
Valkyriegata 5
0366 Oslo
Tlf. 22 46 57 23
www.fjorddental.no
post@fjorddental.no

Fjærvik klinikken

Tannlegene Ingrid Fjærvik og Vera Breivik
Sommerrogata 13-15, 0255 Oslo
Tlf. 21 63 16 00
www.fjaervikklinikken.no
Epost: post@fjaervikklinikken.no
Tilgjengelig for bevegelseshemmede
Kveldsåpent

Holmlia Tannlegekontor AS

Tannlege Henning Moen Løvaas

Holmlia sentervei 12
1255 Oslo
Tlf.: 22 61 42 08
e-post: adm@holmliatannlegene.no
hjemmeside: www.holmliatannlegene.no
Vi har tilgang for rullestolbrukere, 2 timer gratis parkering

SpesDent

Spesialistklinikken i Hegdehaugsveien 31
Tannlege Henrik Skjerven, Ph.D
Spesialist i oral protetikk
Implantatprotetikk
Knut Øverberg
Spesialist i oral protetikk
Implantatprotetikk
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo
Tlf. 22 95 51 00
Vi tar i mot elektroniske henvisninger
post@spesdent.no
www.spesdent.no

Tanntunet AS

Tannlege Kristin W. Haugstoga

Samarbeider med Spes. i
Maxillofacialkirurgi & Spes. i Oralkirurgi og
oral medisin **Even Mjøen**
Nydaalen Allé 71
0485 Oslo
Tlf. 22 15 00 00
henvisning@tanntunet.no
www.tanntunet.no

Tannlege Siv Kristin Helgheim

Tannlege Parwana Naimy

Tann- og kjeveklinikken
Nedre Rommen 5C, 0988 Oslo
siv@rommentannhelse.no
www.tannogkjeveklinikken.no
Tlf: 22 21 42 22

Tannlege, PhD (dr.odont) Elisabeth

Aurstad Riksen

Bygdøy Alle 58 B, 0265 OSLO
Tlf. 22 44 86 13
tannrik@online.no
www.tannlege-ar.no
Åpningstider: Man–fre 8–16

ROGALAND

Colosseum Tannlege Sandnes

Tannlege Mark Fischer

Spesialkompetanse Implantatprotetikk
Langgt. 18; 4306 Sandnes
Tlf.: 51 60 91 00
sandnes@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Colosseum Tannlege Sola

Tannlege Geir J. Bøe

Spesialkompetanse Implantatprotetikk
Tannlege Nils K. Langhelle
Spesialkompetanse Implantatprotetikk
Vingveien 2, 4050 Sola
sola.vingveien@colosseum.no
www.colosseumklinikken.no

Colosseum Tannlege Stavanger
Kjetil Kaland

Spesialkompetanse implantat
Haakon Vlls gate 7,
4005 Stavanger,
Tlf: 51 50 11 50
stavanger@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Forus Tann- & Kjeveklinikk
Tannlege Linh Bui
Tannlege Øivind Nerheim Torkelsen

Luramyrvæien 12,4313 SANDNES
Tlf: 51 96 99 99
post@forustann.no
www.forustann.no

Stavanger Tann- & Kjeveklinikk
Tannlege Gaute Kommedal
Tannlege Linh Bui
Tannlege Eniko Kovacs

PB. 73 Sentrum
4001 Stavanger
Tlf: 51 53 01 99
post@stavangertann.no
www.stavangertann.no

Tannlegene Hetland AS
Tannlege Trond Ole Hetland
Tannlege Pedro Franca

Implantatbehandling
Hinnasvingene 50, Postboks 6097
4088 Stavanger
Tlf. 51 88 15 80
Faks 51 58 83 27
www.tannlegenehetland.no

Waage Tannlegesenter
Tannlege Fredrik Waage

Kjøpmannsbrotet 5
4352 Kleppe
Tlf. 51 42 16 94
Mail: post@waagets.no
Web: www.waagets.no
Åpningstider: 08.00–15.30.

Tannlege Leif Berven

Pb 430
4379 Egersund
Tlf. 51 49 11 30
Faks 51 49 33 82
leif_berven@hotmail.com

TELEMARK

Sentrum Tannklinikk Porsgrunn AS
Tannlege Aiste A. Aasen

Implantatprotetikk
Storgata 146, 3915 Porsgrunn
post@sentrumtannklinikkporsgrunn.no
Tlf. 40455514, 40455237

TROMS

Colosseum Tannlege Tromsø
Tannlege Jørn Espen Høili

Alkeveien 8, 9015 Tromsø
Tlf 77 60 90 90
tromsø@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tromsø Tannkirurgi og Narkosesenter AS

(tidligere ABA kirurgi og narkose)
Implantat / protetikk, samt alle typer
tannbehandlinger i narkose.
Sjøgata 39, 3. etasje
9008 Tromsø
Tlf: 975 35 000
post@ttkns.no
www.ttkns.no

TRØNDELAG

Bakke Tannlegekontor AS
Kai Sandvik

Nedre Bakklandet 58 c
7014 Trondheim
Tlf: 73 56 88 00
post@baketannlegekontor.no

Colosseum Tannlege Fosen
Tannlege Sönke Forsthöfel

Yrjars gate 29
7130 Brekstad
Tel: 948 57 728
fosen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

TANNLEGE ALSTAD AS

v/Tannlege Miriam Elisabeth Alstad
v/Tannlege Per Johan Alstad
Jernbanegt. 15
7600 Levanger
tlf. 74 08 23 35
mea@tannlege-alstad.no
pja@tannlege-alstad.no
www.tannimplantater.no

Tannlege Angelus AS

Abel Margrethe Meyersgt. 8
7800 Namsos
Tlf. 74 27 22 69
nik.angelus@gmx.net
Åpningstider mandag–fredag 08.00–15.30
Mulighet for å ta imot funksjonshemmede

Tannlege Lars Rudel

v/Tannleger Bilstad, Rudel og Moen
Skolegata 14
7713 Steinkjer
https://tannlegesteinkjer.no
lars.rudel@tannlegesteinkjer.no
Tlf. 46 700 287

VESTFOLD

Perio Tannklinikken AS
Tannlege, periodontist Nico H. Toosinejad

Kilgata 9, 3217 Sandefjord
Tel 33 46 22 11, 33 46 28 13
post@perioklinikken.com

Tannklinikken Skeie AS

Tannlege Anne Therese Omdal
Tannlege Rune Skeie
(Oralkirurg Fredrik Lindberg)
-sedasjon/narkose om ønskelig
Aagaards plass 1
3211 Sandefjord
Tlf: 33 46 61 71
resepsjon@tannklinikken.no

VESTLAND

Colosseum Tannlege Bergen
Tannlege Odd Helgevold-Engelsen

Spesialkompetanse implantat protetikk
Fortunen 1
5013 Bergen
Tlf 55 30 04 50
bergen@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

ØSTFOLD

Colosseum Tannlege Fredrikstad
Spesialistklinikk

Tannlege Finn André Hammer
Spesialkompetanse Implantatprotetikk
Farmannsgate 2,
1607 Fredrikstad
Tlf: 69 36 88 00
fredrikstadprivate@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Privattannlegene AS
Tannlege Tore Karlsen
Tannlege Pål Sørensen

Farmannsgt 13b
1607 Fredrikstad
Tlf. 69 31 25 27
resepsjon@privattannlegene.no
www.privattannlegene.no
Tilrettelagt for funksjonshemmede

LYSTGASS

AKERSHUS

Ski Tannlegesenter

Flere tannleger med lystgassautorisasjon.
Kort ventetid.
Jernbaneveien 4
1400 Ski
lystgass@tannlege.info
www.entann.no
Tlf: 64852600

NORDLAND

Colosseum Tannlege Narvik
Tannlege Marianne Degerstrøm
Kongensgt 52
8514 Narvik
TLF 76 94 73 70
narvik@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

Tannlege Per Hamre
Tannboden Brønnøysund AS
Storgata 19
8900 Brønnøysund
Telefon 924 79 700

TRØNDELAG

TANNLEGE ALSTAD AS
v/Tannlege Per Johan Alstad
Jernbanegt. 15, 7600 Levanger
Tlf. 74 08 23 35
pja@tannlege-alstad.no
www.tannimplantater.no

Tannlege Yvonne Rudel
v/Tannleger Bilstad, Rudel og Moen
Skolegata 14
7713 Steinkjer
https://tannlegesteinkjer.no
yvonne.rudel@tannlegesteinkjer.no
mobil 46700287

NARKOSE/SEDASJON

AGDER

Colosseum Tannlege Kristiansand
Marvika Torv
Ved anestesioverlege Tom H. Hansen og
Albrecht Brazel
Industrigata 4, PB 1024 Lundsiden
4687 Kristiansand
Tlf. 38 09 54 10
Faks 38 09 04 04
nordmo@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

AKERSHUS

Ski Tannlegesenter
Jernbaneveien 4
1400 Ski
narkose@tannlege.info
www.entann.no
Tlf: 64852600

BUSKERUD

Oris Dental Drammen/
Drammen Spesialistsenter
i samarbeid med anestesilege Terje
Hanche-Olsen
Øvre Torggt 10
3017 Drammen
Tlf. 32 83 60 00
Faks: 32 81 93 09
spesialistene.drammen@orisdental.no
https://orisdental.no/klinikker/drammen/

INNLANDET

Aktiv Tannhelse AS
Lille Strand gt. 3
2317 Hamar
Telefon: 62523696
post@aktivtannhelse.no
www.aktivtannhelse.no

MØRE OG ROMSDAL

Aksla Tannhelse AS
Vi tilbyr behandling i narkose/sedasjon.
Ystenesgata 6B
6003 Ålesund
Tel: 70 12 22 94
hei@akslatannhelse.no
https://akslatannhelse.no/narkose/

NORDLAND

Tannlege Per Hamre
Tannboden Brønnøysund AS
Storgata 19
8900 Brønnøysund
Telefon 924 79 700

OSLO

Fjærvik klinikken
Tannlegene Ingrid Fjærvik og Vera Breivik
Narkose/sedasjon/lystgass
Sommerrogata 13-15, 0255 Oslo
Tlf. 21 63 16 00
www.fjaervikklinikken.no
Epost: post@fjaervikklinikken.no
Tilgjengelig for bevegelseshemmede
Kveldsåpent

SpesDent

Vi tilbyr behandling i sedasjon/narkose.
Spesialistklinikken i Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo
Tlf. 22 95 51 00
Vi tar i mot elektroniske henvisninger
www.spesdent.no
post@spesdent.no

Tanntunet AS

Vi tilbyr behandling i sedasjon/narkose
Anestesilege Stefan Hauptig
Nydaalen Allé 71
0485 Oslo
Tlf. 22 15 00 00
henvisning@tanntunet.no
www.tanntunet.no

ROGALAND

Stavanger Tann- & Kjeveklinikk
Vi tilbyr behandling i full narkose og i sedasjon
hos våre oralkirurger Dr. Peter Schleier og
Attila Csillik,
samt hos våre tannleger Gaute Kommedal,
Linh Bui og Eniko Kovacs.
PB 73 Sentrum
4001 STAVANGER
Tlf : 51 53 01 99
post@stavangertann.no
www.stavangertann.no

TROMS

Tromsø Tannkirurgi og Narkosesenter AS
(tidligere ABA kirurgi og narkose)
Alle typer tannbehandlinger i narkose.
Sjøgata 39, 3. etasje
9008 Tromsø
Tlf: 975 35 000
post@ttkns.no
www.ttkns.no

TRØNDELAG

Colosseum Tannlege Trondheim Solsiden
Trenerys gate 8
7042 Trondheim
Tel: 73 80 78 80
solsiden@colosseum.no
www.colosseumtannlege.no

VESTFOLD

Tannklinikken Skeie AS
Kons, protetik, syst.perio.,
endo, kirurgi, implantat
i sedasjon eller narkose
Overlege Johan Peder Smedvig,
spes. i anestesioverlege
Aagaards plass 1
3211 Sandefjord
Tlf: 33 46 61 71
resepsjon@tannklinikken.no

ØSTFOLD

Colosseum Tannlege Fredrikstad

Spesialistklinikk

Tannlege Kai B. Hannestad

Spesialist i oral protetik

Farmannsgate 2, 1607 Fredrikstad

Tlf: 69 36 88 00

fredrikstad.tannhelse.senter@colosseum.no

www.colosseumtannlege.no

ANDRE KOLLEGIALE

HENVISNINGER

NTF påtar seg ikke ansvar for at tannleger som annonserer under «andre kollegiale henvisninger» har nødvendige formelle kvalifikasjoner.

Under denne overskriften kan man annonsere at man tar i mot henvisninger innenfor oral implantologi, narkose, odontofobi osv.

For mer informasjon, henv.

Eirik Andreassen, tlf. 22 54 74 30,

eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

AKERSHUS

Kjeller Tannhelse

Spesialist- og allmennpraksis

Spesialist i Oralprotetik Trine Bjelke-

Holtermann

Spesialist i Endodonti Erik Katle

Spesialist i Oralkirurgi og medisin Michael

Unger

Spesialist i Kjeve og ansiktsradiologi Ingvild Vestengen

Kunnskapsbyens Hus

Gunnar Randersvei 12

2007 Kjeller

Tlf: 63 81 36 76

post@kjellertannhelse.no

www.kjellertannhelse.no

OSLO

Avdeling for patologi, Rikshospitalet

Postboks 4956 Nydalen, 0424 Oslo

Tar imot og besvarer biopsier fra tannleger og oral kirurgi

Spesialkompetanse i oralpatologi

Tannlege, dr. odont. Tore Solheim

Telefon: 22 84 03 78/41 44 73 36

solheim@odont.uio.no

Tannlege, Phd Tine Søland

Telefon: 22 84 03 76

tinehe@odont.uio.no

Festningen tannklinikk

Lege og tannlege Steven Anandan

Festningen tannklinikk

Nedre Vollgt 1

0158 Oslo

Tlf: 22 91 02 90

firmapost@raadhusstann.no

www.festningen-tannklinikk.no

Festningen tannklinikk

Lege og tannlege Mats Døving

Festningen tannklinikk

Nedre Vollgt 1

0158 Oslo

Tlf: 22 91 02 90

firmapost@raadhusstann.no

www.festningen-tannklinikk.no

TannSpes - TannlegeSpesialistene i Oslo

Våre tannleger har spesialistkompetanse

innen de fleste disipliner. Vi har CBCT og

mikroskop

Tannlege og stud. med. Elham Koroud

(oralkirurgisk behandling).

Besøk: Holmenveien 5G, 0374 Oslo

Post: Postboks 9 Vinderen, 0319 Oslo

Tlf: 22 20 50 50

post@tannspes.nhn.no

www.tannspes.no

TannSpes - TannlegeSpesialistene i Oslo

Våre tannleger har spesialistkompetanse

innen de fleste disipliner. Vi har CBCT og

mikroskop

1. amanuensis Bano Singh. Forsker på smak/lukt, og tar i mot henvisninger på dette.

Besøk: Holmenveien 5G, 0374 Oslo

Post: Postboks 9 Vinderen, 0319 Oslo

Tlf: 22 20 50 50

post@tannspes.nhn.no

www.tannspes.no

tidende

Frister og utgivelsesplan 2024

Nr.	Debattinnlegg, kommentarer o.l.	Annonsefrist	Utgivelse
6-7	3. mai	13. mai	13. juni
8	5. juni	10. juni	15. august
9	15. august	20. august	19. september
10	12. september	17. september	17. oktober
11	10. oktober	15. oktober	14. november
12	7. november	12. november	12. desember

STILLING LEDIG

LANGEVÅG TANNKLINIKK

Langevåg Tannklinikk søker tannlege til 100% vikariat ca. 1 år med mulighet for forlengelse.

En av våre tannleger skal ut i svangerskapspermisjon og vi søker derfor etter ny tannlege. Vi ønsker deg som er selvstendig, kan demonstrere faglig kunnskap, engasjement, pålitelighet og positivitet i en travel arbeidshverdag. Søker må ha norsk autorisasjon og beherske norsk muntlig og skriftlig.

Klinikken holder til på Devoldfabrikken, 7 minutters båtferd unna Ålesund, og 20 minutters kjøretur unna Amfi Moa.

Stilling tiltredes etter avtale.

Søknad + CV sendes til post@langevaagtannklinikk.no

Kandidater blir kontaktet fortløpende

ASSISTENTTANNLEGE BERGEN

En av våre tannleger etablerer praksis i sin hjembygd. Vi søker derfor etter en tannlege i 80-100% fast stilling.

Sentrum Dental er en allmenn og spesialistklinikk med 6 tannleger, 5 tannpleiere og kjeveortoped. Hyggelig og inkluderende arbeidsmiljø med godt samarbeid. Vi søker deg som setter pasienten i fokus, har gode kommunikasjonsferdigheter, liker utfordringer og holder seg faglig oppdatert.

Moderne og velutstyrt klinikk med:

- Nye uniter
- Intraoral skanner (3Shape og iTero),
- OPG/CEPH, Opus, Romexis, Onyxceph
- 3d-printer
- Zeiss mikroskop
- Implantatbehandling

Tiltredelse august 2024, evt. etter avtale.

For mer info og søknad: Eirik T. Halvorsen
tannlegeeirik@sentrumdental.no, tlf: 90766787

TANNLEGESENTER MORTENSRUD TORG OG HOLMLIA TANNLEGESENTER

Søker tannlege i heltid/deltid stilling som kan jobbe selvstendig.

Moderne klinikk med gode muligheter.

Oppstart etter avtale. Søknad sendes på mail.

tannlegers@gmail.com

Klette Race

En del av OC Tannklinikker

Allmenntannlege søkes til sentrumsnær klinikk i Moss

Vi ønsker med på laget en dyktig allmenntannlege. Er du engasjert, faglig oppdatert og glad i mennesker? Da vil du trives hos oss. Her er vi et faglig sterkt team av behandlere og sekretærer. Vi har et solid og godt rykte som har gått gjennom generasjoner av Mossinger – det har alltid vært viktig for oss å levere tannbehandling av den beste kvalitet for å sikre oss god kundetilfredshet – også for fremtiden. Dette ønsker vi at du er med på å bidra til.

Vi søker en blid, empatisk kollega som utfører alle typer tannbehandlinger. Vi er et inkluderende team bestående av 5 allmenntannleger, 1 tannpleier og 5 tannhelsesekretærer.

Arbeidsoppgaver:

Utføre allmenn tannbehandling, inkludert diagnostisering og behandlingsplanlegging for voksne pasienter. Ta godt imot akutte pasienter, inkludert fra asylmottakene i Østfold. Holde deg oppdatert på feltets nyeste teknikker.

Kvalifikasjoner:

Fullført utdanning som tannlege med norsk autorisasjon. Gode kommunikasjonsferdigheter på norsk, både muntlig og skriftlig. Minimum 3 års relevant erfaring, gjerne fra privat praksis. Være oppdatert på moderne behandlingsmetoder og teknologi.

Personlige egenskaper:

En relasjonsbygger som oppnår tillit hos pasienter og kolleger. Profesjonell, ydmyk og empatisk. Ansvarsfull og engasjert i ditt arbeide. Gode rutiner på eget papir arbeide og trives like godt selvstendig og i team. Være en god ambassadør for våre verdier «god munnhelse hele livet»

Vi tilbyr en spennende stilling i et moderne tannlegesenter med mange behandlingsbehov hos pasientene. Hos oss er det et trygt og mangfoldig arbeidsmiljø. Vi har en trivelig og respektfull kollegial tone og hos oss sitter smilet løst. Felles lunch ordning. Markedsmessige lønnsbetingelser og faglig utvikling med kurs, fagdager med mer.

Vi har 8 moderne behandlingsrom. 3Shape Trios Move skanner, OPG, endo mikroskop, intraoral skanner og intraorale kameraer. Opus journalsystem

Vi behandler søknader fortløpende, se Team Tailor. Har du spørsmål om stillingen kan du kontakte klinikkleder Inger Isabell S. Berg tlf 41 45 16 76 eller mail: inger.s.berg@mosstannhelsesenter.no

Arbeidstid vil være innenfor klinikkens åpningstider. Stillingen er tiltenkt 60% ved oppstart og 100% fra november/desember. Vi ser etter noen som kan starte så snart som mulig, men har forståelse og respekt for oppsigelsestid – og venter på den rette.

Vi ser frem til å høre fra deg!

Assistenttannlege søkes

Vi søker en positiv og serviceinnstilt kollega til en 40% stilling som assistenttannlege. Vår hyggelige klinikk ligger rett ved Birkelunden på Grünerløkka.

Vi er to allmennpraktiserende tannleger, en periospesialist, en oral kirurg og to tannhelsesekretærer.

Stillingen er i utgangspunktet ledig fra 15/8- 24, men tiltredelse kan diskuteres.

Du må ha norsk autorisasjon, beherske norsk flytende både skriftlig og muntlig. Du må være engasjert i faget, være flink på kommunikasjon og ha erfaring fra privat praksis. Vi tilbyr varierte arbeidsdager, et veldig godt arbeidsmiljø, dyktige og hyggelige kollegaer.

Søknad med CV sendes til
kontakt@grunerlokka-tannhelsesenter.no

Ved spørsmål om stillingen, kontakt oss på telefon 22 35 77 92 eller på lisa@grunerlokka-tannhelsesenter.no

GRÜNERLØKKA
TANNHELSESENTER

Trondheim TANNLEGESENTER

Trondheim Tannlegesenter søker spesialist i oral kirurgi og oral medisin.

Trondheim Tannlegesenter søker deg som er oral kirurg, er faglig dyktig, kvalitetsbevisst og serviceinnstilt. Du må sette pasienten i fokus og levere tannhelsetjenester av høy kvalitet.

Vi har stor pasientpågang og trenger derfor din ekspertise innen fjerning av visdomstenner og innsetting av implantater 2-3 dager i måneden.

For info om klinikken:
<https://www.trondheimtannlege.no/>

Send søknad eller hvis du har spørsmål til:
tannlege.finnanger@gmail.com

Søsterhjemmet
MEDISINSKE SENTER

www.sosterhjemmet.no

Tannlege søkes til Søsterhjemmet tannlegesenter

Til sommeren pensjonerer nabokollegaen seg og praksisen hans flyttes inn sammen med oss.

Vi søker derfor etter en tannlege som kan jobbe i tilnærmet full stilling fra sommeren av. Kontraktøravtale eller fast ansettelse er mulig. Anledning til å kjøpe seg inn på sikt.

Vi søker også spesialist/spesialistkandidat i endodonti eller periodonti. Vi kan tilby masse pasienter og kompetent hjelpepersonell hvis du vil jobbe hos oss.

Søsterhjemmet tannlegesenter ligger i Porsgrunn og er Telemarks største private tannlegesenter med 9 tannleger, tannpleier og deltid oralkirurg. Moderne utstyrt klinikk med det du trenger av tekniske duppeditter i våre 10 behandlingsrom, men

der vi også vektlegger arbeidsmiljø og det sosiale.

Vår klinikk ligger i 1. etasje i Søsterhjemmet Medisinske senter sammen med kiropraktorer, fysioterapeuter, fastleger og generell kirurg.

Tannlege Terje Fredriksen,
terje.fredriksen@sosterhjemmet.no,
tlf. 35564821.

Kirurgiadm Cathrine Folkestad Olsen,
oralkirurg@sosterhjemmet.no,
tlf. 35564829.

TANNLEGE, PERIOSPESIALIST OG ENDOSPESIALIST SØKES!

Rygge Tannlegesenter søker etter en tannlege som kan ta over etter vår kollega som skal pensjonere seg. Stillingen er på 60% med mulighet for utvidelse på sikt.

Vi ønsker en erfaren og kvalitetsbevisst tannlege som har stor omsorg for pasientene sine. Det er bonus om du er godkjent for helforefusjon ved implantatprotetikk.

Vi søker også etter en spesialist i periodonti som kan utføre periobehandling samt sette inn implantater. Det er også behov for en endospesialist. Vi ser for oss 1-4 arbeidsdager i måneden.

Søkere må ha norsk autorisasjon og beherske norsk muntlig og skriftlig.

Vi kan tilby en spennende hverdag med et godt arbeidsmiljø.

Vårt behandlingsteam består av tre tannleger, en deltid oralkirurg og fire tannhelsesekretærer.

Vi holder til trivelige lokaler sentralt i Halmstad/Rygge med bussholdeplass rett ved siden av, og med 5 min gange til Rygge ogstasjon. Kun 42 minutter til Oslo med tog!

Søknad sendes på epost til:
kontor@rygge-tannlegesenter.no

Ser frem til å høre fra deg!

**Ønsker du å jobbe i et stort fagmiljø?
Da er Tannhelse Rogaland noe for deg.**

Ledige stillinger er annonsert på tannhelse Rogaland.no

Kjeveortoped søkes - Haugesund

Jeg ønsker å trappe ned og søker etter en ny kjeveortoped for eventuell overtagelse av etablert praksis i Haugesund. Praksisen ble etablert i 2004 og ligger i Haugesund sentrum. I dag har bedriften 5 ansatte, hvorav en kjeveortoped. Kontorlokalene på ca. 142 m2, ligger i tredje etasje i et sameie med én tilhørende privat parkering i 2. etasje. I tillegg finnes pasient parkering i samme hus med en times gratis parkering. Lokalene kan om ønskelig kjøpes ved overdragelse av praksisen. Tiltredelse etter avtale.

Kontakt: Signe Storesund, tlf. 99247210, e-post: SigneStoresundAS@gmail.com

Hjemmeside: <https://www.signestoresundas.com/>
Facebook: www.facebook.com/signestoresundas

TANNLEGE 60% STILLING, TANNFORMEN I LINDERUD SENTER.

Søknadsfrist: Innen 25. juni.

Kontaktperson: Kashin Sadik, kpas7894@gmail.com

Våres tannklinikk i Linderud Senter søker etter en tannlege som kan jobbe 60% stilling (mulighet for utvidelse av stillingen), med norsk autorisasjon.

Vi er på jakt etter en kvalifisert tannlege som kan stille opp for alle mulige arbeidsoppgaver som en allmenntannlege utfører. Vi er et team som har fokus på å ansette en selvstendig kandidat, derfor er det viktig at søkeren behersker godt norsk både skriftlig og muntlig (andre språkkunnskap er en fordel)

Stillingen starter fra 1. juli 2024.

Lønn diskuteres etter avtalen.

Vi ser frem til å vurdere din søknad og CV, riktig kandidat blir kontaktet.

KJØP OG SALG

TIL SALGS

En del små utstyr, som turbin, vinkel, selges rimelig. Alt er nytt.

Send mail: rezapanj@yahoo.no for mer info.

HAMAR

Tannlegepraksis med plass til 3 uniter, sentralt i gågata på Hamar til salgs.

Praksis etablert i 1968 med noe eksisterende kundemasse. Lyse og trivelige lokaler med eget ventorom, spiserom og toalett. Areal 87 kvm.

Ta gjerne kontakt for flere opplysninger.

Telefon 9070 4833

Kristin.haavie@gmail.com

STILLING SØKES

STILLING SØKES

Erfaren Konsult legtimerad tandläkare som utför all typ av kirurgi, så som visdomstandskirurgi, implantatoperationer (komplexa fall, Helkäke OSV), sinuslift och rotspetsoperationer.

Tillgänglig bara för deltid.

Aymndent@gmail.com

VISSTE DU AT BRUS OG SAFT ER DEN VIKTIGSTE ÅRSAKEN TIL AT BARN FÅR I SEG FOR MYE SUKKER?

Mange av oss har lett for å gi barna brus eller saft når de er tørste. Plutselig blir inntaket av sukker større enn man tror. Bytter du ut brus eller saft med vann til hverdags, er mye gjort. Det skal ikke så mye til. Med noen små grep blir hverdagen litt sunnere.

SMÅ GREP, STOR FORSKJELL

facebook.com/smaagrep

 Helsedirektoratet

Ergonomisk Kraftfull Langvarig

*Uansett hva du velger,
er W&H kvalitet inkludert!*

Nyhet!
Workhorse - for prep. i harde materialer

Kontakt din dentalleverandør eller W&H Nordic AB |
t: 32853380 | e: office@whnordic.no | wh.com

syneco